

UNIVERZITA KARLOVA

Právnická fakulta

Mgr. Deniz Askinová

Doménové spory

Rigorózní práce

Pověřený akademický pracovník: JUDr. Tomáš Dobřichovský, Ph.D.

Tematický okruh: Doménové spory

Datum vypracování práce (uzavření rukopisu) : 2018

Prohlašuji, že jsem předkládanou rigorózní práci vypracovala samostatně, že všechny použité zdroje byly řádně uvedeny a že práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 256.270 znaků včetně mezer.

rigorozantka

V Praze dne :

„Děkuji panu JUDr. Tomáši Dobřichovskému, Ph.D., konzultantovi mé rigorózní práce, za jeho užitečné připomínky a komentáře, laskavý a obětavý přístup, který zaujal k této práci.“

OBSAH

ÚVOD	3
1 DOMÉNOVÉ JMÉNO.....	5
1.1 Vymezení doménového jména od vzniku internetu, přes vznik virtuálních adres (IP) až po vznik systému doménových jmen (DNS)	5
1.2 Uživatelské vymezení doménového jména – funkce doménového jména	11
1.3 Technické vymezení doménového jména – struktura a kategorizace doménových jmen	13
1.3.1 Domény nejvyššího řádu (Top Level Domains – TLDs)	15
1.3.2 Domény druhého řádu (Second Level Domain – SLD)	17
1.3.3 Domény třetího řádu – subdomény	17
1.4 Právní vymezení doménového jména – právní povaha doménového jména v České republice	18
1.4.1 Doménové jméno jako věc	19
1.4.2 Doménové jméno jako absolutní a relativní subjektivní právo	24
1.4.3 Doménové jméno jako jiná majetková hodnota	26
1.5 Registrace doménového jména a její zásady.....	27
2 ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA	34
2.1 Formy zneužívání doménových jmen	35
2.1.1 Cybersquatting, cybergripping a typosquatting.....	40
2.1.2 Domain grabbing a reverse domain hijacking	56
2.2 Možnosti řešení sporů o doménová jména v České republice	56
2.2.1 Mimosoudní řešení sporů o doménová jména	60
2.2.2 Soudní řešení sporů o doménová jména	64
3 ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA MIMOSOUDNÍMI ORGÁNY	68

3.1 Řešení sporů mezi zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC a držitelem doménového jména.....	72
3.2 Řešení sporů mezi držitelem doménového jména a třetí osobou formou mimosoudního řešení sporů.....	74
3.3 Pravidla alternativního řešení sporů – způsob mimosoudního řešení sporů o doménová jména mezi jejich držiteli a třetími stranami.....	77
3.3.1 Základní zásady alternativního řešení sporů o doménová jména	78
3.3.2 Odborné rozhodnutí sporu o doménové jméno řešeného alternativní cestou ..	80
3.3.3 Postup alternativního řešení sporu o doménové jméno	85
3.3.4 Postavení sdružení CZ.NIC v rámci alternativního řešení sporu o doménové jméno	82
3.3.5 Vztah alternativního řešení sporu o doménové jméno k soudním či rozhodčím řízením	86
3.4 Statistika soudních rozhodnutí, ve kterých je sdružení CZ.NIC účastníkem, nebo o kterých bylo toto sdružení soudem či účastníky sporu informováno	87
ZÁVĚR	94
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	99
Seznam grafů.....	109
Seznam obrázků	111
Seznam tabulek	114
Doménové spory , abstrakt v českém jazyce	116
Domain disputes, abstrakt v anglickém jazyce.....	117

ÚVOD

Podkladový text na téma „Domény, doménové jméno, řešení sporů o doménová jména, řešení sporů o doménová jména mimosoudními orgány“ se zabývá problematikou domén a doménových jmen se zaměřením na řešení sporů o doménová jména prostřednictvím mimosoudních orgánů.

Podklady jsou z metodologického hlediska systematicky rozděleny do tří hlavních kapitol. První kapitola je orientována na problematiku doménového jména v obecném pojetí. Samotné vymezení a definování doménového jména vychází z historického exkurzu od vzniku internetu, přes vznik virtuálních adres (IP) až po vznik systému doménových jmen (DNS). Na doménové jméno je v tomto podkladovém textu nahlíženo z několika pohledů, a to z hlediska uživatelského, technického a právního. V rámci uživatelského vymezení doménového jména se jedná o jeho funkce. Z hlediska technického jde o strukturu a kategorizaci doménových jmen na domény nejvyššího řádu, domény druhého řádu a domény třetího řádu neboli subdomény. Právní vymezení doménového jména představuje povahu doménového jména v České republice. V tomto smyslu je doménové jméno pojímáno jako věc, absolutní a relativní subjektivní právo či jiná majetková hodnota. Všeobecná koncepce doménového jména je v rámci první kapitoly podkladů zakončena registrací doménového jména a jejími zásadami.

Druhá kapitola tohoto podkladového textu se týká problematiky řešení sporů o doménová jména, přičemž se zaměřuje na formy zneužívání doménových jmen, jako je cybersquatting, cybergripping, typosquatting, domain grabbing a reverse domain hijacking. V rámci možností řešení sporů o doménová jména v podmínkách České republiky je pozornost věnována mimosoudnímu řešení sporů o doménová jména před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky dle Pravidel alternativního řešení sporů zájmového sdružení právnických osob CZ.NIC vztažených k národní doméně nejvyššího řádu „.cz“ a soudnímu řešení sporů o doménová jména před obecnými soudy.

Třetí kapitola podkladů se týká řešení sporů o doménová jména prostřednictvím mimosoudních orgánů, jímž je Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Tento rozhoduje ve věcech doménových jmen dle Pravidel

alternativního řešení sporů. V této oblasti je pozornost věnována řešení sporů mezi zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC a držitelem doménového jména a řešení sporů mezi držitelem doménového jména a třetí osobou formou mimosoudního řešení sporů. Vycházeno je zvláště z Pravidel alternativního řešení sporů jako způsobu mimosoudního řešení sporů o doménová jména mezi jejich držiteli a třetími stranami. Uvedeny jsou základní principy alternativního řešení sporů o doménová jména. Dále se jedná o specifikaci odborného rozhodnutí sporu o doménové jméno řešeného alternativní cestou, o popis postupu alternativního řešení sporu o doménové jméno, o charakteristiku postavení sdružení CZ.NIC v rámci alternativního řešení sporu o doménové jméno a vztahu alternativního řešení sporu o doménové jméno k soudním nebo rozhodčím řízením. Součástí tohoto podkladového textu je statistika soudních rozhodnutí, v nichž je sdružení CZ.NIC účastníkem, či o nichž bylo toto sdružení ze strany soudu nebo účastníků sporu informováno.

Podklady jsou zpracovány především formou literární rešerše, v jejímž rámci je při zpracování problematiky doménových jmen se zaměřením na řešení sporů o doménová jména využito řady odborných zdrojů, a to literárních, periodických a internetových, včetně příslušných právních předpisů a judikatury. Dále je využito dostupných statistických údajů týkajících se sporů o doménová jména, a to z arbitrážního a mediačního střediska Světové organizace duševního vlastnictví a ze zájmového sdružení právnických osob CZ.NIC, v nichž je toto sdružení účastníkem, či o nichž bylo ze strany soudu nebo účastníků sporu toto sdružení informováno.

Cílem tohoto podkladového textu je zpracování a tím poskytnutí uceleného přehledu o problematice doménových jmen a řešení sporů ve věci doménových jmen řešených zvláště mimosoudním orgánem jako je Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky dle Pravidel alternativního řešení sporů vydaných zájmovým sdružením právnických osob CZ. NIC, které je správcem národní domény nejvyšší úrovně ccTLD .cz.

1 DOMÉNOVÉ JMÉNO

Pro vymezení, definování a porozumění pojmu „doménové jméno“ je nezbytná deskripce a vysvětlení technické stránky vzniku doménového jména a jeho fungování. Stejně tak je pro další zkoumání aspektů právního charakteru doménového jména nutné porozumění způsobu jeho vzniku a povahy jako takové.

1.1 Vymezení doménového jména od vzniku internetu, přes vznik virtuálních adres (IP) až po vznik systému doménových jmen (DNS)

Historie vzniku internetu sahá do konce 50. let a na počátek 60. let 20. století ve Spojených státech amerických (USA), které se snažily uskutečnit myšlenku o spojení významných armádních, vládních a vědecko-výzkumných počítačů způsobem, který by byl odolný vůči hrozcím jaderným útokům. Realizace této idey byla vyloučením tradiční varianty řízení systémů na centrální úrovni, neboť lze předpokládat, že by se řídicí centrum s největší pravděpodobností stalo jedním z prvních cílů ataků jadernými nebo konvenčními zbraněmi, čímž by došlo ke znefunknění celého systému. Nezbytností bylo tedy vymyšlení decentralizované struktury, jejíž části by byly schopny fungovat zcela nezávisle na sobě, a to i v případech zničení některé ze součástí zmiňované decentralizované struktury. Dalším požadavkem byla rovnocennost všech uzlů, aby každý z nich byl schopen zcela samostatného přijímání a vysílání zpráv. Tuto problematiku na začátku 60. let 20. století vyřešila americká nezisková výzkumná instituce RAND Corporation ¹, která je důležitým dodavatelem řešení pro armádu USA. Výsledkem bádání této organizace je model decentralizované sítě s rovnocenným postavením uzlů a s velice specifickým přenosem dat, prostřednictvím níž nedocházelo k přenášení zpráv vcelku, nýbrž v rámci tzv. paketů, přičemž každý z paketů měl naprogramovanou adresu svého určení (nikoliv cestu). V případě, že by došlo ke zničení některé části této sítě, pakety by byly ihned ke svému cíli přesměrovány přes jiné uzly. Z tohoto důvodu je internetová síť často označována sítí s přepojováním paketů (packet switching). Na této bázi funguje internet v podstatě dodnes. Historicky první síť, jejíž podstata byla založena na popsaném principu, nebyla uvedena do provozu v Americe, ale

¹ RAND Corporation [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.rand.org/>.

v Anglii – jednalo se o Národní výzkumnou laboratoř. K tomuto došlo v roce 1968. Tehdy vyvstal ze strany Ministerstva obrany USA také požadavek na vytvoření stejné sítě. Prostředky na vytvoření takové sítě pocházely od grantové agentury ministerstva nazývaní se Agentura moderních výzkumných projektů (Advanced Research Projects Agency – ARPA), jenž byla následně přejmenována na Agenturu pro výzkum pokročilých obranných projektů (Defense Advanced Research Projects Agency – DARPA ²). Dle názvu této agentury byla nová síť rovněž pojmenována a nesla název ARPANET. Tato síť byla dána do provozu roku 1969. Její funkcí byl vzdálený přístup k tehdejším výkonným počítačům. Komunikace byla zajišťována prostřednictvím tzv. Network Connect Protocolu (NCP). Na počátku měla síť jen 4 uzly nacházející se výlučně na univerzitách – konkrétně na Kalifornské univerzitě v Los Angeles (University of California Los Angeles – UCLA ³), na Kalifornské univerzitě v Santa Barbaře (University of California Santa Barbara – UCSB ⁴), ve Stanfordském výzkumném institutu (Stanford Research Institute – SRI ⁵) a na univerzitě v Utahu (The University of Utah ⁶). Postupem času však docházelo ke zvyšování počtu uzlů. Roku 1973 se připojily první dvě instituce nacházející se mimo území USA. Jednalo se o veřejnou výzkumnou univerzitu v Londýně (University College London – UCL ⁷) a Royal Radar Establishment. Postupně však přestala síť plnit funkci vzdáleného přístupu k počítačům a začala převažovat komunikace mezi dílčími uzly v síti. Ze strany uživatelů tak docházelo k výměně výsledků z výzkumů, aktuálních novinek nebo krátkých poznámek. Síť plnila rovněž funkci konferenční, kdy byly projednávány aktuální výzkumné otázky. V roce 1983 čítala síť ARPANET více než 500 uzlů a provizorní protokol NCP nahradil modernější tzv. primární přenosový protokol/protokol síťové vrstvy (Transmission Control Protocol/Internet Protocol – protokol TCP/IP). Ten je využíván až do dnešní doby. V tomto období byly kromě sítě ARPANET provozovány i další, a to příkladně vojenská síť MILNET či evropská analogie sítě ARPANET označována EARN. S ohledem na skutečnost, že většina sítí využívala rychle

² DARPA [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.darpa.mil/>.

³ UCLA [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.ucla.edu/>.

⁴ UC SANTA BARBARA [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.ucsb.edu/>.

⁵ SRI International [online] 2016 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.sri.com/>.

⁶ The University of Utah [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.utah.edu/>.

⁷ London's Global University [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.ucl.ac.uk/>.

se rozšiřujícího protokolu TCP/IP bylo pro dílčí sítě jednoduché a příznivé jejich vzájemné propojování a zvláště připojení se k původní síti ARPANET, která byla jakousi páteří nebo centrální sítí. Již tehdy se pro takový svazek sítí začalo využívat pojmu „internet“. Tohoto pojmu je užíváno i dnes. Roku 1984 došlo ke vzniku systému přidělování doménových jmen (tzv. DNS – Domain Name Systém). V tomto období činil internet již více než 1 000 uzlů. Význam sítě ARPANET začal postupně upadat, a to v důsledku vzniku rychle se rozšiřující a finančně více než dostatečně zajištěné americké sítě NSFNET (National Science Foundation Network). Tato síť postupem času přebírala úlohu páteřní sítě ARPANET, neboť se v porovnání s ní jednalo o daleko flexibilnější síť s velice dobrou přenosovou kapacitou. V měsíci březnu roku 1990 byla síť ARPANET zcela odstavena. Protože byla celá tato síť založena za účelem kontinuálního fungování, tak v případě zničení nebo vypnutí jedné z jejích částí, to nemělo pro internet žádný význam. O dva roky později (roku 1992) čítal počet uzlů (popř. přípojek) až 1 mil., čímž se internet rozvil do podoby, v níž je znám dnes. Na začátku roku 2012 činil počet uživatelů internetu 2,4 mld. Tento počet se však v důsledku velice rychlého rozvoje pevného a mobilního připojení ve všech zemích světa neustále zvyšuje. Bezproblémové fungování internetu je důkazem toho, že se jedná o velmi mohutnou a důmyslně využitou strukturu ⁸.

V současné době je internet téměř všemocným nástrojem. Doménové jméno je z hlediska technického jistým kódem, prostřednictvím něhož je uskutečňována komunikace mezi dílčími počítači, které jsou zapojeny do internetové (příp. i jiné) sítě. Z důvodu nezbytného rozlišení jednotlivých počítačů od sebe navzájem, je zapotřebí, aby byl každý z nich zcela jedinečný, nezaměnitelný a identifikovatelný. Komunikace mezi počítači využívá tzv. IP protokolu, v rámci něhož má každý počítač přidělen vlastní zcela jedinečné identifikační číslo v podobě jakési virtuální adresy. Tyto virtuální adresy jsou označovány jako tzv. IP adresy (tj. Internet Protokol address). Jde o numerickou identifikaci počítačů, které komunikují přes protokol TCP/IP a jejich uzly. Právě prostřednictvím IP adres jsou dílčí uzly sítě (počítače poskytující určité služby ostatním) identifikovány přenosovými protokoly internetu. IP adresy jsou z celosvětového hlediska zcela unikátním označením. IP adresy jsou zapisovány v obecném formátu jako „xxx.xxx.xxx.xxx“, přičemž každý znak „x“ je vyjádřen

⁸ Internet, připojení k němu a možný rozvoj (Část 2 – Historie a vývoj internetu). *Internet pro všechny* [online] 2006 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.internetprovsechny.cz/internet-pripojeni-k-nemu-a-mozny-rozvoj-cast-2-historie-a-vyvoj-internetu/>.

číslicí v desítkové soustavě (rozsah „0“ až „255“). Takový systém je označován jako IPv4 (tj. internetový protokol verze 4). Číslování probíhá zleva doprava. Společné IP adresy se stejnými řadami čísel jsou seřazovány do logických celků (tzv. sítí a podsítí) – příkladně IP adresy ve tvaru „192.168.200.1“ až „192.168.200.255“ tvoří podsít' „192.168.200“⁹. V současnosti je však využíváno i internetového protokolu verze 6 (IPv6), jenž místo desítkové soustavy využívá soustavu šestnáctkovou. Zároveň má oproti IPv4 téměř nesrovnatelně větší adresní prostor (IP adresa je v IPv6 128 bitů dlouhá, v IPv4 jen 32 bitů). Starší přenosové protokoly IP mají IP adresy tvořeny čísly, která jsou oddělena tečkami (např. „217.31.201.43“). U těch novějších jde o zápis čísel a písmen oddělených dvojtečkami (příkladně „2001:200:8002:203:47ff:fea5:3085“ či „2001:0718:1c01:0016:0214:22ff:fec9:0ca5“)¹⁰. Takové IP adresy jsou však pro člověka jen těžko zapamatovatelné, stejně jako je tomu třeba v případě většího množství telefonních čísel. Z tohoto důvodu existují telefonní seznamy, v nichž jsou k dílčím telefonním číslům přiřazovány konkrétní osoby. Z telefonního seznamu zařízení pak stačí vybrat jméno volaného, stisknout tlačítko pro volání a přístroj sám vytočí telefonní číslo, které je k volanému připojeno. Pro samotné uživatele internetu nejsou IP adresy směrodatné, neboť takový způsob komunikace je velice nepraktický, i když ne zcela nemožný (tzn., že mezi počítači lze komunikovat prostřednictvím IP adres (tj. jejich zadáváním do internetového prohlížeče)). Přesto bylo z hlediska uživatelského významným krokem převedení IP adres do slovní podoby. Současně však nemusí jít o slovo s nějakým významem, nýbrž o jakékoliv seskupení písmen. Kupříkladu pro domény „.cz“ lze sestavit doménové jméno jen z písmen „a“ až „z“, z čísel „0“ až „9“ a z pomlčky „-“ (ta však nesmí být umístěna na počátku ani na konci doménového jména). U doménových jmen nejsou rozlišována malá a velká písmena. Aby byly všechny IP adresy počítačů zcela unikátní a nedocházelo k záměnám cílových počítačů, musí být jedinečné i takové seskupení písmen.

Podobně (ve vztahu k IP adresám) funguje systém doménových jmen (DNS). Ten dává možnost přiřazení k číselné IP adrese určité symbolické jméno (tj. slovní vyjádření IP

⁹ SMEJKAL, Vladimír a kolektiv. *Právo informačních a telekomunikačních systémů*. Praha: C. H. Beck, 2004. 770 s. ISBN 80-7179-765-0, s. 593.

¹⁰ PETERKA, Jiří. IP adresy. In *CHIPweek: Počítačový týdeník*, 1998, roč. 98, č. 15. ISSN 1211-1007.

adresy ¹¹⁾ – tzv. doménové jméno, které je pro uživatele lépe zapamatovatelné a vyhledatelné prostřednictvím webového prohlížeče. Internetový prohlížeč tak nalezne správný záznam, automaticky se připojí na IP adresu, která odpovídá doménovému jménu, a internetovou stránku uživateli zobrazí ¹²⁾. DNS je hierarchickým systémem domén. Funkce DNS je podmíněna na DNS serverech poskytujících relevantní informace (tzv. DNS záznamy) prostřednictvím protokolu DNS koncovým stanicím. Tento protokol je vymezen v dokumentech, které popisují technická internetová doporučení (RFC – Request for Comments). Základním účelem a důvodem vzniku DNS je překlad doménových jmen na již zmiňované IP adresy. Postupem času začal DNS plnit také další funkce – například pro elektronickou poštu nebo pro IP telefonii. Jednoduchost a efektivita původního návrhu DNS přispěla k tomu, že se v současnosti jedná o distribuovanou databázi síťových informací. Dílčí části této databáze uspořádávají správci jednotlivých domén nejvyšší úrovně (blíže viz podkapitola 1.4 dále), z čehož plyne, že uvedené části databáze jsou řízeny nejrůznějšími právními řády, a to i přesto, že DNS je navržen takovým způsobem, že jeho dílčí části na sebe vzájemně odkazují. Co se týče národních domén nejvyšší úrovně, jedná se o příslušné právní řády národního charakteru, v rámci generických domén nejvyšší úrovně s největší pravděpodobností o právní řád státu Kalifornie nacházejícího se ve Spojených státech amerických, což je dáno především vztahy mezi americkou neziskovou mezinárodní organizací pro správu internetu (Internet Corporation for Assigned Names and Numbers – ICANN ¹³⁾) a správci nových doménových koncovek (New gTLDs), které jsou upravovány individuálně uzavřenými smlouvami mezi správci generických domén a zmiňovanou organizací ¹⁴⁾. V některých státech (kupříkladu ve Francii) jsou pravidla registrace národních domén nejvyšší úrovně upravena legislativními předpisy – podobným příkladem může být také úprava domény „eu“, k níž se vztahuje právo Evropské unie (EU). V jiných státech (např. v Německu či v České republice) jsou pravidla tvořena a databáze domén spravovány

¹¹⁾ PELIKÁNOVÁ-MacGREGOR, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. Ostrava: Key Publishing, 2012. 246 s. ISBN 978-80-7418-165-8, s. 56.

¹²⁾ O DOMÉNÁCH A DNS. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/312/o-domenach-a-dns/>.

¹³⁾ ICANN [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.icann.org/>.

¹⁴⁾ Resources: Registries. ICANN [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/registries/registries-en>.

jedním subjektem. Interesantní problematika se týká právního charakteru správy kořenových serverů, jenž jsou pro DNS zcela rozhodující. Koordinace správy kořenových serverů je v kompetenci Úřadu pro přidělená čísla Internetu (Internet Assigned Numbers Authority – IANA), jenž je součástí zmiňované organizace ICANN. Ve skutečnosti však v některých případech není provoz kořenových serverů nikterak (ani smluvně) řešeno, z čehož mohou plynout jisté problémy. V takových případech je otázkou, jaký by byl postup, pokud by došlo k ohrožení funkčnosti systému. Příkladem tohoto ohrožení by mohlo být odmítnutí implementace některých změn (kupříkladu nové generické domény) ze strany některého ze správců kořenového serveru. Na základě tohoto lze tedy konstatovat, že správa internetu je v těchto ohledech stále poměrně málo regulovaná, a to v celosvětovém měřítku, a je založená na rozsáhlém konsenzu napříč komunitou internetu.

Doménové jméno však v současnosti nabývá na hlubším významu než je jen pouhý přepis IP adresy, neboť se stalo obchodním identifikátorem obdobně jako je tomu u obchodních firem nebo ochranných známek ¹⁵.

Vymezení a definování samotného pojmu „doménové jméno“ se s ohledem na výše uvedené zdá být poněkud složitější. Jednotná definice tohoto termínu v podstatě neexistuje a přes komplexní rekonstrukci soukromého práva ji nelze nalézt ani v právním řádu České republiky. Z hlediska terminologického však není možné ztotožňovat pojem „doménové jméno“ a výraz „doména“. Doménové jméno je totiž pouze označením souboru minimálně dvou a více domén, které jsou hierarchicky uspořádány (v podstatě se jedná o doménové jméno v širším slova smyslu). V oblasti práva je však doménovým jménem jen soubor domén druhé a nejvyšší úrovně (tj. doménové jméno v užším pojetí). K těmto doménovým jménům se obvykle vztahuje řešení různých právních otázek i soudních rozhodnutí týkajících se především kolize práv k doménovému jménu s ochrannými známkami a jinými právy na označení, dále s právy osobnostními či týkající se problematiky spekulativních a zneužívajících registrací a užívání doménových jmen. Na druhou stranu doména je určitým prostorem v internetové síti.

S ohledem na výše uvedený stručný popis a objasnění technické stránky vzniku doménového jména a jeho fungování je kromě definice samotného pojmu „doménové jméno“

¹⁵ RABAN, Přemysl, MORAVCOVÁ, Marie, a kol. *.eu domain name, .eu doména*. Praha. Nakladatelství C. H. Beck, 2006. 448 s. ISBN 978-80-71-79525-4, s. 40.

(resp. „jméno domény“) v následujících podkapitolách 1.2 až 1.4 věnována pozornost vymezení doménového jména ze tří pohledů, a to z hlediska uživatelského, technického a právního. Uživatelské pojetí doménového jména představuje usnadnění přiřazení adresy webové stránky v internetové síti k určitému zařízení, na němž je její obsah uložen. Technická koncepce doménového jména je určením způsobu nakládání s ním, charakteristikou pohledu pohybu zápisu jedniček a nul v rámci internetové sítě. Právní přístup k doménovému jménu vymezuje jeho právní charakter.

1.2 Uživatelské vymezení doménového jména – funkce doménového jména

Z čistě technického hlediska je doménové jméno pouhým spojením znaků, jenž neplní žádnou funkci. Ve spojení s konkrétní IP adresou, která je identifikací konkrétního počítače, plní doménové jméno z hlediska uživatelského několik funkcí usnadňujících aktivity běžných uživatelů v internetové síti. Lze konstatovat, že tyto funkce doménového jména se vzájemně prolínají a doplňují. Ze základních funkcí doménového jména je možné uvést zejména následující:

- funkci identifikační (také technicko-identifikační):

Podmínkou bezchybně fungujícího systému je jednoznačná vzájemná identifikovatelnost dílčích zařízení (nejpřesněji počítačů, ale i dalších zařízení) v propojené informační síti. Jednoduše řečeno se jedná o identifikaci konkrétního místa v internetové síti, které je určeno IP adresou, pro niž je využíváno slovního označení v podobě doménového jména, které je pro uživatele snadněji zapamatovatelné než IP adresy zapisované prostřednictvím číslic a písmen. Důležitým znakem IP adres je pořadí číslic a písmen vůči těm ostatním, neboť jakékoliv změny v kategorizaci znaků směřují k jednoznačnému rozlišení jedné IP adresy od druhých, a tím rovněž k rozlišení zařízení v síti ¹⁶.

- funkci uživatelskou:

Jedná se o jakousi simplifikaci a zpříjemnění používání internetu pro samotné uživatele, jež si nemusí pamatovat množství složitých IP adres složených z celé řady číslic a

¹⁶ PELIKÁNOVÁ-MacGREGOR, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. Ostrava: Key Publishing, 2012. 246 s. ISBN 978-80-7418-165-8, s. 13.

písmen. Postačuje jim pouze zapamatování si krátkých a jednoduchých doménových jmen, díky nimž je prostředí internetu z hlediska uživatelského daleko příjemnější, co se orientace týče.

- funkci vyhledávací:

Vyhledávací funkce doménového jména velice úzce souvisí s funkcí informační. Při vyhledávání konkrétního obsahu dochází k využívání shody obsahu a samého doménového jména. V případech, kdy by doménová jména neexistovala, bylo by vyhledávání požadovaného obsahu prostřednictvím IP adres prakticky nemožné.

- funkci informační:

Informační funkce doménového jména představuje schopnost uživatelů určit vlastníka domény, příp. odhadnout obsah internetové prezentace, což je dáno především vhodně a správně vybranému doménovému jménu. V této souvislosti však nutno podotknout, že doménové jméno nemusí jednoznačně identifikovat jeho vlastníka i odpovídat obsahu internetové prezentace. V případě některých doménových jmen se jedná o zcela záměrné matení uživatelů internetu ze strany jejich vlastníků a odkazování jich na prezentace s podobným nebo úplně rozdílným obsahem, který však přísluší jinému vlastníku.

- funkci propagační:

Tato funkce doménového jména spočívá v možnosti propagace určitého subjektu, zboží nebo myšlenek prostřednictvím internetových prezentací, které jsou zobrazovány po zadání doménového jména do internetového prohlížeče. Propagační funkce doménového jména využívají jak obchodní společnosti, tak jednotlivci. V současné době je spojení obchodního jména či označení výrobku s internetovou prezentací pro samotné uživatele velice významné. Anonymní struktura sítě internetu však dává možnost jen omezenými způsoby ověřit totožnost subjektu, který internetovou prezentaci poskytuje. Ze samotné znalosti doménového jména není možné povolit kvalitu obsahu, jenž je ukryt pod prezentací na internetu, jenž je s ním spojen. Kvalitu takového obsahu není možné dovozovat jen ze všeobecně zažitých praktik. Jako příklad lze uvést, že pod doménou „.cz“ se předpokládá internetová prezentace, která je provozována subjektem z České republiky nebo přinejmenším v českém jazyce. Ve skutečnosti však existují i domény, které jsou spojeny s konkrétními druhy lidské činnosti (např. generická doména nejvyššího řádu „.aero“ vyhrazená pro obor

lectví, generická doména nejvyššího řádu „.tel“ vyhrazená pro převod telefonních čísel na IP adresu a další), jejichž obsah se v některých případech neshoduje s určením domény.

- funkci soutěžní:

Internet je díky doménovému jménu nedílnou součástí soutěžního prostředí. Doménové jméno podporuje vymezení soutěžitele ve vztahu k ostatním soutěžitelům. S tímto však souvisí také riziko vzniku sporů mezi dílčími subjekty. Existenci soutěžní funkce doménového jména lze dokázat částkami v řádech milionů dolarů, jež jsou soutěžitelé ochotni zaplatit za převod doménového jména, včetně případných škod způsobených poškozováním ostatních soutěžitelů z porušování jejich práv k doménovým jménům. Příkladně lze uvést nejdražší převod domény „poker.com“, který byl v tiché aukci uskutečněn v roce 2007 za více než 20 mil. amerických dolarů ¹⁷.

1.3 Technické vymezení doménového jména – struktura a kategorizace doménových jmen

Jak již bylo uvedeno výše, soustava doménových jmen je dle kritéria obecnosti hierarchicky uspořádaným systémem do tzv. stromové struktury, v němž jsou doménová jména rozdělena na domény o několika úrovních (seřazení od nejvyšší po nejnižší úroveň). Tato struktura je reflektována také v organizaci správy doménových jmen.

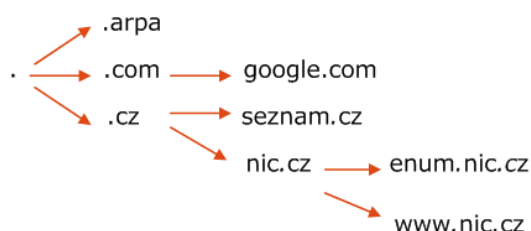
Na vrcholu hierarchické pyramidy se nachází speciální vyhrazené prázdné doménové jméno. Jedná se o doménu nejvyšší instance, která je nazývána také jako kořenová doména (root domain) nulté úrovně tvořená tečkou na konci doménového jména (znak „.“) – ta však obvykle není zobrazována, neboť její význam je jen technický, a to pro nastavení DNS serverů. Ostatní domény jsou pak k této doméně ve stavu podřízenosti a vytváří domény prvního, druhého, třetího, ... řádu. Většina doménových jmen je složena ze tří úrovní, avšak mohou obsahovat i více domén (až na některá technická omezení).

Doménové jméno je složeno z několika částí. Dílčí úrovně doménového jména jsou oddělovány tečkou. Celý zápis doménového jména pak vytváří plně kvalifikované doménové

¹⁷ Million dollar domain names. *16thletter.com* [online] 2007 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <http://www.16thletter.com/2007/09/21/million-dollar-domain-names/>.

jméno¹⁸. Nejobecnější část doménového jména představuje doména nejvyššího řádu (např. domény „.cz“, „.eu“, „.com“, „.de“, „.fr“ apod.). Nižším stupněm oproti ní jsou domény druhého řádu a tzv. subdomény (tj. části doménového jména, které se nachází na nižším stupni hierarchické struktury, a které jsou vyznačovány nižším stupněm obecnosti)¹⁹. Každá z domén nejvyššího řádu má vlastní registr všech domén druhé úrovně: „*Například registr domény nejvyšší úrovně „.cz“ obsahuje veškeré domény druhého řádu – např. „.nic.cz“, „.seznam.cz“, „.idnes.cz“ atd. Obdobně každá z těchto domén druhého řádu má i seznam domén třetího řádu – např. „.www.nic.cz“, „.enum.nic.cz“, „.fred.nic.cz“ atd. Na stejném principu roste doménový strom až k doménám libovolného řádu.*“²⁰.

Obrázek 1: Příklad hierarchického uspořádání domén – doménového stromu

Zdroj: O DOMÉNÁCH A DNS. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/312/o-domenach-a-dns/>.

Jednotlivé části doménového jména jsou uspořádány dle obecnosti zprava doleva – tzn., že vpravo (tj. na konci doménového jména) je umístěna doména nejvyššího řádu, dále směrem doleva doména druhého řádu a subdomény – dílčí úrovně doménového jména jsou od sebe odděleny tečkou, jak bylo již uvedeno. Jednoduše řečeno napravo doménového jména se nacházejí nejobecnější domény a směrem nalevo jsou domény postupně konkretizovány. Pro představu lze uvést následující příklad: Doménové jméno „fbi.vsb.cz“²¹ je složeno ze tří

¹⁸ O DOMÉNÁCH A DNS. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/312/o-domenach-a-dns/>.

¹⁹ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel Jr. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha: Linde, 2000. 210 s. ISBN 8072012452, s. 14.

²⁰ O DOMÉNÁCH A DNS. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/312/o-domenach-a-dns/>.

²¹ *Fakulta bezpečnostního inženýrství: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.fbi.vsb.cz/cs/index.html>.

částí. Každá z těchto částí se nazývá doménou (příp. názvem domény). Dílčí části doménového jména jsou odděleny tečkou. Jejich uspořádání je rovněž hierarchické – doména „cz“ je doménou nejvyššího řádu, doména „vsb“ je doménou druhého řádu, doména „fbi“ logicky doménou řádu třetího. Rozdělování doménového jména na jednotlivé subdomény dle vlastního uvážení je v kompetenci jeho držitele.

S ohledem na již naznačené pojmosloví z hlediska vztahu termínu „doménové jméno“ a „doméno“ (viz poslední odstavec podkapitoly 1.1 tohoto podkladového textu výše) lze uvést, že pojmu „doména“ je užíváno pro doménová jména nejvyššího řádu. Výrazu „doménové jméno“ je pak užíváno pro doménová jména řádu druhého. V případě potřeby je však pro označení všech druhů domén a doménových jmen možné využívat souhrnného označení „doménové jméno“.

Z výše uvedeného vyplývá, že existuje několik druhů doménových jmen (domény nejvyššího řádu (tj. generické, národní a infrastrukturní domény nejvyššího řádu), domény druhého řádu a subdomény (tj. domény třetího řádu)²²) – viz následující podkapitoly 1.3.1 až 1.3.3 dále.

1.3.1 Domény nejvyššího řádu (Top Level Domains – TLDs)

Domény nejvyššího řádu (také domény nejvyšší či první úrovně, vrcholné domény) jsou nedílnou součástí každého doménového jména. Doména nejvyššího řádu se nachází na konci doménového jména a je oddělena tečkou. Tyto domény jsou rozdělovány do tří kategorií, a to na domény nejvyššího řádu generické, národní a infrastrukturní.

Generické domény nejvyššího řádu (generic Top Level Domains – gTLDs)

Generické domény nejvyššího řádu jsou rovněž označovány jako druhové nebo nadnárodní. Ty však až na několik výjimek nejsou na rozdíl od národních domén nejvyššího řádu (viz dále) spojeny s konkrétními zeměmi. Většina generických domén nejvyššího řádu je otevřena k registraci, aniž by bylo zapotřebí některých dalších omezení. Tyto domény tak představují nejuniverzálnější typ domén nejvyššího řádu. Z tohoto důvodu bývá tento druh domén využíván ze strany mezinárodních organizací nebo nadnárodních společností. Z nejznámějších generických domén nejvyššího řádu patří např. domény „.com“, „.net“,

²² PELIKÁNOVÁ-MacGREGOR, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. Ostrava: Key Publishing, 2012. 246 s. ISBN 978-80-7418-165-8, s. 57.

„.org“, „.edu“ a mnoho dalších. Některé z generických domén nejvyššího řádu jsou však tzv. uzavřenými doménami. To znamená, že nejsou určeny k volné registraci. Jako příklad takové domény je doména „.museum“ – ta je určena provozovatelům muzeí, muzejním asociacím či odborníkům z oboru ²³. Generické domény nejvyššího řádu lze dále rozdělit na sponzorované (jeden správce umožňující registraci jen subjektům z určitého oboru) a nesponzorované (více správců). Příkladem sponzorovaných domén jsou domény „.jobs“, „.mobi“, „.museum“, „.post“, „.tel“, „.travel“, nesponzorovanými pak domény „.biz“, „.com“, „.info“, „.int“, „.name“, „.net“, „.org“, „.pro“ atp.

Národní domény nejvyššího řádu (country-code Top Level Domains – ccTLDs)

R. Pelikánová a K. Čermák Jr. Uvádí: „*Národní doménová jména jsou doménová jména registrovaná institucemi přidávajícími doménová jména v rámci vrcholných domén seskupujících doménová jména na základě kritéria vztahu k určitému státu. Toto kritérium je v prostředí internetu vytvořeno zcela uměle a z praktických důvodů.*“ ²⁴. Jednoduše řečeno: Národní domény nejvyššího řádu jsou tedy doménami, které jsou spojeny s konkrétními státy, přičemž koncovky národní těchto domén jsou tvořeny znaky představujícími první dva znaky kódu dílčích zemí (ISO 3166-1:2006 – Codes for the representation of names of countries and their subdivisions ²⁵) ²⁶. Českou národní doménou nejvyššího řádu je doména „.cz“. Pro příklad lze uvést některé další národní domény nejvyššího řádu – „.fr“ (Francie), „.de“ (Německo), „.uk“ (Spojené království – Velká Británie), „.us“ (Spojené státy americké) apod. V této souvislosti je možné podotknout, že ne všechny národní domény nejvyššího řádu jsou využívány. Kupříkladu některé země v Africe nebo Severní Korea mají domény

²³ SEKERA, Miroslav. Nové doménové koncovky se blíží. S čím počítat a jak se připravit. *tyinternety.cz* [online] 2013 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://tyinternety.cz/ostatni/nove-domenove-koncovky-se-blizi-s-cim-pocitat-a-jak-se-pripravit/>.

²⁴ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel Jr. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha: Linde, 2000. 210 s. ISBN 8072012452, s. 16.

²⁵ ISO 3166-1:2006 – Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 1: Country codes. *ISO: International Organization for Standardization* [online] 2006 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.iso.org/standard/39719.html>.

²⁶ POSTEL, J., REYNOLDS, J. Domain Requirements. *RFC-Base* [online] 1984 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.rfc-base.org/txt/rfc-920.txt>.

zaregistrovány, avšak pod nimi nejsou registrovány žádné domény druhého řádu (jedná se tedy v podstatě o nepoužívané domény).

Infrastrukturní domény nejvyššího řádu

Infrastrukturní doménou nejvyššího řádu je kupříkladu doména „arpa“. Tato je využívána pro uchovávání informací vnitřní struktury, příp. pro další potřeby internetové sítě²⁷. Dalším příkladem infrastrukturní domény nejvyššího řádu je doména „root“. Ta však dosud nemá jasně stanovený účel své existence²⁸. Běžní uživatelé internetu se však s infrastrukturními doménami nejvyššího řádu vůbec nesetkají.

1.3.2 Domény druhého řádu (Second Level Domain – SLD)

Doménová jména jsou, vyjma domén nejvyššího řádu, která jsou umístěna vpravo od poslední tečky, složena rovněž z domén druhého řádu. Tyto se v doménovém jméně nachází vlevo od poslední tečky. „*Domény druhého řádu jsou doménovými jmény v užším smyslu, přičemž doménové jméno v širším smyslu zahrnuje všechny druhy domén*“²⁹. Domény druhého řádu jsou zcela neobyčejnou řadou povolených znaků, která je podřazena pod konkrétní doménu nejvyššího řádu. Základním účelem domén druhého řádu je identifikaci konkrétní fyzické osoby, obchodní firmy, jména, věci, činnosti či obsahu, přičemž se může jednat i o abstraktní shluky znaků. Domény druhého řádu musí být v rámci národních domén nejvyššího řádu zcela unikátní. Příkladně v rámci národní domény „cz“ není možné zaregistrovat dvě domény druhého řádu s unikátním obsahem a posloupností znaků. Toto omezení však neplatí pro jiné domény nejvyššího řádu. To znamená, že zatímco pro národní doménu nejvyššího řádu „cz“ lze zaregistrovat vždy jen jednu doménu druhého řádu (např. „www.vsb.cz“), je možné stejnou doménu druhého řádu zaregistrovat pod jinou doménou nejvyššího řádu – je tedy možná paralelní existence doménových jmen „www.vsb.cz“ a

²⁷ TALÍŘ, Jaromír. DNSSEC v poslední nezabezpečené poddoméně .ARPA. *Blog zaměstnanců CZ.NIC* [online] 2011 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://blog.nic.cz/2011/04/07/dnssec-v-posledni-nezabezpecene-poddomene-arpa/>.

²⁸ Top-Level-Domain (TLD). *just law Rechtsanwälte* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.domainrecht.justlaw.de/top-level-domain-tld.htm>.

²⁹ DISMAN, Marek. *Právní úprava domény „eu“*. Praha: Linde, 2011. 200 s. ISBN 978-80-720-1852-9, s. 21.

„www.vsb.com“ (nutno však připomenout, že každé z těchto doménových jmen bude mít adresu jiného počítače v síti).

1.3.3 Domény třetího řádu – subdomény

Domény třetího řádu jsou označovány jako subdomény. Jejich zápis je umístěn vlevo od tečky před doménou druhého řádu. Doména může být držitelem doménového jména rozdělena na několik dalších subdomén (příkladně dle využívaného jazyka nebo organizační struktury). Jako příklad rozdělení domény dle využívaného jazyka lze doménu „wikipedia.org“ rozdělit na domény „en.wikipedia.org“, „cs.wikipedia.org“, „de.wikipedia.org“ apod. Pro takové rozdělování domén druhého řádu na subdomény není zapotřebí žádosti o registraci správce generické domény nejvyššího řádu. Pod jednu doménu druhého řádu je možné teoreticky podřadit až 127 úrovní subdomén³⁰. Tohoto se však v praxi nikterak nevyužívá. Obvykle je využíváno jedné či dvou úrovní domén třetího řádu.

1.4 Právní vymezení doménového jména – právní povaha doménového jména v České republice

Doménové jméno je poměrně novým objevem. Z tohoto důvodu je celosvětovým problémem jeho zařazení do systému práva. Takový problém je předmětem řešení zvláště teoretiků z oblasti práva a také soudních orgánů. Právní kvalifikace doménového jména je tak často součástí příslušných judikátů.

Na počátku rozvoje internetu bylo doménové jméno jen technickým zápisem, což neevokovalo k zájmu z hlediska právní teorie. Ke změně této situace (tj. k právní úpravě doménového jména) došlo až zvyšujícím se počtem registrovaných doménových jmen a nárůstem jejich hospodářského významu.

S ohledem na zařazení doménového jména do právního systému lze konstatovat, že je doménové jméno jedním z předmětů právních vztahů na internetu, přičemž všechny právní vztahy mají své subjekty, předmět a obsah³¹. Obsah právních vztahů vytváří vzájemná práva a povinnosti subjektů. Obsahem jsou na internetu služby, které jsou poskytovány uživatelům.

³⁰ DISMAN, Marek. *Právní úprava domény „.eu“*. Praha: Linde, 2011. 200 s. ISBN 978-80-720-1852-9, s. 22.

³¹ KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C. H. Beck, 1995. 247 s. ISBN 80-7179-028-1, s. 203.

U doménového jména je obsahem jeho smluvní registrace. Předmět právních vztahů představuje všeobecně chování lidí. Konkrétně je předmět právního vztahu tvořen věcmi (v případě, že to jejich charakter dovoluje), příp. právy či jinými majetkovými hodnotami. Předmětem jsou v případě doménových jmen sama doménová jména.

Právní povaha doménového jména je v současné době stále velice diskutovanou problematikou. Důsledkem toho je často nevhodná či nesprávná aplikace terminologie ze strany laické i odborné veřejnosti. Problematika právního vymezení doménového jména se zdá být ve skutečnosti ještě složitější, neboť český právní řád nikterak neupravuje pojem „doménové jméno“, ani jej jednoznačně nedefinuje. Z tohoto důvodu jsou názory na povahu doménového jména stále ve vývoji a neustále se mění.

V nejobecnějším pojetí je doménové jméno charakterizováno trojím vymezením, které se vztahuje především k pohledu českého právního řádu – doménové jméno jako věc, doménové jméno jako relativní subjektivní právo, doménové jméno jako jiná majetková hodnota. Doménovému jménu jako věci nasvědčuje vlastnické právo, resp. držba domény. Protože doménové jméno je zápisem do příslušné databáze a tento zápis má hmotný charakter, je doménové jméno z právního hlediska považováno za věc. V případě doménového jména jako relativního subjektivního práva vzniká doménové jméno na základě soukromoprávní smlouvy s registrátorem. Doménové jméno jako jiná majetková hodnota představuje hodnotu nevyjádřitelnou v penězích. Uvedená vymezení mají podstatný význam k definování vlastností práva k doménovému jménu a možností ochrany vůči intervencím do práv k doménovému jménu. Tato vymezení jsou blíže specifikována na následujících podkapitolách 1.4.1 až 1.4.3.

1.4.1 Doménové jméno jako věc

Na právní povahu doménového jména jako věci je možné nahlížet z pohledu staré a nové občansko-právní úpravy. Starou právní úpravou se rozumí zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů³² (dále jen starý občanský zákoník), který

³² Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. *BusinessCenter.cz* [online] 1964 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcanzak/>.

byl od 1. ledna 2014 nahrazen zákonem č. 89/2012 Sb., občanským zákoníkem, ve znění pozdějších předpisů³³ (dále jen nový občanský zákoník).

Právní povaha doménového jména jako věci dle staré občansko-právní úpravy

V dřívější občansko-právní úpravě (tedy za platnosti starého občanského zákoníku) se mělo za to, že doménové jméno není z hlediska práva věci, neboť nejde o předmět hmotného charakteru. P. Mališ v této souvislosti konstatoval, že „*chápání domény jakožto věci je založena na značně extenzivním výkladu pojmu věc, a nemá oporu v platné právní úpravě ani ve výkladové praxi*“³⁴. Podobným způsobem se k této problematice vyjadřuje také D. Sehnálek, který uvádí: „*Česká odborná veřejnost i Světová organizace duševního vlastnictví však toto stanovisko nesdílí. Takové pojetí věci je, dle jejich názoru, příliš extenzivní a jako takové pro doménové jméno nevhodné.*“³⁵. Obdobné reakce pak zaznívaly, když padlo rozhodnutí kalifornského soudu ve věci, která se týkala doménového jména „sex.com“. V tomto rozhodnutí bylo soudem uvedeno, že doménové jméno představuje věc, k níž se váže vlastnické právo. Tudíž s ním může být nakládáno jako s ostatními formami majetku (tzn., že může být oceňováno, kupováno i prodáváno)³⁶. V podmínkách České republiky byla teze o doménovém jménu jako věci z právního hlediska vyvrácena v rozsudku Nejvyššího soudu České republiky: „*Vzhledem k soukromoprávní povaze smluvně získaného práva k doménovému jménu (v právním řádu nijak neupravenému), právní teorie jednotně odmítla názor, že právo k doméně je právem vlastnickým, neboť nejde o věc v právním smyslu, jde v podstatě jen o slovní či jinak přijatelné vyjádření kódové technické identifikace počítače, příp. skupiny počítačů v síti.*“³⁷. I když tento soudní rozsudek představuje zcela klíčové rozhodnutí

³³ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. *BusinessCenter.cz* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>.

³⁴ MALIŠ, Petr. Právní povaha doménových jmen – I. díl. *pravoIT.cz* [online] 2010 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/pravni-povaha-domenovych-jmen-i-dil>.

³⁵ SEHNÁLEK, David. Právní povaha doménového jména. *IT právo* [online] 2003 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>.

³⁶ United States Court of Appeals, Ninth Circuit. *FindLaw* [online] 2002 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://caselaw.findlaw.com/us-9th-circuit/1483800.html>.

³⁷ Rozhodnutí NS 23 Cdo 3407/2010. *Nejvyšší soud* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/4083762A80E4C100C1257A4E006ACD3A?openDocument&Highlight=0,glbtour.cz.

týkající se právní povahy doménového jména v našem státu, v současné době jej odborná veřejnost kritizuje a označuje jej za naprosto mylné. Problém však nepředstavuje samotná skutečnost, že doménové jméno není považováno za věc, ale fakt, že ze strany soudu nebyla uznána existence vlastnického práva k doménovému jménu. Nejvyšším soudem České republiky tak byla z procesního a praktického hlediska (znemožněním převodu doménového jména na něj samotného a vyžadováním jen registračního odhlášení protistrany) vytvořena neřešitelná situace ve vztahu k oprávněnému³⁸, jak ve svém odborném článku poznamenala R. MacGregor Pelikánová. Ve stejné věci byla ústavní stížnost ze strany Ústavního soudu sice zamítnuta, avšak v rámci usnesení III. ÚS 2912/12 ze dne 6. března 2014 bylo doménové jméno pokládáno za „majetek“: „*Ústavní soud je toho názoru, a účastníci to zřejmě nepopírají, že předmětné doménové jméno „globtour.cz“ bylo majetkem ve smyslu citovaných článků Listiny a Úmluvy. Zjevné zasahování do práva stěžovatelky na pokojné užívání svého majetku by mohlo být spatřováno ve skutečnosti, že by stěžovatelka (po rozhodnutí dovolacího soudu) svého majetku nebyla přímo zbavena, bylo jí zakázáno užívání a nakládání s doménovým jménem globtour.cz, vyjma jeho převodu na žalobkyni.*“³⁹.

Zjednodušeně je tedy možné konstatovat: Stará občansko-právní úprava pojem „věc“ jako předmět občanskoprávních vztahů blíže nikterak nevymezovala. V ustanovení Části první, Hlavy desáté, § 119, odst. 1 rozdělovala věci na movité či nemovité, přičemž tímto ani jiným právním předpisem nebyla ani jedna z těchto kategorií blíže specifikována. Z hlediska teorie a praxe práva jsou věci v právním slova smyslu chápány jako „*hmotné předměty (res corporales) za předpokladu, že jsou ovladatelné a užitečné, tj. že slouží potřebám lidí. Oba tyto předpoklady jsou kumulativní*“⁴⁰. Za stejného předpokladu (jako hmotné předměty) jsou z hlediska práva k věcem obvykle přiřazovány rovněž přírodní síly (tj. energie)⁴¹. Z výše uvedeného (tzn. z vymezení doménového jména jako řady písmen, které umožňují identifikaci konkrétního počítače, a z vymezení věci z pohledu práva tak, jak je v současnosti pojímána

³⁸ PELIKÁNOVÁ-MacGREGOR, Radka. (Ne)jasné pojetí doménových jmen a jejich režimu v novém občanském zákoníku. In *Rekodifikace & praxe*, 2015, roč. 3, s. 5 – 13. ISSN 1805-6822.

³⁹ Usnesení Ústavního soudu III. ÚS 2912/12 ze dne 6. 3. 2014. *SALVIA, KRAKEN* [online] 2014 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/III.US2912/12>.

⁴⁰ KNAPPOVÁ, Marta, ŠVESTKA, Jiří, DVOŘÁK, Jan a kolektiv. *Občanské právo hmotné 1*. Praha: ASPI, 2005. 523 s. ISBN 80-7357-127-7, s. 272.

⁴¹ Tamtéž, s. 273.

z hlediska právní teorie a praxe) tedy vyplývá, že doménové jméno není hmotným předmětem ani zmiňovanou přírodní silou (tedy energií). Proto není možné, aby bylo doménové jméno dle staré zákonné úpravy České republiky pokládáno za věc ve smyslu práva⁴². Tato situace se však již změnila nabytím účinnosti nového občanského zákoníku, který „se přiklání k širokému pojmu věci a opouští materialistické a pozitivistické hledisko druhé poloviny 19. století, které u nás bylo zavedeno v roce 1950 pod vlivem německého a zejména sovětského právního nazírání a uchovalo se do současné doby“⁴³.

Právní povaha doménového jména jako věci dle nové občansko-právní úpravy

Problematika povahy doménového jména nabyla na zcela jiném významu nabytím účinnosti nového občanského zákoníku, který transformoval pojmání pojmu „věc“ v legální právní definici ukotvenou v tomto novém právním předpisu: „*Věc v právním smyslu je vše, co je rozdílné od osoby a slouží potřebě lidí.*“⁴⁴. Z dalšího ustanovení Části první, Hlavy IV, Dílu 2, § 496 nového občanského zákoníku plyne, že věci mohou být hmotné i nehmotné věci jako jsou práva, připouští-li to jejich povaha. Novým občanským zákoníkem je dodržen právní princip „*omnis definitio in iure civili periculosa est*“. Proto je novým občanským zákoníkem vymezen jen jeden z těchto pojmů (věc hmotná) s tím, že obsah věci nehmotné je možné zjistit argumentací „*a contrario*“⁴⁵. To znamená, že věci nevyhovující vymezení hmotné věci, jsou věcmi nehmotnými. Na rozdíl od staré občansko-právní úpravy je věc dle nového občanského zákoníku pojímána z hlediska práva v širším slova smyslu. Tudíž je doménové jméno v právním slova smyslu zcela jistě věcí. Dle E. Mc Gregor Pelikánové je změna ve vymezení pojmu „věc“ přímo jakýmsi „revolučním potenciálem“. K zákonné definici věci uvádí, že „*doménové jméno je věcí v právním smyslu, protože je rozdílné od*

⁴² PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel Jr. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha: Linde, 2000. 210 s. ISBN 8072012452.

⁴³ Důvodová zpráva. *Nový občanský zákoník* [online] 2011 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/home/zakony-a-stanoviska/legislativni-proces>.

⁴⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. *BusinessCenter.cz* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>, Část první, Hlava IV, Díl 1, § 489.

⁴⁵ Důvodová zpráva. *Nový občanský zákoník* [online] 2011 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/home/zakony-a-stanoviska/legislativni-proces>.

*osoby, není ani lidským tělem, ani orgánem ani zvířetem a slouží potřebě lidí“*⁴⁶. Obdobným způsobem z vymezení věci vyvozuje K. Lavrushin, že doménové jméno představuje z hlediska práva věc movitou a nehmotnou. S doménovým jménem jsou tak spojena věcná práva⁴⁷, což lze považovat za výrazný krok v chápání právní povahy doménového jména jako věci. Naproti tomu I. Telec má za to, že povaha doménového jména jako relativního majetkového práva je v nové občansko-právní úpravě stále stejná⁴⁸. Tomuto názoru však lze oponovat. Existence doménového jména totiž nezávisí na osobě registrátora domény, ani na osobě držitele neboli vlastníka doménového jména. V případě zániku jedné nebo druhé osoby nedochází k zániku doménového jména. Zároveň doménové jméno nezaniká ani z vůle těchto osob. Doménové jméno tedy lze zařadit do kategorie věcí, avšak není možné pochybovat o existenci věcných práv v souvislosti s doménovým jménem. Názory v opačném slova smyslu (tedy, že věcná práva není možné s doménovým jménem dávat do souvislosti) lze považovat s ohledem na stávající právní úpravu za zcela neudržitelné. Z tohoto hlediska je možno uvést ustanovení Části třetí, Hlavy II, Dílu 1, § 979 nového občanského zákoníku, které říká, že *„ustanovení této hlavy se použijí na věci hmotné i nehmotné, na práva však jen potud, připouští-li to jejich povaha a neplyne-li ze zákona něco jiného“*. Z tohoto důvodu nezáleží na tom, zda je doménové jméno pokládáno za věc bez hmotného základu či za právo, protože charakter doménového jména připouští či přímo požaduje využití právní úpravy věcných práv. Doménové jména je tak trvalou, nespoteřbitelnou, nezničitelnou a velice hodnotnou věcí, jejíž ochrana je stejně tak důležitá, jako ochrana jiných věcí. Dalším důkazem vazby absolutních práv k doménovému jménu je ustanovení Části třetí, Hlavy II, Dílu 3, oddílu 1, § 1 011 nového občanského zákoníku: *„Vše, co někomu patří, všechny jeho věci hmotné i nehmotné, je jeho vlastnictvím.“*. Na základě tohoto ustanovení je tedy možné vlastnit doménové jméno, neboť aktivní doména vždy někomu „patří“. Osoba vlastníci doménové jméno jej tak využívá, hradí náklady na jeho provoz, příp. se rozhoduje, zda se jej vzdá. Vlastnické právo tak lze považovat za nejrozsáhlejší a nejvýznamnější právo věcné a

⁴⁶ PELIKÁNOVÁ-MacGREGOR, Radka. (Ne)jasné pojetí doménových jmen a jejich režimu v novém občanském zákoníku. In *Rekodifikace & praxe*, 2015, roč. 3, s. 5 – 13. ISSN 1805-6822.

⁴⁷ LAVRUSHIN, Konstantin. Doménové jméno ve světle NOZ. In *Rekodifikace & praxe*, 2015, roč. 3, č. 5, s. 4 – 6. ISSN 1805-6822.

⁴⁸ TELEC, Ivo. Nový občanský zákoník ve společnosti sítí. In *Právní rozhledy*, 2012, roč. 20, č. 23 – 24, s. 853 – 855. ISSN 1210-6410.

absolutní. V případě uznání posledně zmiňovaného ustanovení nového občanského zákoníku lze konstatovat, že se k doménovému jménu vztahují také ustanovení o dalších věcných právech, jenž jsou od vlastnického práva do určité míry odvozena (příkladně právo držby). I přesto proti tomuto pojetí je možné zmínit ustanovení Části třetí, Hlavy I, § 977 nového občanského zákoníku o tom, že „*jen zákon stanoví, která práva k majetku jsou absolutní*“. Tímto je založen princip „*numerus clausus*“ absolutních práv. K tomuto R. MacGregor Pelikánová uvádí následující: „*České zákonodárství sdílí kontinentální právní tradici a používá abstraktní, dedukční mechanismy, kdy obecné ustanovení je aplikováno na konkrétní situaci. Tudiž nejde o kasuistickou indukci typickou pro common law. Rozhodně tedy nelze očekávat, že bude existovat nějaký dlouhý výlučný seznam předmětů, ke kterým jsou absolutní majetková práva.*“⁴⁹.

1.4.2 Doménové jméno jako absolutní a relativní subjektivní právo

Subjektivní právo představuje míru a způsob případného chování subjektu, jenž je objektivním právem tolerováno, garantováno a chráněno prostřednictvím poskytnutím donucení ze strany státu k jeho prosazení. Subjektivní práva jsou klasifikována dle různých hledisek. Obvykle jsou kategorizována na práva absolutní a relativní. Absolutními právy se rozumí práva působící vůči všem – „*erga omnes*“ (tzn., že právu konkrétního individuálně stanoveného subjektu koresponduje povinnost neurčitého počtu neurčených subjektů).

Charakteristickým subjektivním právem absolutním je vlastnické právo⁵⁰. Z hlediska chápání doménového jména, které není z pohledu práva věcí, však toto nepřipadá v úvahu. V souvislosti s problematikou absolutního subjektivního práva je vhodné upřesnění základní terminologie. Nesprávným, i když velice rozšířeným, je termín „vlastník“ doménového jména. Stejně je tomu v případě „majitele“ doménového jména, i když tohoto výrazu bylo využíváno i českým registrátorem domén ve svých vydávaných předpisech. Zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC ve svém dokumentu „Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz“ využívá pojmu „držitel“ doménového jména, přičemž se jedná o „*fyzickou nebo právnickou osobu, která má pro sebe registrováno doménové jméno. Pokud není v záznamu o*

⁴⁹ PELIKÁNOVÁ-MacGREGOR, Radka. (Ne)jasné pojetí doménových jmen a jejich režimu v novém občanském zákoníku. In *Rekodifikace & praxe*, 2015, roč. 3, s. 5 – 13. ISSN 1805-6822.

⁵⁰ KNAPPOVÁ, Marta, ŠVESTKA, Jiří, DVOŘÁK, Jan a kolektiv. *Občanské právo hmotné 1*. Praha: ASPI, 2005. 523 s. ISBN 80-7357-127-7, s. 256.

držiteli vyplněn název společnosti nebo organizace, považuje se za držitele osoba, která podala žádost o registraci doménového jména. Pokud je vyplněn název společnosti nebo organizace, pak se za držitele považuje tato společnost nebo organizace“⁵¹. Ve vztahu ke klasifikaci doménového jména jako možného předmětu absolutních subjektivních práv je významná tzv. držba. Jedná se o obecně velice zajímavý právní institut. Bez ohledu na to, zda je doménové jméno věcí či nikoliv, lze konstatovat, že je k doménovému jménu možno držet právo: „Držet lze právo, které lze právním jednáním převést na jiného a které připouští trvalý nebo opakovaný výkon.“⁵². Právo k doménovému jménu dává možnost mimo jiné trvalé využívání domény pro dobu určitou, čímž je uvedena podmínka naplněna. R. Pelikánová a K. Čermák Jr. Udává, že účelem držby je ochrana určitého existujícího vztahu, za který lze pokládat v mnoha případech registraci a užívání doménového jména⁵³. Z tohoto lze vyvodit, že doménové jméno nemůže být předmětem vlastnického práva, nýbrž je možné být držitelem práva k doménovému jménu. V případech, kdy se jedná o prodej nebo převod doménového jména, jde o prodej či převod práva k doménovému jménu.

Relativní subjektivní práva jsou práva, u kterých právu konkrétního individuálně stanoveného subjektu koresponduje povinnost taktéž konkrétního individuálně stanoveného subjektu. Jednodušeji, jedná se o práva působící v relaci ke konkrétnímu subjektu povinností (povinnosti jednoho subjektu odpovídá právo subjektu druhého a opačně)⁵⁴. Charakteristické relativní subjektivní právo představuje obligační neboli závazkový právní vztah. Dle druhu právní skutečnosti, na jejímž základě dochází k jejich vzniku, jsou tyto vztahy rozdělovány na smluvní a deliktní. V rámci právních vztahů souvisejících s doménovým jménem mají význam smluvní vztahy. Závazkově-právní vztah, jehož předmětem je držba práva k doménovému jménu, je založen tzv. inominátní soukromoprávní smlouvou. Jedná se o

⁵¹ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf.

⁵² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. *BusinessCenter.cz* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>, Část třetí, Hlava II, Díl 2, § 998, odst. 1.

⁵³ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel Jr. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha: Linde, 2000. 210 s. ISBN 8072012452, s. 45.

⁵⁴ SEHNÁLEK, David. Právní povaha doménového jména. *IT právo* [online] 2003 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>.

dvoustranný právní akt mezi žadatelem (tj. fyzickou či právnickou osobou, která podává žádost o registraci doménového jména) a registrátorem (tj. osoba soukromého práva). Smlouva o registraci doménové jména platí jen „*inter partes*“ – mezi smluvními stranami. Právem k doménovému jménu se dle R. Pelikánové a K. Čermáka Jr. rozumí „*smluvně založené právo (a nárok) přihlašovatele doménového jména vůči registrátorovi na udržování registrace doménového jména v platnosti za sjednaných podmínek*“⁵⁵. To znamená, že nepatří pod kategorii nehmotných statků, čímž nelze chránit instituty sloužící k jejich ochraně. Doménové jméno se může shodovat s množstvím nejrůznějších práv na označení, taktéž na obchodní firmy, název podniku či ochranné známky. Každému z uvedených institutů odpovídá jiný způsob ochrany. Ochrana registrovaného doménového jména vůči případnému nebezpečí záměny, zneužití či jinému obdobnému jednání, přičemž se doménové jméno neshoduje s označením některého z uvedených institutů, spočívá ve volbě některého z nich, jímž lze doménové jméno chránit. Ke způsobům ochrany doménového jména patří ochrana doménového jména jako obchodní firmy, ochrana před nekalou soutěží a ochrana v souvislosti s právy k ochranné známce. Nejvíce využívaným způsobem ochrany doménového jména je ochranná známka.

1.4.3 Doménové jméno jako jiná majetková hodnota

V případě vyloučení subsumpce doménového jména pod pojmy „věc“ a „právo“ se nabízí možnost jeho zařazení do oblasti „jiné majetkové hodnoty“. Jde o jakousi zbytkovou kategorii předmětů občanskoprávních vztahů. Jinou majetkovou hodnotu představuje cokoliv, co je rozdílné od subjektu a obsahu občanskoprávních vztahů, nejde o věc ani právo, není možné ji vyjádřit v penězích⁵⁶, přičemž má určitou ekonomickou hodnotu, avšak žádným právním předpisem není vyloučeno, že by tato hodnota byla jinou majetkovou hodnotou ve znění ustanovení občanského zákoníku. Příkladem takové klasifikace mohou být ochranné známky, know-how nebo obchodní firma. Přestože je však takové zařazení doménového jména některými autory připouštěno, zároveň je hledána vhodnější možnost pro kategorizaci doménového jména.

⁵⁵ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel Jr. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha: Linde, 2000. 210 s. ISBN 8072012452, s. 50.

⁵⁶ ŠVESTKA, Jiří a kolektiv. *Občanský zákoník - Komentář - Svazek I (obecná část)*. Praha: C. H. Beck, 2009. 1 373 s. ISBN 978-80-7400-108-6.

1.5 Registrace doménového jména a její zásady

Registrace a správa doménových jmen by vzhledem k jejich současnému počtu (celkový počet 1 296 378 zaregistrovaných „.cz“ domén⁵⁷ – tento údaj je platný k měsíci srpnu roku 2017) nebyla možná bez organizace zajišťující koordinovaný postup dílčích správců a registrátorů domén. Direktivní řízení takových procesů však není vzhledem k charakteru internetové sítě příliš možné. Internet totiž nepředstavuje jednu velikou počítačovou síť. Jedná se spíše o velké množství dílčích sítí, které jsou vzájemně propojeny, a které společně komunikují, přičemž si neustále udržují určitou míru nezávislosti. R. MacGregor Pelikánová v této souvislosti podotýká, že „*logickým důsledkem je absence centrálního řízení či správy internetu a naopak aktivní přítomnost hlavního koordinátora – Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN)*“⁵⁸. Přidělování a správa generických domén je v kompetenci ICANN. Správa a registrace národních domén je ze strany americké neziskové mezinárodní organizace pro správu internetu přenechána jiným organizacím. V podmínkách České republiky je registrace a správa domén zajišťována zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC⁵⁹.

Vznik českého zájmového sdružení právnických osob CZ.NIC je datováno k roku 1998. Založeno bylo hlavními poskytovateli internetových služeb. V současné době je tvořeno 112 členy. Mezi základní činnosti tohoto sdružení je provozování registru doménových jmen „.cz“, dále zajišťování provozu domény nejvyšší úrovně „.cz“ a osvětová činnosti týkající se problematiky doménových jmen. V současnosti se sdružení velice intenzivně zaměřuje na rozšiřování technologie DNSSEC⁶⁰ a služby mojeID⁶¹, dále pak na rozvoj systému správy domén a na podporu nových technologií a projektů výhodných pro českou internetovou infrastrukturu. Sdružením je provozován rovněž tzv. interní bezpečnostní tým CZ.NIC-CSIRT

⁵⁷ POČET .CZ DOMÉN. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://stats.nic.cz/stats/number_of_domains/.

⁵⁸ PELIKÁNOVÁ-MacGREGOR, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. Ostrava: Key Publishing, 2012. 246 s. ISBN 978-80-7418-165-8, s. 113.

⁵⁹ CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/>.

⁶⁰ O DNSSEC. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.dnssec.cz/>.

⁶¹ *mojeID* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.mojeid.cz/>.

⁶² a Národní CSIRT tým České republiky – CSIRT.CZ ⁶³. Sdružení je členem sdružení EURid ⁶⁴, které se zabývá správou evropské domény „eu“ a rovněž dalších podobně orientovaných mezinárodních společností (např. Rady správců národních domén nejvyšší úrovně - Country Code Names Supporting Organisation (ccNSO) ⁶⁵). Sdružení CZ.NIC se dále snaží o ochranu důvěryhodnosti aktiv vůči neautorizovanému vyzrazení. Toto sdružení usiluje o konzistentní, plánovitě a ekonomicky efektivní implementace bezpečnostní politiky. Před čtyřmi lety (tedy v roce 2013) získalo sdružení mezinárodně uznávanou certifikaci systému managementu bezpečnosti informací (ISMS) dle normy ISO 27001. Nejvyšším orgánem sdružení je valná hromada. Mezi další orgány sdružení patří kolegium (to sestává ze tří komor (tj. komora držitelů doménových jmen – 6 členů, komora ISP – 6 členů, komora registrátorů – 6 členů) a ze zástupců státní správy – 3 členové), představenstvo (5 členů) a dozorcí rada (3 členové) ⁶⁶. Z tzv. Koncepce sdružení CZ.NIC pro období 2016 – 2019 jasně vyplývá, že stěžejní činností zájmového sdružení je správa české národní domény „cz“. Jedná se o aktivitu s nejvyšší prioritou v porovnání s dílčími úkoly tohoto sdružení ⁶⁷.

V případě zájmu fyzické nebo právnické osoby o opatření doménového jména (pod národní doménou „cz“) je zapotřebí registrace doménového jména. Zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC na svých internetových stránkách uvádí stručný postup registrace doménového jména v několika krocích:

- výběr registrovaného doménového jména:

Prvním krokem v registraci doménového jména je jeho zvolení. Doménové jméno může obsahovat jen písmena „a“ až „z“, čísla „0“ až „9“ a pomlčku „-“ (ta nesmí být na

⁶² CZ.NIC-CSIRT. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/csirt/>.

⁶³ *CSIRT.CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://csirt.cz/>.

⁶⁴ *EURid* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://eurid.eu/en/>.

⁶⁵ *ccNSO: Country Code Names Supporting Organisation* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://ccnso.icann.org/>.

⁶⁶ O SDRUŽENÍ. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/351/>.

⁶⁷ Koncepce sdružení CZ.NIC pro období 2016 – 2019. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2016 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Koncepce_CZNIC_2016_2019.pdf.

začátku, ani na konci doménového jména). Doménové jméno nesmí být delší než 63 znaků. Po výběru doménového jména je nutné ověření, zda je zvolené doménové jméno volné. K tomuto účelu slouží služba WHOIS (vyhledávání v registru ⁶⁸). V případě, že je zvolené doménové jméno volné, lze přistoupit ke druhému kroku registrace doménového jména, jímž je výběr registrátora. Pokud již však vybrané doménové jméno volné není, avšak existuje domněnka právního nároku na něj, je zapotřebí postupovat dle pravidel a postupů týkajících se řešení doménových sporů ⁶⁹.

- výběr registrátora:

V rámci systému registrace doménových jmen nelze registrovat doménu přímo u zájmového sdružení právnických osob CZ.NIC. Je zapotřebí výběru tzv. registrátora. Jedná se o firmu s přístupem do registru a spravující doménová jména uživatelů. Dílčí registrátoři se od sebe odlišují nabídkou služeb a cenami za registraci domén. Registrátora je možné si vybrat ze seznamu registrátorů (viz tabulka 1 níže) uvedeného přímo na internetových stránkách sdružení, odkud je možné se dostat přímo do registračních systémů registrátorů ⁷⁰.

Tabulka 1: Seznam registrátorů doménového jména

Registrátor	Webové stránky	Technologie	Certifikace
Stable.cz s.r.o.	kvapem.cz	DNSSEC, mojeID, IPv6	*****
GENERAL REGISTRY, s.r.o.	www.domainmaster.cz	DNSSEC, mojeID	*****
e-BAAN Net s.r.o.	www.banan.cz	DNSSEC, IPv6	*****
ZONER software, a. s.	www.regZone.cz	DNSSEC, mojeID, IPv6	*****
IGNUM, s.r.o.	www.domena.cz	DNSSEC, mojeID, IPv6	*****

⁶⁸ VYHLEDÁVÁNÍ V REGISTRU (WHOIS). CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/whois/>.

⁶⁹ JAK REGISTROVAT DOMÉNU .CZ. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/313/jak-registrovat-domenu-.cz/>.

⁷⁰ JAK REGISTROVAT DOMÉNU .CZ. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/313/jak-registrovat-domenu-.cz/>.

Registrátor	Webové stránky	Technologie	Certifikace
KRAXNET s.r.o.	www.xnet.cz	DNSSEC, mojeID, IPv6	*****
ACTIVE 24, s.r.o.	www.active24.cz	DNSSEC, mojeID, IPv6	*****
Web4U s.r.o.	www.spravadomen.cz	DNSSEC, mojeID, IPv6	*****
WEDOS Internet, a.s.	www.wedos.cz/	IPv6	*****
INTERNET CZ, a.s.	domeny.forpsi.cz	mojeID	*****
ONEsolution s.r.o.	www.onebit.cz/domeny/	DNSSEC, IPv6	****
TELE3 s.r.o.	www.tele3.cz	DNSSEC, mojeID, IPv6	****
united-domains AG	www.united-domains.de		
CORE ASSOCIATION	corenic.org		
Variomedia AG	www.puredomain.com		
PIPNI s. r. o.	www.pipni.cz		
Dial Telecom, a.s.	www.dialtelecom.cz		
Instra Corporation Pty Ltd	www.instra.com/		
NEW MEDIA GROUP s.r.o.	www.reg.cz	mojeID	
Gandi SAS	gandi.net		
ProfiHOSTING s.r.o.	profiwh.cz	IPv6	
OVH, Sas	www.ovh.cz		
ONE.CZ s.r.o.	www.registrator.cz	DNSSEC, IPv6	
nexum Trilog a.s.	www.nexum.cz		
ASPone, s.r.o.	www.aspone.cz	mojeID	
InterNetX GmbH	www.internetx.de		

Registrátor	Webové stránky	Technologie	Certifikace
1API GmbH	www.1api.net/		
Websupport, s.r.o.	www.websupport.cz		
Media4Web s.r.o	www.media4web.cz		
Economia, a.s.	www.centrum.cz		
Key-Systems GmbH	www.key-systems.net		
Ascio Technologies inc.	www.ascio.com		
AXFONE s.r.o.	www.axfone.cz	IPv6	
IP Mirror Pte Ltd	www.ipmirror.com		
Seonet Multimedia s.r.o.	www.gigaserver.cz		
MarkMonitor Inc.	www.markmonitor.com/		
O2 Czech Republic a.s.	www.o2.cz/domena		
Safenames Ltd.	www.safenames.net/DomainNames/Regulations/CZ.aspx		
MIRAMO spol.s r.o.	www.9net.cz		
Sonexo B.V.	www.sonexo.nl		
Com Laude	www.comlaude.com		
Above.com Pty. Ltd	domains.above.com		
4X	www.domraider.com		
TERMS a.s.	www.thosting.cz/		
AERO Trip PRO s.r.o.	ok-domeny.cz	DNSSEC, mojeID	

Zdroj: REGISTRÁTOŘI POSKYTUJÍCÍ TAKÉ SLUŽBY KONCOVÝM DRŽITELŮM. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/whois/registrars/>.

- registrace kontaktů:

pro registraci domény je zapotřebí nejprve registrace tzv. kontaktu obsahujícího údaje o osobě uvedené v registru spolu s doménou jako její držitel, administrativní či technický kontakt, přičemž dílčí úlohy zmiňovaných osob se odlišuje takovým způsobem: „*Držitel domény má právo libovolně manipulovat s doménovým jménem. Administrativní kontakt může měnit veškeré údaje u doménového jména, ale nemůže změnit držitele domény. Technický kontakt může měnit technické nastavení domény.*“⁷¹. Pro všechny uvedené role může být využito jedné osoby či lze registrovat a přiřadit doméně do těchto rolí až 10 osob (výjimku však představuje držitel domény, jenž může být jen jeden). U této osoby nebo osob je vyplňováno její jméno, organizace (v případě držitele jako právnické osoby), adresa, e-mail, příp. další kontaktní údaje. Snad nejdůležitější informací je e-mail, neboť na něj jsou z registru zasílány významné informace, které se týkají doménových jmen, jenž má osoba zaregistrována (příkladně upozornění na blížící se expiraci, informace o vyřazení domény ze zóny, informace o výsledcích technických testů a mnoho dalších). Důležitá je rovněž aktualizace uváděných údajů v případě jakékoliv změny, díky níž je možné se vyvarovat problémů, jež mohou při manipulaci s doménou nastat právě následkem neaktuálních informací⁷².

- registrace sady jmenných serverů:

Technické údaje domény jsou součástí tzv. sady jmenných serverů obsahující jmenné servery (popř. jejich IP adresy), kde bude doménové jméno delegováno, a dále technický kontakt k doméně. V rámci registrace je zapotřebí uvedení jmen příslušných jmenných serverů, jejich IP adresy (tzv. GLUE), pokud budou jména v registrované doméně, a dále přiřazení jedné nebo více osob vytvořených v předešlém kroku registrace doménového jména, do role technických kontaktů⁷³.

- registrace domény:

⁷¹ JAK REGISTROVAT DOMÉNU .CZ. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/313/jak-registrovat-domenu-.cz/>.

⁷² JAK REGISTROVAT DOMÉNU .CZ. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/313/jak-registrovat-domenu-.cz/>.

⁷³ Tamtéž.

Konečným krokem registrace doménového jména je samotná registrace domény. K vybranému doménovému jménu musí být přiřazena osoba nebo osoby vytvořené v registraci kontaktů (příp. v rámci dřívějších registrací), do role držitele, příp. do rolí administrativních kontaktů. Poté lze registraci doménového jména plně dokončit. Registraci domény lze ověřit rovněž ve zmiňované službě WHOIS ⁷⁴.

Zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC vydala tzv. Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz ⁷⁵ účinná od poloviny května roku 2016, která obsahují další důležité informace vztahující se k registraci doménového jména: „*Registrace doménového jména se provádí prostřednictvím registrátora. Sdružení CZ.NIC registruje doménová jména podle pořadí, ve kterém byly doručeny jednotlivé žádosti o registraci. Doménové jméno se registruje vždy na celé násobky roku počínaje dnem registrace doménového jména, nejvýše však na 10 let. Registrací doménového jména se žadatel o registraci doménového jména stává držitelem a dané doménové jméno je mu na stanovenou dobu vyhrazeno. Sdružení CZ.NIC provede registraci doménového jména, pokud žádost o registraci neobsahuje nedostatky zabraňující dalšímu zpracování; byl k doménovému jménu přiřazen existující kontakt v roli držitele; byly řádně vyplněny požadované údaje; žadatel vyslovil souhlas s aktuálním zněním pravidel registrace; požadované doménové jméno není v době zpracování žádosti centrálním registrem registrováno (s výjimkou doménového jména, u kterého dosud neuběhla lhůta); požadované doménové jméno odpovídá pravidlům tvorby doménových a současně s registrací obdrží sdružení CZ.NIC úhradu příslušné ceny (včetně ceny za registraci, pokud je taková registrace zpoplatněna). Doménová jména musí vyhovovat normám RFC1 1034, 1035, 1122, 1123 a jakýmkoliv je nahrazujícím nebo doplňujícím normám.*“ ⁷⁶.

⁷⁴ Tamtéž.

⁷⁵ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf.

⁷⁶ Tamtéž.

2 ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA

Doménová jména mohou mít relativně vysokou hodnotu, kterou lze vyjádřit v penězích. Právě proto se i doménová jména mohou stát a ve skutečnosti i stávají předmětem úspěšných i neúspěšných pokusů o co možná nejvyšší využití veškerých možností, jak v rámci nich profitovat. Některým se již podařilo zaregistrovat doménová jména, jež nikterak nezasahovala do žádných cizích práv. Přesto se však jednalo o tak zajímavá doménová jména, že se některým více než vyplatilo podat nabídku na jejich odkoupení. Ve většině případů se jednalo o tzv. druhová doménová jména – tj. doménová jména, jejichž název se shodoval s určitým druhovým označením výrobků nebo služeb. Na druhou stranu jsou však doménová jména (stejně jako většina jiných institutů) předmětem úsilí některých jedinců k obohacení sebe sama na úkor ostatních, nebo jejich úsilí přinejmenším k poškození druhých. Příčiny takových nepříznivých jevů lze spatřovat v tom, že samotná registrace doménových jmen není v legislativním prostředí České republiky dostatečně upravena. Obecně je možné předpokládat, že právě detailnější právní úpravou problematiky doménových jmen přispět alespoň k částečnému omezení možností jejich zneužívání. Z dalších příčin lze uvést v mnoha případech několikanásobné odlišnosti mezi reálnými hodnotami doménových jmen a cenami registrace. Výsledkem tohoto jsou pak tzv. spekulativní registrace doménových jména a jejich následný prodej osobám, jež na jejich provozování mají zákonný zájem. V této souvislosti lze konstatovat, že zneužití doménových jmen je poměrně jednoduchým a navíc rovněž levným způsobem k získání relativně vysokých výnosů, čímž dochází k neustálému vymýšlení dalších možností, jimiž je možné doménová jména zneužít ke svému prospěchu na úkor druhých s cílem jejich poškození. Z dalších negativních jevů nelze opomenout tzv. kolize doménových jmen vznikající z nejrůznějších příčin – nejčastěji však v důsledku některých forem zneužívání doménových jmen (např. v důsledku cybersquattingu, předem neplánovaných a nezáměrně zapříčiněných podobností nebo shod doménových jmen a dalších označení).

S ohledem na chybějící specifickou právní úpravu, která by regulovala zkoumanou problematiku je nezbytností uvedení právní úpravy, která by ochraňovala práva, která se mohou dostat do konfliktu s doménovými jmény. Bez ohledu na formu zneužívání doménových jmen je zapotřebí ve všech případech zcela jasné určení práv, do nichž bylo dotčenými osobami registrací doménových jmen zasaženo, příp. zda došlo k zasažení do práv vlastníků doménových jmen. Nutno podotknout, že množství sporů o doménová jména vznikají mezi podnikajícími osobami.

2.1 Formy zneužívání doménových jmen

Významný problém týkající se doménovým jmen představuje nezbytnost jejich ojedinelosti v souvislosti s tzv. top-level doménami, a na druhou stranu kvantita subjektů zamýšlejících registraci shodných doménových jmen, a to bez ohledu na důvod (kupříkladu pro označení obchodní firmy či produktu apod.). Ve skutečnosti tak dochází ke vzniku případů, kdy větší počet subjektů uvažuje o registraci stejné domény, což je však prakticky nemožné. Registrace doménových jmen je uskutečňována na základě zásady „*first come – first served*“, což v českém překladu lidově přeložit jako „kdo dřív přijde, ten dřív mele“. Tento princip ve všech případech dává přednost prvnímu úspěšnému žadateli o registraci doménového jména. Všichni ostatní žadatelé o registraci stejného doménového jména musí být odmítnuti. Z tohoto principu plyne, že doménovým jménem může být kterákoliv povolená kombinace znaků a čísel. Následkem tohoto je fakt, že množství subjektů registruje doménová jména se spekulativním cílem. Taková doménová jména jsou však zásahem do práv jiných subjektů, a to bez ohledu na to, zda se jedná o intervence do práv k ochranné známce, do práv na označení v obecném slova smyslu či do práv k obchodní firmě. Cílem takových spekulativních subjektů je následné převedení doménových jmen za účelem zisku. Právě takové situace jsou nejčastějšími důvody sporů o doménová jména. U národní domény „.cz“ přispívají spekulativně zamýšlejícím subjektům navíc relativně shovívavá pravidla registrace doménových jmen. Jejichž součástí totiž nejsou žádná omezení týkající se počtu doménových jmen, jenž může volně registrovat jedna fyzická nebo právnická osoba. Jinak je tomu příkladně u domény „.eu“ či u holandské domény „.nl“. U těchto domén je pro registraci většího počtu doménových jmen splnit určitá kritéria. Ačkoliv lze takový (svobodný a volný) přístup k registracím doménových jmen bez jakýchkoliv omezení panující v našem státě pokládat za pozitivní, na druhou stranu jej lze vnímat i jako negativní, neboť taková volná pravidla přispívají k hromadným spekulativním nákupům doménových jmen a ke zvyšujícímu

se počtu možných sporů týkajících se doménových jmen. Spory týkající se generických a národních domén jsou zvláště následkem stávajícího nastavení procesu registrace doménových jmen všeobecně. V rámci registrace doménového jména nejsou registrátoři povinni k provádění průzkumu, kterým by došlo ke zjištění, že by určitá registrace doménového jména byla zásahem do práv třetích osob. Ideálním řešením by v této souvislosti bylo zavedení jakéhosi centrálního registru veškerých práv na označení, který by fungoval na celosvětové úrovni, a kde by ze strany národních úřadů, které jsou odpovědné za registraci práv na označení (v České republice se jedná o Úřad průmyslového vlastnictví – ÚVP ⁷⁷, u mezinárodních subjektů by mohlo jít příkladně o Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (Office for Harmonization in the Internal Market – OHIM)), nastala povinnost zaznamenávání předmětných označení, čímž by registrátoři domén, jenž by dostali žádost o registraci určitého doménového jména, byli povinni provést průzkum ve zmiňované databázi o tom, zda by eventuálně registrované doménové jméno nezasahovalo do práv na označení nějakého subjektu (zvláště do práv generických top level domén, jenž jsou obecně pokládány za mezinárodní domény). U národních top level domén by byl ideálním řešením stav, kdy by registrátoři domén realizovali průzkumy v národní ⁷⁸ a zahraniční ⁷⁹ databázi zeměpisných označení a označení původu, jenž v naší zemi vede zmiňovaný ÚPV. V současnosti však uskutečňování takových průzkumů ze strany registrátorů domén není možné (zvláště z hlediska finanční náročnosti), neboť by samotný průzkum s ohledem na chybějící ucelený mezinárodní rejstřík veškerých obdobných práv vyžadoval finančně nákladnou rešeršní činnost. Samotná geneze zcela kompaktního mezinárodního rejstříku by pak byla spojena s naprosto nepřiměřenými náklady a problémy, a to i přesto, že by se z hlediska dlouhodobé perspektivy jednalo o nejvhodnější řešení (především vzhledem k zachování právní jistoty a k prevenci případným sporům o doménová jména). Tento postup však prozatím není reálný ani z hlediska časového, neboť je v současné době již vysoký počet registrovaných

⁷⁷ Úřad průmyslového vlastnictví [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs.html>.

⁷⁸ Databáze českých označení původu a zeměpisných označení. Úřad průmyslového vlastnictví [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://isdv.upv.cz/webapp/opa.formular>.

⁷⁹ Zahraniční databáze. Úřad průmyslového vlastnictví [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/sluzby-uradu/databaze-on-line/databaze-zemepisnych-oznaceni-a-oznaceni-puvodu/zahranicni-databaze.html>.

doménových jmen. S tímto je rovněž spojeno i další zvyšování nákladů, neboť je zapotřebí zvážit také náklady na personál provádějící rešeršní činnost (včetně jejího případného zautomatizování). Rovněž by se jednalo o nepřiměřeně vysoké náklady, které by samotnou registraci doménových jmen zdražilo. Povinnost zajištění, aby registrovaná doménová jména, nezasahovala do práv třetích subjektů, tak náleží žadatelům o registraci doménových jmen. Právě na ně se vztahuje povinnost provedení průzkumu relevantního trhu a rejstříků s cílem vyvarovat se žádosti o registraci takového doménového jména, jež by mohlo zasahovat do práv k obchodní firmě či do práv na označení jiných subjektů. Proto nemají registrátoři domén odpovědnost za registraci doménových jmen, která jsou ze strany soudu nebo rozhodčího orgánu shledána jako sporná s právem na označení. V případě platnosti, že u ochranné známky nebo společnosti s určitou obchodní firmou došlo k registraci dříve než u doménového jména, má ochranná známka či obchodní firma při kolizi přednost a držitel takové domény je povinen zdržet se jeho potenciálního užívání. Tento princip je dodržován ze strany soudů i rozhodčích orgánů v rámci rozhodování sporů o doménová jména, v nichž se nejčastěji jedná o spory mezi doménovými jmény a ochrannými známkami, jak již bylo naznačeno výše. Jako příklad v této souvislosti lze uvést rozhodnutí Krajského soudu v Plzni z prosince roku 2002: *„Registrace doménového jména nemá žádný statut jako ochranná známka či obchodní jméno a je tak pouze na žadateli o zápis příslušné domény, aby se vyvaroval porušování něčí ochranné známky či obchodního jména. Oprávněný nositel obchodního jména, resp. majitel ochranné známky, může se, dle názoru soudu, domáhat ochrany, pokud je dotčen, kromě jiného, nebezpečím vyvolání záměny, či parazitování na pověsti – viz §§ 47, 48 obchodního zákoníku.“*⁸⁰. Plzeňský krajský soud tak dospěl k závěru, že *„prioritu má zaregistrovaná ochranná známka žalobce, resp. jeho zavedené obchodní jméno, a právem se proto žalobce dovolává ochrany i formou předběžného opatření“*⁸¹. K přednosti ochranné známky a obchodní firmy před registrovaným doménovým jménem dospěl v lednu roku 2005 také Vrchní soud v Praze (resp. odvolací soud ve věci sporu o doménové jméno „ceskapojistovna.cz“). Tento rozhodl následovně: *„Oproti právu žalobce nerušeně užívat předmětné označení Česká pojišťovna i v internetové síti jako doménové jméno tak nestojí relevantní rovnocenné (event. ještě silnější) právo prvního žalovaného,*

⁸⁰ MATEJKA, Ján. Rozhodnutí Krajského soudu v Plzni („quilt.cz“) ze dne 21.12. 2000 sp. zn. 22 Cm 38/2000. *IT právo* [online] 2002 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=93965>.

⁸¹ Tamtéž.

časová priorita v přihlášení u registrátora k uznání práva prvního žalovaného nepostačuje.“

⁸². Stejně rozhodují (vyjma českých soudů) rovněž rozhodčí orgány, jimž náleží kompetence v rozhodování sporů o doménová jména, z čehož vyplývá, že rozhodovací praxe je v této oblasti relativně neměnná. Z tohoto rovněž plyne, že rozhodnutí českých soudů korespondují i se zahraniční judikaturou. Pro příklad lze uvést spor z roku 2001 „eCash Technologies, Inc. versus Guagliardo“. Kalifornský soud ve svém zdůvodnění rozsudku uvedl: „*Registrace doménového jména nedává držiteli této registrace žádná práva k ochranné známce, shodné s doménovým jménem.*“ ⁸³. V rámci posuzování sporů doménových jmen a práv na označení je však ve všech případech významný konkrétní skutkový děj a celá řada dalších aspektů. Z tohoto důvodu je nezbytné posuzovat všechny případy zcela individuálně, přičemž by měl být brán ohled na časové roviny registrací dílčích označení a doménových jmen, na důvody k registracím, na provozovaný obsah a mnoho dalších důležitých okolností. Z tohoto vyplývá, že uvedené pravidlo o tom, že registrovaná ochranná známka má ve všech případech přednost před shodně či obdobně znějícím doménovým jménem, neplatí automaticky. V rámci tohoto je nezbytné vzít v úvahu obsah veškerých rozhodnutí, jež jsou uvedeny také v následujícím textu. V případech, kdy soud či rozhodčí orgán rozhodne o porušení práva na označení a držiteli doménového jména nařídí zdržet se jeho užívání, dochází tímto rovněž k uložení registrátorovi současně povinnost převedení doménového jména na žalobce – stěžovatele. Naproti tomu povinnost zdržet se užívání doménového jména ze strany držitele plyne z porušení práva na označení nebo z jiné povinnosti, přičemž co se týče práva žalobce – odpůrce a povinnosti registrátora o převedení předmětného doménového jména na žalobce – stěžovatele zde ucelený názor neexistuje. Problém je spatřován především v právním titulu, z něhož má žalobce nebo stěžovatel automaticky nárok na převod doménového jména, a v právním titulu, z něhož je možné registrátorovi, jenž žádnou vlastní legitimní ani smluvní povinnost neporušil, uložit povinnost převedení doménového jména, čímž zasáhnout do vztahů soukromoprávní povahy. Čistě z hlediska teorie se tento postup obvykle dle budoucího zákona (*de lege ferenda*) jeví za správný a vhodný, na druhou stranu však zdůvodnění dle

⁸² Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ohledně domény „ceskapojistovna.cz“. *IT právo* [online] 2005 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=218427>.

⁸³ eCash Technologies, Inc. v. Guagliardo, 210 F. Supp. 2d 1138 (C. D. Cal. 2001). *JUSTIA US Law* [online] 2001 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://law.justia.com/cases/federal/district-courts/FSupp2/210/1138/2579569/>.

platného zákona (*de lege lata*) je mnohdy velice složité. Ve většině případů by bylo možná příhodnější v souvislosti se zdržením se užívání doménového jména namísto jeho převedení uložení jen zrušení registrace domény pro konkrétní osobu k určitému dni, po němž by došlo k uvolnění doménového jména, a tím k možnosti jeho opětovné registrace prakticky kýmkoliv. Tímto by došlo příkladně k zachování rovného přístupu k doménovému jménu v rámci hospodářské soutěže, což by přispělo k tomu, že by toliko nedocházelo k narušování soukromoprávních vztahů. Ani toto však nelze považovat za nejlepší řešení, neboť by vznikalo riziko, že po uvolnění doménového jména jej registruje opakovaně onen doménový spekulant nebo osoba s tzv. blokačním záměrem (viz problematika domain grabbing v podkapitole 2.1.2 těchto podkladů níže), což by zase znamenalo porušování práv k označení. Tuto situaci však nelze pokládat za jednoznačnou, neboť ve skupině odborníků je tato problematika velice diskutovaným tématem. Soudy a rozhodčí orgány se prozatím drží současné praxe, protože kolektivně s povinností zdržet se užívání doménového jména ukládají rovněž registrátorům povinnost převodu domény. Ke zcela opačnému rozhodnutí v souvislosti s takovým přístupem dospěl v dubnu roku 2012 Nejvyšší soud. Svým rozhodnutím se vyjádřil vůči ukládání povinnosti převedení práva k doménovému jménu ze žalovaného na žalobce a s ohledem na úvahy zmiňované výše se naklonil více k povinnosti pouhého zrušení registrace doménového jména: *„Nárok na odstranění závadného stavu má směřovat především k obnovení původního (předešlého) stavu (restitutio in integrum). V daném případě by toho mělo být dosaženo rozhodnutím soudu o uložení povinnosti první žalované odhlásit u registrátora pro sebe zaregistrovanou doménu „globtour.cz“ (a to do určitého stanoveného dne od právní moci rozsudku), a nikoliv nad rámec odstraňovacího nároku rozhodnutím soudu o uložení povinnosti první žalované převést doménu na žalobkyni. Bylo-li prokázáno, že žalobkyně držitelkou domény „globtour.cz“ není, ani nikdy nebyla, rozhodnutí soudu prvního stupně, které ukládá první žalované povinnost převést na žalobkyni tuto doménu, podle dovolacího soudu zcela překračuje limit daný uplatněným odstraňovacím nárokem.“*⁸⁴. Dle tohoto rozsudku je tento právní vztah *„vztahem relativním, a podle toho by s ním měl soud zacházet. Uplatněný odstraňovací nárok nemůže vést k uložení povinnosti převést doménu,*

⁸⁴ Rozhodnutí NS 23 Cdo 3407/2010. *Nejvyšší soud* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/4083762A80E4C100C1257A4E006ACD3A?openDocument&Highlight=0,globtour.cz.

neboť doména žádné absolutní (výlučné) právo svému nositeli nezakládá“⁸⁵. Platí však toto: „Existence prioritně starší ochranné známky sama o sobě (nejsou-li dány určité další okolnosti) nečiní registraci doménového jména shodného, případně zaměnitelného s ochrannou známkou ze strany jiné osoby bez souhlasu majitele ochranné známky protiprávní.“⁸⁶.

Z výše uvedeného tedy plyne, že všechny spory o doménová jména je zapotřebí posuzovat samostatně a zcela individuálně. V úvahu je nutné vzít specifika známkoprávní ochrany, dle níž není chráněna ochranná známka jako taková, nýbrž ochranná známka v souvislosti s konkrétním druhem výrobků či služeb. Současně mohou společně existovat stejně znějící ochranné známky, které jsou však zapsány pro jiný seznam produktů nebo služeb. Zároveň mohou teoreticky společně existovat shodně znějící slovní ochranné známky a doménová jména, přičemž jeho držitel bude prostřednictvím domény prezentovat obsah, který nikterak nesouvisí s výrobky či službami, pro něž je ochranná známka zapsána.

2.1.1 Cybersquatting, cybergripping a typosquatting

V současné době existují zcela rozličné způsoby (formy) zneužívání doménových jmen (cybersquatting, cybergripping, typosquatting, domain grabbing, reverse domain hijacking, příp. i další), jejich specifikace je předmětem této a následující podkapitoly 2.1.2 dále.

V podstatě všechny formy zneužívání doménových jmen lze v širším slova smyslu zařadit pod tzv. cybersquatting. Přesto se však dílčí způsoby zneužívání doménových jmen od sebe vzájemně (resp. od cybersquattingu) odlišují. Jejich společným jmenovatelem je „*zlá víra a snaha o majetkový prospěch*“⁸⁷.

Cybersquatting

Cybersquattingem se rozumí spekulativní nákup doménového jména stejného či zaměnitelného s obchodní firmou, s názvem produktu či s ochrannou známkou jiného

⁸⁵ Tamtéž.

⁸⁶ PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel Jr. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha: Linde, 2000. 210 s. ISBN 8072012452, s. 30.

⁸⁷ JANSÁ, Lukáš. Cybersquatting a jeho podoby. *IT právo* [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/cybersquatting-a-jeho-podoby>.

subjektu za účelem získání jakéhokoliv prospěchu majetkového či nemajetkového charakteru na úkor jiné osoby⁸⁸. Zjednodušeně lze říci, že v užším pojetí představuje cybersquatting registraci doménového jména zasahujícího do práv jiné osoby k takovému označení (příkladně doménové shodné s obchodní firmou jiné společnosti nebo s označením produktů či služeb, jež tato společnost vyrábí nebo poskytuje; registrovaná ochranná známka), přičemž registrace je uskutečněna ve zlé víře s čistě spekulativním cílem⁸⁹ – za účelem zisku z dalšího prodeje doménového jména⁹⁰. Toto vymezení cybersquattingu však nelze považovat za zcela přesné, neboť ne ve všech případech se jedná o záměr prodeje doménového jména ze strany jeho držitele. V některých případech se může jednat o registraci doménového jména s cílem poškození dobrého jména, zesměšnění nebo pouhého zablokování. Významným ukazatelem je registrace doménového jména ve zlé víře. Osoba, jež se stala obětí cybersquattingu, si již pro jedinečnost doménového jména tuto doménu již zaregistrovat nemůže. Její „jedinou“ možností je odkoupení doménového jména. V mnoha případech se jedná o částky, které až mnohonásobně překračují samotnou cenu registrace doménového jména. Pokud však k odkoupení doménového jména nepřistoupí, má možnost obrátit se na soud nebo rozhodčí orgán. Cesta ke spravedlnosti je však ve skutečnosti velice časově i finančně náročná. V mnohých případech volí oběti tohoto jevu cestu vyjednávání – ta se týká většinou ceny za doménové jméno. Oběti cybersquattingu tak často raději zaplatí za doménové jméno domluvenou částku, než aby čekali na rozhodnutí soudu nebo rozhodčího orgánu, což může trvat několik měsíců, ale i let, v jejichž průběhu doménové jméno pochopitelně nikterak užívat nemohou. Pravdou tedy vzhledem k výše uvedenému je, že ochota obětí cybersquattingu souhlasit s vyjednáváním o doménovém jménu zvyšuje výskyt tohoto fenoménu. V případě tedy, že držitel doménového jména nabídne oprávněnému subjektu převod domény za úplatu, jedná se v podstatě o vydírání. Pokud je nabízen jen

⁸⁸ JANSÁ, Lukáš. Cybersquatting a jeho podoby. *IT právo* [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/cybersquatting-a-jeho-podoby>.

⁸⁹ Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy. *ICANN* [online] 2012 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-02-25-en>.

⁹⁰ Definition of: cybersquatting. *PC* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <https://www.pcmag.com/encyclopedia/term/40648/cybersquatting#>.

„provoz“ doménového jména s tím, že držitelé domény budou v pravidelných intervalech posílány platby, jde o kybernetickou analogii obchodního výpalného⁹¹.

V obecném slova smyslu je cybersquatting nepříznivým důsledkem využívání principu priority v rámci registrace doménových jmen, což je směřuje k aplikaci tohoto jevu v praxi. Na cybersquattingu je zjevné negativum zásady „first come first served“, kdy je osoba nemající k doménovému jménu žádná práva schopná doménu zaregistrovat, což má za následek vyloučení možnosti registrace doménového jména subjektu, který na něj má právo (tj. subjekt, jehož jméno, obchodní firma nebo názvy produktů či služeb se s doménovým jménem shodují nebo se mu podobají), čímž pro oprávněný subjekt nastává složitá a náročná situace, jak doménové jméno získat.

Cybersquatting je rovněž definován jako „registrace a používání domény neoprávněným subjektem“⁹². Takové jednání bývá často nazýváno jako tzv. domain grabbing, což však není zcela přesným označením (o problematice domain grabbingu pojednává podkapitola 2.1.2 níže). Vymezení cybersquattingu je možné odvodit rovněž tři základních pravidel⁹³ arbitrážního procesu organizace ICANN řešícího spory o doménová jména (Uniform Domain-Name Dispute-Resolution Policy – UDRP⁹⁴), jejichž nejčastější příčinou je cybersquatting. Pro úspěšnost stěžovatele iniciujícího proces (tj. výhru sporu o doménové jméno) je zapotřebí splnění všech tří níže uvedených pravidel (podmínek) týkajících se předmětného doménového jména:

- „Doména musí být stejná, podobná anebo zavádějící / matoucí s obchodní značkou stěžovatele, který na ní musí mít navíc zákonné právo. Tedy registrovanou obchodní značku.“

⁹¹ POLČÁK, Radim. Nekalosoutěžní agrese na internetu. In *Právní rozhledy*, 2005, roč. 13, č. 13, s. 473 – 477. ISSN 1210-6410.

⁹² PTÁČEK, Tomáš. 2002. Doménová jména: všechno jasné? *epravo.cz* [online] 2002 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/domenova-jmena-vsechno-jasne-19897.html>.

⁹³ Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy. *ICANN: ARCHIVES* [online] 1999 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://archive.icann.org/en/udrp/udrp-rules-29sept99.htm>.

⁹⁴ Uniform Domain-Name Dispute-Resolution Policy. *ICANN* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/help/dndr/udrp-en>.

- *Současný vlastník s doménou nemá žádné uznatelné / legitimní plány. Například pokud vlastníte „apple.tld“, můžete se odvolat na to, že chcete dělat encyklopedii jablek.*
- *Vlastník domény doménu zneužívá ve zlé víře. Většinou je tím myšleno, že na ní parazituje. Formy jsou různé od klasického cybersquattingu až po zobrazování reklam. Pokud bych se vrátil k výše zmíněnému případu, tak pro splnění této podmínky stačí, abych si na stránku s encyklopedií jablek dal reklamu společnosti „Apple inc.“, anebo na její produkty.“⁹⁵.*

V souvislosti s výše zmiňovaným lze konstatovat, že nezbytností je vždy pečlivě zkoumat důvody a podněty k registraci určitého doménového jména. Ve většině případů se jedná o situace v podobě jednání, kdy ze strany subjektů dochází ke spekulativním registracím doménových jmen se záměrem pozdějšího prodeje vlastníku stejné obchodní firmy, ochranné známky nebo jiného práva na označení. Tyto situace byly velice časté především v 90. letech 20. století. Tehdy marketingová oddělení velkých společností úplně nedoceňovala význam prezentací na internetu a celá řada spekulantů s doménovými jmény je zaregistrovalo za účelem následného finančně výnosného prodeje. Z minulosti jsou známy případy, kdy některé společnosti uvedly na trh nový produkt, jehož označení bylo chráněno některým z práv na označení či průmyslovým vzorem, avšak ze strany těchto společností nedošlo k opětovnému zaregistrování doménového jména. Těchto domén pak užívali doménoví spekulanti, kteří využili informací o případném či již realizovaném uvedení nového produktu na trh a doménové jméno stejného znění s názvem výrobku ihned zaregistrovali. V současnosti již k těmto situacím až tolik nedochází, neboť soudobé společnosti a jejich marketingová oddělení jsou si plně vědomi významu prezentace na internetu a doménová jména registrují s dostatečným předstihem před uvedením svého produktu nebo služby na trh. K registraci doménových jmen tak často dochází ve stádiu tvorby názvu produktu nebo služby, kdy ještě zcela není konečný. Poté dochází k registraci většího počtu variantních doménových jmen, přičemž je pak pro opravdovou prezentaci finálního produktu nebo služby na internetu použito jen jedno z nich. Zcela obvyklé je také registrace velice obdobných doménových jmen s cílem zabránění tzv. typosquattingu (viz text dále). Situací, kdy si subjekty zaregistrují doménové jméno v dobré víře, které je shodné s ochrannou známkou nebo s jiným právem na

⁹⁵

UDRP. 404M.COM [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://404m.com/udrp/>.

označení obecně známé společnosti nebo fyzické osoby, s cílem držení této domény či ke své prezentaci bez jakýchkoliv jiných vedlejších úmyslů, přičemž neměli povědomí o jiném subjektu používajícím dané označení, či měli o tomto povědomí, avšak držení doménového jména nechtěli zneužít, je ve skutečnosti opravdu velice málo. Na druhou stranu daleko častější jsou situace, které se týkají spekulativních nákupů doménových jmen s následným soudním nebo mimosoudním řešením sporů z nich vyplývajících. Obecně platí, že se zvyšujícím se počtem internetových uživatelů a subjektů na něm prezentujících, se zvyšuje rovněž počet sporů o doménová jména. Světová organizace duševního vlastnictví (World Intellectual Property Organization – WIPO ⁹⁶) každým rokem publikuje informace týkající se počtu případů řešených dle pravidel UDRP. Počet sporů o doménová jména řešený v letech 2000 až 2016 arbitrážním a mediačním střediskem WIPO dle pravidel UDRP v souvislosti s cybersquattingem je uveden v tabulce 2 a graficky znázorněn v grafu 1 níže. „*Majitelé ochranných známek podali na WIPO v roce 2016 historicky rekordních 3 036 případů v rámci jednotných zásad pro řešení sporů týkajících se doménových jmen (UDRP), což představuje nárůst o 10 % oproti předchozímu roku s tím, že nyní funguje více než 1 200 nových generických domén nejvyšší úrovně (gTLD). Počet sporů v souvislosti s cybersquattingem týkající se nových gTLD se v roce 2016 zvýšil na 16 % projednávaných případů, k nimž se vztahovalo celkem 5 374 doménových jmen*“ ⁹⁷.

Tabulka 2: Počet sporů o doménová jména řešený v letech 2000 – 2016 arbitrážním a mediačním střediskem WIPO dle pravidel UDRP v souvislosti s cybersquattingem

Rok	Počet případů	Počet předmětných doménových jmen
2000	1 857	3 760
2001	1 556	2 465
2002	1 208	2 042
2003	1 100	1 774
2004	1 176	2 599

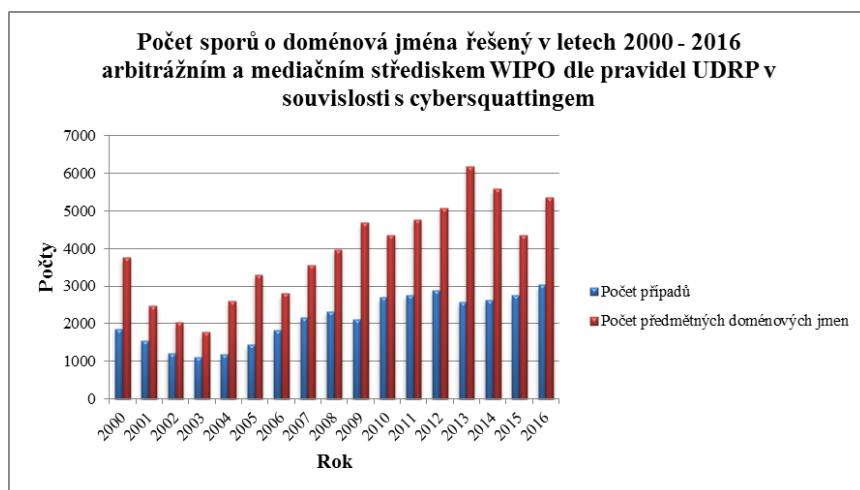
⁹⁶ WIPO: *World Intellectual Property Organization* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/portal/en/index.html>.

⁹⁷ WIPO Cybersquatting Cases Hit Record in 2016, Driven by New Top-Level Domain Names. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: http://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2017/article_0003.html.

Rok	Počet případů	Počet předmětných doménových jmen
2005	1 456	3 312
2006	1 824	2 806
2007	2 156	3 545
2008	2 329	3 958
2009	2 107	4 685
2010	2 696	4 367
2011	2 764	4 780
2012	2 884	5 080
2013	2 585	6 191
2014	2 634	5 603
2015	2 754	4 364
2016	3 036	5 374

Zdroj: Upraveno dle Annex 5: Total Number of WIPO Domain Name Cases and Domain Names by Year. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: http://www.wipo.int/export/sites/www/pressroom/en/documents/pr_2017_805_annexes.pdf#annex5.

Graf 1: Počet sporů o doménová jména řešený v letech 2000 – 2016 arbitrážním a mediačním střediskem WIPO dle pravidel UDRP v souvislosti s cybersquattingem

Zdroj: Vlastní zpracování dle Annex 5: Total Number of WIPO Domain Name Cases and Domain Names by Year. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: http://www.wipo.int/export/sites/www/pressroom/en/documents/pr_2017_805_annexes.pdf#annex5.

Nutno však podotknout, že v tabulce 2 a v grafu 1 nejsou uvedeny všechny světové spory o doménová jména týkající se cybersquattingu, neboť mnoho z nich je řešeno neformální cestou, a to formou dohody.

L. Komárová uvádí, že „každý rok vznikají stovky případů sporných registrací internetových domén, které řeší soudy v dané zemi nebo Světová organizace pro ochranu duševního vlastnictví (WIPO), díky které vyhráli spory o doménu firmy jako Christian Dior, Deutsche Bank, Nike nebo Microsoft. Nedávno k nim přibyly domény *pepsi-smash.com*, *calvinklein-watches.com* a *rolexgroup.com*“⁹⁸.

Příkladem toho, že nelze veškeré obdobné spory je možné automaticky zařadit pod cybersquatting, může být doménové jméno „nissan.com“. Tato doména, kterou si běžní spotřebitelé ihned spojí s názvem a ochrannou známkou známé automobily z Japonska „Nissan“, si roku 1994 zaregistroval americký občan izraelského původu Uzi Nissan. Vyjma shody doménového jména a vlastního občanského jména byl od 80. let 20. století rovněž vlastníkem společnosti „Nissan Foreign Cars“. Později začal podnikat rovněž v oblasti počítačů, čímž započal nabízet především servisní služby či prodej zboží. Pod doménovým jménem „nissan.com“ provozoval webové stránky, přes něž nabízel služby svých společností. V 90. letech 20. století měla o registraci tohoto doménového jména zájem uvedená japonská automobilka Nissan, čímž roku 1999 podala na U. Nissana žalobu, v níž požadovala náhradu nemajetkové škody ve výši 10 mil. amerických dolarů⁹⁹. Ze strany soudů byl však návrh na převedení doménového jména a vyplacení odškodného opakovaně zamítnut. U. Nissan totiž doménové jméno „nissan.com“ zaregistroval na základě názvu své společnosti, jejíž název byl odvozen od jeho příjmení. Automobily, které byly vyráběny japonskou automobilkou Nissan, navíc v 70. a 80. letech 20. století nesly značku „Datsun“ (ne „Nissan“). Japonské automobilce se tak nepodařilo dokázat, že U. Nissan zaregistroval doménové jméno ve zlé víře a za spekulativním účelem. S ohledem na zásadu „first-come-first served“ nebylo

⁹⁸ KOMÁROVÁ, Lucia. Cybersquatting? Červená spekulantům! (1. díl). *pravoIT.cz* [online] 2007 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/cybersquatting-cervena-spekulantum-1-dil>.

⁹⁹ PŘIBYL, Tomáš. Kapitoly z historie hackingu: Cybersquatting. *COMPUTERWORLD* [online] 2011 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://computerworld.cz/securityworld/kapitoly-z-historie-hackingucybersquatting-48088>.

japonské automobilce přiznáno právo k tomuto doménovému jménu ¹⁰⁰. U. Nissan na doméně „nissan.com“ nabízí služby týkající se servisu počítačů dodnes. Tento spor o doménové jméno je jasným příkladem toho, že posuzování sporů o doménová jména a rozhodování o nich je v mnoha aspektech velice složité a situace nejsou vždy zcela jednoznačné.

Naproti tomu lze poukázat rovněž na případy, které z hlediska technického nemají s cybersquattingem nic společného a nelze je tak pod toto jednání podřazovat. K takovým případům již došlo i na území našeho státu. Pro příklad je možné uvést spor o doménové jméno „oskar.cz“. Ochranná známka a doménové jméno „oskar.cz“ byla v 90. letech 20. století zaregistrována společností „Oskar, s.r.o.“, která tehdy patřila do holdingu „Comfor s.r.o.“. Roku 2000 se na českém trhu objevil nový operátor, který byl provozován společností „Český mobil“. Tato společnost byla zapsána do obchodního rejstříku roku 1999. Společnost pro vlastního budoucího operátora, pro něhož vybrala obchodní jméno „Oskar“, měla v úmyslu zaregistrovat již registrované doménové jméno „oskar.cz“. Společnost Oskar však byla v té době již neaktivní a školící činnost, pro niž byla ochranná známka „Oskar“ původně zaregistrována, neprovozovala. Na druhou stranu ze strany společnosti Český mobil došlo k registraci kombinované ochranné známky „Oskar“, proto si tato společnost stála za svým, že s ohledem k vlastnímu postavení má na doménové jméno větší právo. Společnost Český mobil se na převedení doménového jména s jednatelem společnosti Oskar s.r.o. dohodla, avšak problém představovaly podmínky tohoto převodu, na nichž se obě strany vzájemně nedohodly. Společnost Oskar s.r.o. podmiňovala převod doménového jména částkou 10 mil. Kč. Společnost Český mobil tak využil soudní cesty a podal žalobu proti společnosti Comfor s.r.o. i proti sdružení CZ.NIC (tedy vůči správci národní domény nejvyššího řádu), jenž neakceptoval prohlášení o převedení domény „oskar.cz“, která byla podepsaná jednatelem společnosti Oskar s.r.o, jemuž chyběl ověřený podpis notářem. S ohledem na to, že společnost Český mobil neprokázal spekulativní koupi domény „oskar.cz“, již předmětná společnost využívala dlouhodobě před registrací ochranné známky společnosti Český mobil, ani neprokázal zlou víru, neměl prakticky žádný právní důvod k převedení domény. K tomuto

¹⁰⁰ United States District Court: Central District of California. Case no. CV 99-12980 DDP (Mcx). *NISSAN.COM* [online] 2007 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: http://www.nissan.com/Digest/images/Final_Ruling.pdf.

došlo nakonec roku 2003. Základem byla mimosoudní dohoda ¹⁰¹. Na tomto případě je zjevné důsledné dodržování principu „first-come-first-served“ a skutečnost, že v případě neprokázání určitých skutečností, zlé víry a podmínek vedoucích k nákupu doménového jména ze strany navrhovatele, není možné se převedení domény domoci.

Větší počet případů patří do kategorie čistě spekulativních nákupů doménových jmen. Takové případy se vyskytují prakticky od začátku možnosti volné registrace domény. Nejčastěji tyto případy vznikají u generických domén nejvyššího řádu (např. u domény „.com“). Toto je s ohledem k mezinárodnímu a globálnímu přístupu těchto doménových jmen a případně značného počtu subjektů se stejným doménovým jménem nebo právy na označení racionální. V takových případech je dokazování zlé víry a spekulativního nákupu velice složité. Pro příklad lze uvést spor o doménové jméno „lh.com“. Ze strany aerolinky „Lufthansa“ došlo roku 2008 k podání stížnosti ke stálému rozhodčímu soudu National Arbitration Forum (NAF) oprávněného organizací ICANN pro rozhodování sporů ve věcech doménových jmen. K registraci předmětného doménového jména došlo roku 1995. Odpůrce doménu odkoupil v roce 2004. Letecká společnost Lufthansa si pro označení „LH“ zaregistrovala v letech 1999 až 2001 slovní ochranné známky (včetně ochranné známky Společenství) v nejrůznějších státech. K označení „LH“ a letecké společnosti Lufthansa, jež představuje mezinárodní IATA kód aerolinky Lufthansa, se od roku 1945 vztahují práva k ochranné známce, které plynou z „common law rights in the LH mark“ s ohledem na to, že využívání označení bylo kontinuální a označení „LH“ nabylo v souvislosti s ní zcela nového významu. Letecká společnost Lufthansa byla povinna k prokázání toho, že přestože z její strany došlo k pozdější registraci ochranných známek než k zaregistrování samotného doménového jména, práva k ochranné známce plynou z již uvedeného „common law“ a obecná známost označení „LH“ jsou tak silná, že má právo vyžadovat převedení doménového jména. Důvod uvedený aerolinkou Lufthansa bylo, že ze strany odpůrce je zneužíváno známosti označení „LH“ a na doméně „lh.com“ provozuje jen obsah, který je složen z odkazů a bannerů, přičemž v případě, že uživatel na některý z těchto odkazů klikne, znamená to pro odpůrce zisk, čímž není doménové jméno zjevně využíváno v dobré víře a jedná se o zneužívání známosti domény „lh.com“. Složitost tohoto sporu o doménové jméno byla dána především skutečností, že k registraci doménového jména došlo před zaregistrováním

¹⁰¹ Oskar získal doménu oskar.cz. *Lupa.cz* [online] 2003 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/oskar-ziskal-domenu-oskar-cz/>.

ochranné známky „LH“, přičemž stěžovateli dokazovalo jen právo plynoucí z „common law“. V tomto případě k mimosoudní dohodě nedošlo a úspěch se projevil na straně stěžovatele. Rozhodčí soud NFA dal příkaz registrátorovi k převedení doménového jména, čímž je jeho držitele v současnosti letecká společnost Lufthansa ¹⁰².

Z dalších významných a známých sporů o doménová jména lze uvést příklad z České republiky – konkrétně spor o doménové jméno „ceskapojistovna.cz“. Tato doména byla roku 2000 zaregistrována fyzickou osobou za čistě spekulativním účelem. Česká pojišťovna disponovala platně zaregistrovanými kombinovanými a slovními ochrannými známkami „Česká pojišťovna“, jež byly registrovány před registrací doménového jména, jehož znění bylo totožné s veřejně známým obchodním jménem. Roku 2004 se odvolací Vrchní soud v Praze v rozhodnutí shodl s rozhodnutím soudu první instance a vydal příkaz držiteli domény, aby se zdržel jejího užívání, včetně příkazu sdružení CZ.NIC k převedení doménového jména na Českou pojišťovnu ^{103 104}. V tomto případě šlo o první rozhodnutí odvolacího soudu týkající se takové významné problematiky. Soud rozhodnul, že „*oproti právu žalobce nerušeně užívat předmětné označení Česká pojišťovna i v internetové síti jako doménové jméno tak nestojí relevantní rovnocenné (event. ještě silnější) právo prvního žalovaného, časová priorita v přihlášení u registrátora k uznání práva prvního žalovaného nepostačuje*“ ¹⁰⁵. Pro účely dalšího rozhodování obdobných sporů o doménová jména je významné následující rozhodnutí soudu: „*Je nerozhodné, že doménové jméno prvního žalovaného zní „ceskapojistovna“ a nikoli Česká pojišťovna (jak zní kmen obchodní firmy žalobce a text v jeho ochranných známkách), neboť to je dáno technickými možnostmi*

¹⁰² Deutsche Lufthansa AG v. Future Media Architects, Inc.: Claim Number: FA0802001153492. NATIONAL ARBITRATION FORUM [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.adrforum.com/Domaindecisions/1153492.htm>.

¹⁰³ Česká pojišťovna vysoudila doménu. *Lupa.cz* [online] 2004 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/ceska-pojistovna-vysoudila-domenu/>.

¹⁰⁴ Rozsudek ohledně domény ceskapojistovna.cz. Co je špatně? *Lupa.cz* [online] 2004 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/rozsudek-ohledne-domeny-ceskapojistovna-cz-co-je-spatne/>.

¹⁰⁵ Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ohledně domény „ceskapojistovna.cz“. *IT právo* [online] 2005 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=218427>.

označování v internetové síti. Je třeba proto dovodit, že znění doménového jména je totožné se zněním obchodní firmy žalobce a textem ochranných známek.“¹⁰⁶

Za důležitý lze považovat rovněž spor o doménové jméno „quilt.cz“, které bylo zaregistrováno fyzickou osobou v podobě živnostníka (tj. odpůrce), která na této doméně provozovala svou prezentaci, přičemž její předmět podnikání byl stejný jako předmět podnikání žalobce „QUILT, spol. s r.o.“ (zápis do obchodního rejstříku proveden v roce 1994). Této společnosti náleží právo k ochranné známce „Quilt“ s právem přednosti (3. dubna roku 1995) pro seznam chráněných produktů a služeb (spací pytle, tkaniny, ložní a stolní pokrývky – zvláště prošívání přikrývky, deky polštáře apod., prošívání oděvy). K registraci doménového jména došlo později než k zápisu obchodní společnosti a k registraci ochranné známky. Ze strany soudu tak s ohledem na spor o doménové jméno se jménem obchodní firmy, jehož se odpůrce nebyl ochoten vzdát, v rámci předběžného opatření vydal odpůrci zákaz k nakládání s doménovým jménem. V rozhodnutí soudu bylo uvedeno splnění skutkových podstat jako nekalá soutěž v podobě vyvolání nebezpečí záměny a parazitování na pověsti, což je pro takové případy zcela charakteristické¹⁰⁷. Ve většině případů spotřebitel po zadání doménového jména stejného s obchodní firmou do webového prohlížeče předpokládá zobrazení prezentace a nabídky určité společnosti. V případě, že je taková doména využívána jiným subjektem (navíc podnikajícím v totožném oboru), může si spotřebitel myslet, že jde o jím původně hledanou společnost, čímž lehce dochází k záměně subjektů. Ne ve všech případech však subjekty z České republiky usilují o získání jen doménového jména v rámci národní domény nejvyššího řádu „.cz“.

Úspěch ve sporu o doménové jméno „komercnibanka.biz“, jež bylo rovněž registrováno doménovým spekulantem, sklídila Komerční banka.

¹⁰⁶ POLČÁK, Radim. Vybraná judikatura – „ceskapojistovna.cz“. *Kolizní otázky internetových právních vztahů. Právnická fakulta Masarykovy univerzity: Pracovní skupina pro právo a ICT Právnické fakulty MU* [online] 2004 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/elportal/estud/praf/js09/kolize/web/pages/judikatura-ceskapojistovna.html>.

¹⁰⁷ MATEJKA, Ján. Rozhodnutí Krajského soudu v Plzni („quilt.cz“) ze dne 21. 12. 2000 sp. zn. 22 Cm 38/2000. *IT právo* [online] 2002 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=93965>.

Zkušenost s cybersquattingem získalo rovněž Ministerstvo spravedlnosti České republiky¹⁰⁸. To vedlo spor o doménová jména „ministerstvospravedlnosti.cz“, „obvodnisoud.cz“, „okresnisoud.cz“, „mestskysoud.cz“, „krajskysoud.cz“, „vrchnisoud.cz“ a „nejvyššisoud.cz“ se společností Realtime Investments Inc. Na těchto doménách provozovat soukromý subjekt svůj vlastní obsah. Na konci roku 2011 došel Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky k tomuto: „*Názvu ministerstvo spravedlnosti je třeba přiznat ochranu podle předpisů o ochraně práva právnické osoby na ochranu jejího názvu, a to s přihlédnutím k zvláštní povaze ministerstva jako organizační složky státu, která má zákonem stanovený název. K témuž závěru dospěl soud, i pokud jde o podstatné části názvů jednotlivých soudů tvořících soustavu České republiky.*“¹⁰⁹. Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky byla společnosti Realtime Investments Inc. Uložena povinnost trvalého zdržení se využívání a provozování výše uvedených domén. Současně jí byla určena povinnost k převedení doménového jména na Ministerstvo spravedlnosti České republiky.

Nutno podotknout, že ne ve všech případech musí být spor o doménové jméno totožný s práve na označení. Značné problémy mohou představovat také situace, kdy je k určitému označení připojena v doménovém jménu předpona (příkladně „e-domena.cz“) či přípona (např. „domena-net.cz“), a to i když je oddělena pomlčkou, jak je naznačeno. Příkladem toho je spor o doménové jméno „e-ikea.com“. Arbitrážním a mediačním centrem WIPO bylo rozhodnuto, že tato doména je zaměnitelná s ochrannou známkou „Ikea“, a že je toto doménové jméno využíváno ve zlém víře. S ohledem na skutečnost, že ze strany odpůrce došlo k registraci obdobného doménového jména, které zasahuje do práv dalších subjektů („E-TOSHIBA.COM“, „ENORTEL.COM“, „E-XEROX.COM“ atd.), bylo rozhodnuto ku prospěchu žalobce (tj. společnosti Inter-IKEA Systems B.V.). V rozhodnutí byl dán příkaz k převedení doménového jména na žalobce¹¹⁰.

¹⁰⁸ Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Justice.cz* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33>.

¹⁰⁹ Ministerstvo spravedlnosti vyhrálo spor o webové domény. *beck-online* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/ministerstvo-spravedlnosti-vyhralo-spor-o-webove-domeny/>.

¹¹⁰ Inter-IKEA Systems B.V v. Technology Education Center: Case No D2000-0522. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2000 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2000/d2000-0522.html>.

Cybergripping

Cybergripping je naprosto specifickým druhem jednání, jenž je jen v některých případech možné zařadit pod již výše charakterizovaný cybersquatting.

Podstata cybergrippingu spočívá v tom, že si nějaký subjekt (obvykle fyzická osoba) zaregistruje doménové jméno, jehož obsahem je vyjma jména společnosti nebo jejího produktu či služby (stejně s obchodní firmou, s ochrannou známkou nebo s jiným právem na označení) rovněž pejorativní dodatek nebo předpona (v rámci mezinárodních doménových jmen se může jednat o dodatek „sucks“ či „fuck“). Toto doménové jméno slouží k provozu internetových stránek, které odráží nepříznivé postoje a názory na určitý subjekt, jehož část názvu je v doménovém jménu využita. Na obdobné registrace doménových jmen je zapotřebí nahlížet z nejrůznějších pohledů, stejně tak k jejich posuzování ze strany soudních a rozhodčích orgánů.

Mezi nejčastější případy cybergrippingu patří využívání práva svobody projevu, a to způsobem, kdy chce konkrétní jedinec sdělit nepříznivou zkušenost s výrobkem či službou určité společnosti, a pro tyto účely volí tuto techniku namísto slovního či písemného off-line projevu. V případě, že je doménové jméno registrováno s tímto cílem a ne se zlým úmyslem (např. ke komerčnímu využívání či splňující nekalosoutěžní podmínku), nahlízejí orgány o potenciálním sporu rozhodující na toto jednání jako na nezávadné a jen splňující právo, které vyplývá ze zákona č. 2/1993 Sb., Listiny základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů¹¹¹ (dále jen Listina základních práv a svobod): „Každý má právo vyjadřovat své názory slovem, písmem, tiskem, obrazem nebo jiným způsobem, jakož i svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace bez ohledu na hranice státu.“¹¹² V případech, kdy na základě tohoto dochází k podání návrhu na zdržení se užívání takové domény ze strany předmětné společnosti, bývají tyto návrhy ve většině případů zamítnuty. Pro příklad lze uvést spor týkající se domény „wizzairsucks.com“. Tato byla zaregistrována ze strany nespokojeného zákazníka (Thomase Holdena) nízkonákladové letecké společnosti „Wizzair“. Na svých internetových stránkách publikoval obsah od dalších nespokojených cestujících. Společnost WIZZ Air Hungary Airlines Limited Liability Company se snažila takovému

¹¹¹ Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. *BusinessCenter.cz* [online] 1993 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/listina-zakladnich-prav-a-svobod/>.

¹¹² Tamtéž, Hlava druhá, Oddíl druhý, Článek 17, odst. 2.

jednání zabránit, a tak podala arbitrážnímu a mediačnímu centru WIPO návrh v souladu s UDRP. Jako důvod tohoto návrhu uvedla společnost zásah do práv k ochranným známkám „WIZZAIR“ a „WIZZ“. Tento návrh byl však zamítnut, neboť obsah provozovaný na doméně centrum vyhodnotilo jako nekomerční a nesoutěžní. Společnosti se tak nepodařilo prokázat, že T. Holden, jenž si doménové jméno registroval, byl při registraci domény ve zlém víře¹¹³. Zároveň došlo k závěru, že přidáním dodatku „sucks“ jde o postačující rozlišení od ochranné známky žalobce. Podobný závěr byl vysloven ve sporu o doménové jméno „wallmartcanadasucks.com“¹¹⁴. V některých případech však bývají rozhodnutí naprosto protichůdné, a to zvláště v případech, kdy jsou obdobná doménová jména registrována jen či většinou s cílem poškození soutěžitele.

Typosquatting

Podstata typosquattingu spočívá v předpokladu chybování (překlepy či pravopisné chyby) internetových uživatelů při zadávání webové adresy do vyhledávacího řádku internetového prohlížeče. Tím, že se internetoví uživatelé dopustí takových chyb, se nedostanou na internetové stránky, na něž původně chtěli, nýbrž na webové stránky, které obsahují nejčastěji reklamu, za níž jsou typosquatteré finančně odměňováni, dále pornografický obsah nebo jiný škodlivý software v podobě virů či malware, jehož prostřednictvím může provozovatel webových stránek získat citlivé a osobní údaje od uživatelů internetu (zvláště hesel, čísel bankovních účtů apod.), které může později zneužít. Výjimečné nebývají ani případy, kdy typosquatteré usilují o napodobení webových stránek, na něž se chtěli internetoví uživatelé opravdu dostat, čímž jsou ohrožováni především uživatelé internetového bankovníctví. Pokud ze strany uživatelů internetu dojde k uložení uživatelského jména a hesla a nedojde k včasnému odhalení takového podvodného jednání, je velká pravděpodobnost, že přístup k internetovému bankovníctví a tedy i k finančním prostředkům

¹¹³ WIZZ Air Hungary Airlines Limited Liability Company v. Holden Thomas: Case No. D2009-1105. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2009 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2009/d2009-1105.html>.

¹¹⁴ Wal-Mart Stores, Inc. v. walmartcanadasucks.com and Kenneth J. Harvey: Case No. D2000-1104. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2000 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2000/d2000-1104.html>.

získá právě typosquatter. P. Kasík uvádí, že „podle některých studií je 10 až 20 procent všech ručně zadaných adres napsáno chybně“¹¹⁵.

Způsoby typosquattingu jsou různé. Prvním je využívání pravopisných chyb. K využití tohoto způsobu došlo příkladně držitelem doménového jména „moby1.cz“. Druhým způsobem typosquattingu jsou klasické překlepy. Toto je případ doménového jména „youtube.com“, jenž parazituje na jednom z nejnavštěvovanějších internetových domén „youtube.com“. Dalším způsobem typosquattingu je využití množného místo jednotného čísla (např. doménové jméno „seznamy.cz“. V neposlední řadě lze jako způsob typosquattingu uvést využití domény prvního řádu¹¹⁶. Přesně tak tomu bylo u doménového jména „google.cz“. Jednalo se o dlouholetý spor, jehož výsledkem bylo převedení domény na společnost „Google“. Do ukončení sporu bylo doménové jméno používáno typosquatterem Tomášem Schelem. Ten jej používal pro přeměrování na vlastní, ne tolik známý, vyhledávací portál „globalsearch.cz“. Ze způsobů typosquattingu nelze opomenout ani tvorbu doménového jména s využitím subdomény zaměnitelného s jiným známějším doménovým jménem. Tohoto způsobu bylo využito příkladně v případě domény „maps.com“, jež využívá subdoménu „google.maps.com“. Jde o prodejce všech typů map, avšak se společností „Google“ nemá nic společného.

Typosquatting je formou cybersquattingu. Rozdíl mezi cybersquattingem a typosquattingem spočívá v tom, že v případě cybersquattingu dochází k registraci doposud neregistrovaného a volného doménového jména pro jeho totožnost či podobnost s všeobecně známým názvem, ochrannou známkou nebo jiným právem na označení, zatímco u typosquattingu se jedná o registraci již zaregistrovaného známého doménového jména s tím rozdílem, že se řetězec znaků domény liší třeba jen v jediném znaku. V této souvislosti lze uvést následující příklady: „<http://en.wikipedia.org/>“ či „<http://wikipédia.org/>“ namísto regulérní domény „<http://en.wikipedia.org/>“; „<http://google.cm/>“ nebo „<http://gogle.cz/>“ namísto domény „<http://google.com/>“; apod.

¹¹⁵ KASÍK, Pavel. Pozor na překlepy. Nenechte vydělávat internetové únosce. *iDNES.cz: Technet* [online] 2007 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: http://technet.idnes.cz/pozor-na-preklepy-nenechte-vydelavat-internetove-unosce-pzb-/sw_internet.aspx?c=A070611_124031_sw_internet_pka.

¹¹⁶ Tamtéž.

Některé společnosti se však tomuto jednání brání registrací nejen doménového jména, které se shoduje s obchodní firmou a označeními, ale rovněž obdobná doménová jména, která by přicházela do úvahy v případě případných pravopisných chyb a překlepů ze strany internetových uživatelů, a která by tak mohla být potenciálně zneužita typosquattingem za účelem parazitování na doménovém jménu a pověsti subjektu (třeba i s cílem zisku). Taková preventivní opatření přijala americká společnost „Google“. Ta postupem času registrovala a nakupovala doménová jména obdobná (např. „gogle.com“, „gooooogle.com“ atd.) doméně „google.com“.

Typosquatting je možné ukázat rovněž na příkladu sporu o doménové jméno „luisvuitton.com“. Tvar této domény totiž zcela jasně počítá s chybami a překlepy vyplývajícími třeba z neznalosti přesného hláskování jména významné módní značky „Louis Vuitton“. Arbitrážní a mediační centrum WIPO dospělo v tomto sporu k následujícímu závěru: „*Doménové jméno registrované odpůrcem je zaměnitelné s příslušnou ochrannou známkou stěžovatele, odpůrce nemá žádné právo nebo legitimní zájem na užívání daného doménového jména a předmětné doménové jméno bylo registrováno a je užíváno odpůrcem ve zlé víře.*“¹¹⁷. V rámci rozhodnutí bylo registrátorovi přikázáno převést doménové jméno „luisvuitton.com“ na společnost „Louis Vuitton Malletier“.

Obdobná preventivní opatření jako americká společnost „Google“ přijaly rovněž některé společnosti v České republice. Kupříkladu ze strany internetového obchodu „Mall.cz“, jehož provozovatelem je společnost „Internet Mall, a. s.“, došlo také k zaregistrování domén „mol.cz“ a „mal.cz“¹¹⁸.

Z právního hlediska je typosquatting institutem nekalé soutěže plynoucího z ustanovení Části čtvrté, Hlavy III, Dílu 2, Oddílu 2, § 2 976 až § 2 990 nového občanského zákoníku – konkrétně skutková podstata v podobě vyvolání nebezpečí záměny (ustanovení Části čtvrté, Hlavy III, Dílu 2, Oddílu 2, § 2 981 nového občanského zákoníku) či ve formě

¹¹⁷ LouisVuitton v. Net-Promotion: Case No. D2000-0430. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2000 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2000/d2000-0430.html>.

¹¹⁸ KASÍK, Pavel. Pozor na překlepy. Nenechte vydělávat internetové únosce. *iDNES.cz: Technet* [online] 2007 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: http://technet.idnes.cz/pozor-na-preklepy-nenechte-vydelavat-internetove-unosce-pzb-/sw_internet.aspx?c=A070611_124031_sw_internet_pka.

parazitování na pověsti, jímž je „zneužití pověsti závodu, výrobku nebo služby jiného soutěžitele umožňující získat pro výsledky vlastního nebo cizího podnikání prospěch, jehož by soutěžitel jinak nedosáhl“¹¹⁹. S ohledem na skutečnost, že doménová jména, která jsou registrovaná na základě typosquattingu, slouží k provozu obsahu, jenž je orientován na zisk vyplývající z kliků na reklamní obsah internetových uživatelů, jež na doménu nechtěně vstoupili, je možné činnosti typosquattingu zařadit právě pod uvedenou skutkovou podstatu parazitování na pověsti ve znění nového občanského zákoníku.

2.1.2 Domain grabbing a reverse domain hijacking

Z dalších forem zneužívání doménových jmen nutno uvést tzv. domain grabbing a tzv. reverse domain hijacking. Tato jednání jsou předmětem následujícího textu.

Domain grabbing

V rámci případů souvisejících s cybersquattingem nelze opomenout ani problematiku tzv. domain grabbingu. Mnoho odborníků pojmy jako „cybersquatting“ a „domain grabbing“ vzájemně zaměňují a považují je za synonyma. Domain grabbing je však možné zařadit pod všeobecný termín cybersquatting. Jedná se totiž spíše o jeho specifickou formu. Jak již bylo uvedeno výše (viz podkapitola 2.1.1 těchto podkladů), cybersquatting je charakterizován spekulacním záměrem (tedy prodejem doménového jména určitému třetímu subjektu za účelem zisku). Naproti tomu domain grabbing představuje tzv. blokační záměr, ačkoliv zde motiv zisku rovněž existuje, avšak ne ve formě zisku z prodeje doménového jména, nýbrž v podobě zisku z blokace a zamezení tvorby zisku ze strany třetí osoby. Subjekty totiž registrují doménová jména proto, aby je nemohli registrovat další, jež by o ně mohli mít zájem např. z důvodu shody s obchodní firmou, názvem, jménem, ochrannou známkou či jiným označením. Poměrně běžným problémem bylo v České republice registrování doménových jmen názvů obcí, jež byly od 1. ledna roku 2006 povinny ke zpřístupnění svých úředních desek mimo jiné způsobem, který by umožňoval vzdálený přístup prostřednictvím internetu.

¹¹⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. *BusinessCenter.cz* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>, Část čtvrtá, Hlava III, Díl 2, Oddíl 2, § 2 982.

Zjednodušeně lze tedy říci, že domain grabbing je vyznačován velkým počtem registrovaných doménových jmen, jenž jsou považovány za cenné a tudíž i dobře prodejné. Osoby jednající ve smyslu domain grabbingu tak disponují nespočetným množstvím v řádech stovek až tisíců doménových jmen, které blokují, avšak kvůli takovému obrovskému počtu domén, nejsou schopny spravovat jejich obsah. Webové stránky odkazující na taková doménová jména tak v mnohých případech žádný obsah nemají (příp. je jejich obsah shodný jako v případě typosquattingu).

Reverse domain hijacking

Reverse domain hijacking neboli doménový únos je označován rovněž jako „reverse cybersquatting“, z čehož lze odvodit charakter tohoto jednání. Rozdíl mezi klasickým cybersquattingem a reverse domain hijackingem spočívá v tom, že u klasického cybersquattingu těží subjekt ze známosti jiné fyzické nebo právnické osoby a ze spekulativního cíle registruje doménové jméno, které se shoduje s názvem určité společnosti, organizace, fyzické osoby či jejich produkty nebo službami. Zatímco u reverse domain hijackingu je tomu opačně. Z finančního hlediska velice silné a obecně známé subjekty (tj. společnosti, organizace nebo fyzické osoby) takto usilují o registraci doménového jména, jež je ve většině případů již dlouho v dobré víře registrováno ku prospěchu jiného subjektu. Prostřednictvím nejrůznějších metod se pak snaží o znemožnění, ztížení nebo znepříjemnění využívání doménového jména ze strany třetího subjektu, čímž jej následně přinutit k eventuálnímu převodu doménového jména, přičemž mnohdy využívají vlastní neúměrně lepší finanční situace, držení práv k ochranné známce a schopnosti k financování nákladů na možný soudní spor. Účelem rovněž bývá paralyzování konkurence v jejich podnikatelských aktivitách. V podmínkách České republiky jsou obvykle postupy reverse domain hijackingu totožné – osoby, které mají stejné nebo obdobné jméno firmy či ochranné známky, usilují pomocí tzv. předběžného opatření o poškození a znemožnění podnikání jiným osobám. Předběžné opatření vede k zákazu využívání doménového jména a je ihned předběžně vykonatelné. Jeho účelem je úprava vztahů mezi účastníky budoucího sporu do doby rozhodnutí o nároku. Předběžné opatření je vydáváno soudem. Pokud soud návrhu na vydání předběžného opatření vyhoví, pro žalovaného to v praxi znamená, že není možné takové rozhodnutí během krátké doby zrušit. Doménové jméno tak může zůstat několik měsíců zablokováno. L. Jansa uvádí: *„Jestliže napadený subjekt podá odvolání proti předběžnému opatření, pak trvá odvolacímu soudu i několik měsíců než nezákonné předběžné opatření*

zruší. V takových případech lze doporučit přesné mapování vzniku škod (vč. ušlého zisku), které jsou následně uplatněny soudně a samozřejmě snahu o obranu v jakékoliv legální podobě od podání žaloby na náhradu škody až po podání trestního oznámení.“¹²⁰. Osoby jednající formou reverse domain hijackingu usilují o paralyzování konkurence, a to buď s cílem získání doménového jména, nebo se záměrem za jistý peněžní obnos stáhnout žalobu a zrušit tak předběžné opatření¹²¹. Hranice mezi cybersquattingem a reverse domain hijackingem je velice tenká, neboť se tato jednání v mnoha případech prolínají v rámci obou kategorií. Ve většině případů není jednoduché přesně určit, o jaké jednání se konkrétně jedná, zda o cybersquatting či o reverse domain hijacking.

Jako příklad jednání v podobě reverse domain hijacking lze uvést spor o doménové jméno „ad-aware.com“ registrované roku 2001 společností „WebAttack Inc.“ Tato společnost tohoto doménového jména využívá k nabídce služeb, k odkazování na nejrůznější softwarové produkty a zpravodajství. Převodu tohoto doménového jména se prostřednictvím arbitrážního a mediačního centra WIPO snažila domoci společnost „Lavasoft Limited“, která je držitelem nejrůznějších verbálních a kombinovaných ochranných známek ve znění „AD-AWARE“. Návrh na převod doménového jména společnost Lavasoft Limited odůvodňovala tím, že název „AD-AWARE“ byl v období registrace doménového jména již známým, a že ochranná známka ve stejném znění byla užívána (ačkoliv ze strany jiného subjektu) již roku 1999. Nutno však podotknout, že subjekt neměl se společností Lavasoft Limited nic společného a společnost registrovala první ochrannou známku ve znění „AD-AWARE“ až roku 2004. Společnosti Lavasoft Limited se nepodařilo prokázat využívání předmětného doménového jména ve zlém úmyslu a ze strany odpůrce bylo namítnuto, že se navrhovatel dopouští klasického reverse domain hijackingu. Na základě posouzení všech důkazů bylo rozhodnuto, že se navrhovatel tohoto jednání skutečně dopustil. Návrh byl tedy zamítnut a doménové jméno bylo dále registrováno ku prospěchu odpůrce¹²².

¹²⁰ JANSÁ, Lukáš. Cybersquatting a jeho podoby. *IT právo* [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/cybersquatting-a-jeho-podoby>.

¹²¹ Tamtéž.

¹²² Lavasoft Limited v. WebAttack Inc., Marco Gransee: Case No. D2011-2034. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2011 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/text/2011/d2011-2034.html>.

Dalším případem reverse domain hijackingu, který se stal v České republice, byl spor o doménové jméno „kariera.cz“. Předmětem tohoto sporu bylo domnělé splnění skutkové podstaty nekalé soutěže. Návrh na převod doménového jména však byl pouze jedním z několika dalších návrhů žalobce, jenž se snažil domoci uložení zdržení se využívání označení „KARIERA“ v rámci podnikatelských aktivit žalovaného. Toto je možné považovat za ukázkový případ snadnosti poškození držitele doménového jména a obtížnosti se proti takovému jednání bránit. Společnost „Kariéra spol. s r. o.“ usilovala o získání doménového jména „kariera.cz“, na němž její držitel (tedy společnost „KARIERA.CZ s.r.o.“) provozoval jeden z největších a nejúspěšnějších portálů v České republice, který nabízí různé pracovní pozice. Ze strany společnosti Kariéra spol. s r. o. došlo také k podání návrhu na předběžné opatření, které obsahovalo mimo jiné rovněž povinnost zdržení se využívání uvedeného doménového jména a zákaz nakládání s ním (včetně zákazu jeho převodu). Krajský soud v Brně návrh na vydání předběžného opatření zamítl. Naproti tomu Vrchní soud v Olomouci tomuto návrhu vyhověl¹²³. Tímto bylo vydáním předběžného patření znemožněno využívání doménového jména „kariera.cz“ až do doby pravomocného meritorního rozhodnutí¹²⁴. V červnu roku 2009 pak Krajský soud v Brně žalobu návrhu na převod doménového jména zamítl. Stejným způsobem rozhodl také odvolací Vrchní soud v Olomouci. Rozhodnutí těchto soudů stvrdil také Nejvyšší soud České republiky, jenž dovolání z důvodu nepřípustnosti usnesení odmítl. Ve spojení s doménovým jménem „kariera.cz“ odvolací soud zmínil: „Slovo „kariéra“ či „kariera“ se vyskytuje ve velkém množství doménových jmen, které lze prostřednictvím internetu vyhledat, není to tedy pouze žalobkyně (tedy Kariéra spol. s r. o.) a první žalovaná (tj. KARIERA.CZ s.r.o.), ale ještě řada dalších subjektů, které ve své doméně v jakémkoliv spojení toto slovo užívají.“¹²⁵. Nekalá soutěž tedy nebyla první ani druhé žalované pro nesplnění veškerých podmínek základní klauzule nekalé soutěže prokázána. Doménové jméno „kariera.cz“ tak zůstalo dále v držení společnosti KARIERA.CZ s.r.o. Takto došlo ke vzniku poměrně zajímavé situace, neboť v důsledku nařízeného

¹²³ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky 23 Cdo 3607/2010 ze dne 29. 5. 2012. SALVIA, KRAKEN [online] 2010 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/23Cdo3607/2010>.

¹²⁴ Spor o doménu kariera.cz: soud zakázal jejímu držiteli s ní nakládat. Lupa.cz [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/spor-o-domenu-kariera-cz/?nahled=0>.

¹²⁵ Usnesení Nejvyššího soudu České republiky 23 Cdo 3607/2010 ze dne 29. 5. 2012. SALVIA, KRAKEN [online] 2010 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/23Cdo3607/2010>.

předběžného opatření, na jehož základě společnost KARIERA.CZ s.r.o. nemohla dále zpřístupňovat obsah na doméně „kariera.cz“, vznikla této společnosti velká škoda v podobě poškození dobrého jména a ušlého zisku. „Žalobu *personální agentury Kariéra spol. s r.o., která podle odborníků splňuje všechny znaky tzv. domain-hijackingu, zamítly po dvou letech krajské i vrchní soudy ve všech bodech*“¹²⁶. Server tak byl znovu spuštěn.

2.2 Možnosti řešení sporů o doménová jména v České republice

Pokud dojde ke vzniku sporu o doménové jméno, má dotčená osoba možnost výběru z několika variant, jak lze nastalou situaci řešit, a jak je možné domoci se zrušení nebo převodu registrace doménového jména. Spory o doménová jména jsou v podmínkách České republiky řešeny dvěma způsoby, a to soudní a mimosoudní cestou.

2.2.1 Mimosoudní řešení sporů o doménová jména

Mimosoudní řešení sporů o doménová jména probíhá v rámci rozhodčího řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky¹²⁷.

Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky

Historie založení Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je datována k roku 1949. Tehdy se jednalo o Rozhodčí soud při Československé obchodní komoře. Později (roku 1980) došlo k jeho přejmenování na Rozhodčí soud při Československé obchodní a průmyslové komoře. Od 1. ledna roku 1995 se pak naposledy přejmenoval na Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. I přes změny v názvu získal tento soud velice významné postavení mezi rozhodčími soudy řady evropských zemí. Jeho význam však přesahuje i hranice Evropy, neboť jsou před tímto soudem řešeny spory o doménová jména subjektů pocházejících z celého světa. Do roku 1994 bylo rozhodčí řízení omezeno výlučně na mezinárodní obchodní spory, čímž se Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České

¹²⁶ Spor o doménu KARIERA.CZ: Oznámení o vyhraném soudním sporu. *Superkariera* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.superkariera.cz/spor-o-domenu>.

¹²⁷ ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.soud.cz/>.

republiky a Agrární komoře České republiky profiloval víceméně jako mezinárodní rozhodčí soud. Rozhodčí řízení se jako způsob rozhodování pro mezinárodní i vnitrostátní spory bylo uznáno nabytím účinnosti zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů ¹²⁸ (dále jen zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů) ¹²⁹. Dobrá pověst Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je založena zvláště na aktivitách rozhodců, kteří jsou zapsáni na seznamu rozhodců vedeného tímto soudem. Tito rozhodci jsou povětšinou významnými advokáty, univerzitními pedagogy a váženými odborníky v rámci svého oboru. V současnosti čítá tento seznam 404 rozhodců z České republiky i ze zahraničí (tento údaj je platný k měsíci červnu roku 2017). V průběhu uplynulých několika desítek let existence tito rozhodci v řízeních před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky rozhodli přes 15 000 sporů. Rozhodčí nálezy, které jsou vydávány v závěru řízení, jsou dnem doručení stranám sporu pravomocné a soudně vykonatelné. Rozsáhlá vykonatelnost nálezů je v podstatě celosvětově zaručena Newyorskou úmluvou o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů (resp. vyhláškou č. 74/1959 Sb., o Úmluvě o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů (Newyorská úmluva), ve znění pozdějších předpisů ¹³⁰) – dále jen Newyorská úmluva, jejímiž signatáři je v současnosti celkem 157 zemí světa (i Česká republika). Výhodou řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je rovněž nesrovnatelně kratší doba nezbytná pro rozhodnutí sporu, než tomu bývá u klasických soudních řízení. Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je od roku 2005 oprávněn k rozhodování sporů o domény „EU“ (pod značkou „ADR.EU“), od roku 2016 pak o doménu „EU“ v cyrilici. O začátku prvního sporu o doménu „EU“ bylo u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a

¹²⁸ Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 1994 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-216>.

¹²⁹ O Správci. *ROZHODČÍ CENTRUM PRO SPORY O DOMÉNY .CZ* [online] 2010 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/about_us/court/index.php.

¹³⁰ Vyhláška č. 74/1959 Sb., o Úmluvě o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů (Newyorská úmluva), ve znění pozdějších předpisů. *NEW YORK ARBITRATION CONVENTION* [online] 1959 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.newyorkconvention.org/11165/web/files/document/2/1/21350.pdf>.

Agrární komoře České republiky rozhodnuto více než 1 500 sporů. Spory mohou být vedeny ve všech 24 jazycích Evropské unie. Bližší informace lze získat na internetových stránkách Arbitrážního centra pro spory o domény „EU“¹³¹. Od roku 2008 je Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky oprávněn k rozhodování sporů o generické domény (generic top level domains – „gTLDs“) – např. domény „aero“, „asia“, „biz“, „cat“, „com“, „coop“, „info“, „jobs“, „mobi“, „museum“, „name“, „net“, „org“, „pro“, „tel“, „travel“ apod., a dále také nová generická doménová jména („new gTLDs“). V současné době se tedy jedná o celosvětového správce internetu pověřeného organizací ICANN. V souvislosti s řízením UDRP administruje Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky také spory o domény s koncovkami „co.nl“, „co.no“ a „sx“. Od roku 2004 je Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky oprávněn i k rozhodování o sporech o domény „cz“. Jedná se tedy o správce dle současných Pravidel alternativního řešení sporů a Řádu pro řešení sporů o domény .cz¹³². Tímto byla pro Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky otevřena nová oblast zaměření¹³³. Řešení veškerých sporů o doménová jména je vedeno online, a to prostřednictvím zabezpečených a pro uživatele jednoduchých platform umožňujících velice rychle projednávání a vyřešení doménového sporu. Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky se stal rovněž jedinou českou institucí oprávněnou Ministerstvem průmyslu a obchodu České republiky¹³⁴ k rozhodování v rámci jeho pilotního projektu „Mimosoudního řešení spotřebitelských sporů

¹³¹ *ARBITRATION CENTER FOR .EU DISPUTES* [online] 2016 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://eu.adr.eu/index.php>.

¹³² O Rozhodčím soudu. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.soud.cz/o-rozhodcim-soudu>.

¹³³ O Správci. *ROZHODČÍ CENTRUM PRO SPORY O DOMÉNY .CZ* [online] 2010 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/about_us/court/index.php.

¹³⁴ *Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/>.

v rozhodčím řízení spotřebitelské spory“¹³⁵, který probíhal v letech 2008 až 2010. Po skončení tohoto projektu však ze strany Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky docházelo k rozhodování o spotřebitelských sporech ještě několik let. Základem takového řešení sporů byla platná a účinná právní úprava, jejímž cílem byla ochrana spotřebitelů jako slabších smluvních stran sporu, přičemž rozhodčí řízení bylo realizováno v souladu s principy spravedlivého řízení. V roce 2016 pak došlo k novelizaci zákona o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů. Důsledkem jeho novely byla nemožnost vedení sporů ze spotřebitelských smluv uzavřených po 1. prosinci roku 2016 před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Další možností Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je rozhodování tzv. úhradových sporů v oboru zdravotnictví (jen pro kompletní doplnění). Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je stálým rozhodčím soudem, který je v současné době jednou z nejvýznamnějších mezinárodních arbitrážních institucí, která je svým přístupem k moderním trendům arbitráže v rámci evropského a celosvětového měřítká velice příznivě vnímaným subjektem, jenž je transparentně a kvalitně schopna administrovat spory, které mu náleží. Jde tedy o stálý a velice uznávaný rozhodčí soud s nejrozsáhlejší možnou působností nejen v České republice, ale také v zahraničí, což je dáno především jeho inovativním přístupem k rozhodčímu řízení, kvalitou jeho rozhodčích nálezů a vysokou odborností jeho rozhodců¹³⁶. Mezi výhody rozhodčího řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky patří:

- *„jednoinstančnost, rychlost a menší formálnost:*

Od podání žaloby do vydání rozhodčího nálezu uběhne často pouze několik měsíců nebo dokonce několik týdnů; doručením stranám sporu nabývá rozhodčí nález právní moci a stává se vykonatelným. Přezkum Rozhodčího nálezu lze ovšem sjednat v rozhodčí doložce. V takovém případě může jakákoliv ze stran navrhnout ve stanovené lhůtě přezkum rozhodčího nálezu jiným rozhodcem či rozhodčím senátem.

¹³⁵ Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů (ADR). *Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky* [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitele/mimosoudni-reseni-spotrebitelskych-sporu-adr/mimosoudni-reseni-spotrebitelskych-sporu-adr--42173/>.

¹³⁶ O Rozhodčím soudě. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.soud.cz/o-rozhodcim-soudu>.

- *dobrá vykonatelnost rozhodčích nálezů:*

Newyorská úmluva z roku 1958 umožňuje uznání a výkon rozhodčích nálezů ve 157 státech světa (údaj k červnu 2017), které tuto smlouvu ratifikovaly.

- *výběr rozhodců:*

Na seznamu rozhodců je zapsáno mnoho odborníků ze všech oblastí práva a ekonomiky České republiky i zahraničí.

- *rozumné náklady na vedení sporu:*

Poplatek za rozhodčí řízení u tuzemských sporů s předmětem sporu do 50 000 000 Kč činí 4 % z hodnoty sporu, minimálně však 10 000 Kč. Tuzemskými spory se přitom rozumí i takové, v nichž jsou stranami organizační složky zahraničních právnických osob zapsané v českém obchodním rejstříku. Ani v případě rozhodování ostatních sporů rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky nedosahuje takových nákladů jako rozhodčí řízení v cizině.

- *zajištění administrativního zázemí činností sekretariátu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky:*

Publikováním řádu v obchodním věstníku a na webu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je dána možnost všem zájemcům, aby se seznámili s podmínkami řízení před Rozhodčím soudem.“¹³⁷

Podstatou mimosoudního řešení sporu o doménová jména před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky jsou Pravidla alternativního řešení sporů. Problematika řešení sporů o doménová jména mimosoudními orgány je předmětem kapitoly 3 tohoto podkladového textu.

2.2.2 Soudní řešení sporů o doménová jména

Další možností řešení sporů o doménová jména je využití ústavně garantovaného práva na soudní ochranu podáním žaloby k soudu (tedy řešení sporů o doménová jména před obecnými soudy – tj. soudní cestou).

¹³⁷ O Rozhodčím soudě. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.soud.cz/o-rozhodcim-soudu>.

Řešení sporů o doménová jména soudní cestou může být velice zdlouhavým a nákladným procesem, avšak žalobcům dává možnost využití široké škály ochranných prostředků, jež v rámci alternativního řešení doménových sporů není možné nikterak využít. V podmínkách České republiky neexistuje žádná specifická právní úprava, která by se doménovými jmény a jejich ochranou zabývala přímo. Z tohoto důvodu je nezbytné využití všeobecné právní úpravy, příp. právní úpravy, která se vztahuje k jiným institutům, a to s ohledem na individuální charakter sporu o doménové jméno. Obecné soudy budou rovněž příslušné i v některých dalších sporech, jež mohou vzniknout ve spojení s doménovými jmény. Jako příklad lze uvést situaci, kdy by byl v rámci registrace nebo užívání doménového jména spáchán trestný čin nebo by došlo k narušení hospodářské soutěže. Taktéž by tomu bylo v případě sporů, které vznikají na základě práv na ochranu osobnosti nebo v případech náhrady škod, které vznikly v souvislosti s registrací nebo užíváním domény.

Příslušnost soudu je určována dle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů¹³⁸ (dále jen občanský soudní řád). Dle tohoto právního předpisu se v prvním stupni jedná o okresní soudy. Jen v taxativně vymezených případech jde v prvním stupni o krajské soudy. Tyto jsou v rámci sporů, které vznikají v souvislosti s doménovými jmény, příslušné v případech, kdy je předmětem sporu ochrana osobnosti nebo hospodářské soutěže. Místně příslušným soudem v prvním stupni je soud, v jehož obvodu má žalovaný jako fyzická osoba bydliště (u právnických osob se jedná o sídlo). Z toho důvodu, že žalovaným je nejčastěji držitel doménového jména, lze jednoduše konstatovat, že místně příslušným soudem je soud, v jehož obvodu má držitel domény bydliště nebo sídlo.

Kromě využití všeobecných ustanovení o nekalé soutěži se pro účely ochrany doménového jména nabízí využití ochrany obchodní firmy nebo ochranné známky. Žalobce tak může vyžadovat, aby ze strany žalovaného došlo ke zdržení se užívání doménového jména, k odstranění závadného stavu, popř. k uhrazení způsobené škody, k přiměřenému zadostiučinění, nebo k vydání bezdůvodného obohacení, kterého neoprávněným způsobem nabyl¹³⁹. Tyto tři uvedené nároky je možné v návaznosti na doménová jména úspěšně

¹³⁸ Zákon č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 1963 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1963-99>.

¹³⁹ HRABÁKOVÁ, Markéta, HORÁČEK, Vít. Ochrana doménových jmen. *epravo.cz* [online] 2005 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/ochrana-domenovych-jmen-35871.html?mail>.

uplatňovat v podstatě výlučně v rámci soudních řízení. Ze zmiňovaných tří nároků je ve většině případů uplatňován nárok na náhradu škody. Tento nárok je upraven v ustanovení Části čtvrté, Hlavy III, Dílu 1, Oddílu 1, § 2 894, odst. 1 nového občanského zákoníku: „*Povinnost nahradit jinému újmu zahrnuje vždy povinnost k náhradě újmy na jmění (škody).*“. To znamená, že povinnost k uhrazení újmy je všeobecně vztažena pouze k majetkové újmě (škodě), již je možné vyčíslit jako hodnotu, o níž byl majetek dotčené osoby snížen¹⁴⁰. Na rozdíl od povinnosti k odčinění újmy nemajetkového charakteru musí dojít k jejímu výslovnému sjednání. V ostatních případech jsou škůdci postihováni pouze v zákonem určených případech. K tomuto se vztahuje rovněž právní úprava ochrany proti nekalé soutěži¹⁴¹. Nový občanský zákoník uvádí, že „*nemajetková újma se odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečně a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy*“¹⁴². Možnost poskytnutí přiměřeného zadostiučinění v podobě peněžního vyrovnání lze zvážit v případech, kdy není možné újmu odčinit jiným způsobem. Vydání bezdůvodného obohacení je možné vzít v úvahu, pokud doménové jméno není zneužíváno čistě ke spekulativním účelům, ale k zobrazování reklamy, příp. se jedná o konkurenta dotčené osoby zneužívajícího doménové jméno k propagování a prodávání svého zboží či služeb na úkor žalobce. Právní úprava bezdůvodného obohacení je zakotvena v ustanovení Části čtvrté, Hlavy IV, Dílu 1, § 2 991 až § 3 005 nového občanského zákoníku. Uvedené právní prostředky ochrany lze označit za právní prostředky kompenzačního charakteru, neboť prostřednictvím nichž dochází k náhradě, satisfakci nebo kompenzaci nároků žalobce¹⁴³. Kromě těchto kompenzačních právních prostředků existují také zabraňovací právní prostředky. Mezi tyto patří zdržovací a odstraňovací nárok. Pomocí těchto prostředků ochrany doménových jmen je žalobce oprávněn

¹⁴⁰ NOVOTNÝ, Petr, KOUKAL, Pavel, ZAHOŘOVÁ, Eva. *Nový občanský zákoník: Náhrada škody*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2014. 144 s. ISBN 978-80-247-5165-8, s. 18.

¹⁴¹ POKORNÁ, Jarmila, VEČERKOVÁ, Eva. *Firma v nových podmínkách*. In *Masarykova univerzita. Dny práva*, 2012. Brno: Právnická fakulta, 2013, s. 1897 – 1911. ISBN 978-80-210-6319-8.

¹⁴² Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. *BusinessCenter.cz* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>, Část čtvrtá, Hlava III, Díl 1, Oddíl 3, § 2 951, odst. 2.

¹⁴³ ONDREJOVÁ, Dana. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku: Komentář § 2972 – 2990*. Praha. C. H. Beck, 2014. 384 s. ISBN 978-80-7400-522-0, s. 253.

domáhat se zrušení nebo převodu registrace doménového jména. V souvislosti se soudním řešením sporů o doménová jména je ale využití odstraňovacího nároku, který spočívá v převedení registrace domény, poměrně problematické – především vzhledem k judikatuře Nejvyššího soudu ve věci „Globtour.cz“ (viz podkapitola 1.4.1 a 2.1 tohoto podkladového textu výše). V souvislosti s řešením sporů o doménová jména soudní cestou je ve většině případů využíváno zdržovacího nároku, na jehož základě je soud oprávněn k uložení povinnosti zrušení registrace předmětného doménového jména. Na druhou stranu nelze uvést skutečnost, že využití takového nároku není pro žalobce plným řešením jeho situace, neboť po zrušení registrace doménového jména si jej může zaregistrovat opětovně kdokoliv. Na tento fakt reagovalo zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC, které do Pravidel registrace doménových jmen v ccTLD .cz implementovalo Článek 19, bod 19.1: *„V případě, že rozhodnutí dle článku 18 stanoví povinnost zrušit registraci Doménového jména a neukládá zároveň povinnost převodu Doménového jména, sdružení CZ.NIC po dobu 1 měsíce od takového zrušení registrace neumožní opětovnou registraci téhož doménového jména jiné osobě, než osobě, která se zrušení registrace vůči držiteli domáhala, případně třetí osobě, na kterou taková osoba toto své právo písemně převedla.“*. Vydané rozhodnutí musí sdružení CZ.NIC předložit v originále (příp. v úředně ověřené kopii), a to včetně doložky právní moci a vykonatelnosti. Tímto má žalobce možnost k nerušenému zaregistrování si doménového jména, aniž by musel žádat o uložení povinnosti k převodu domény soudem. Veškeré ze zmiňovaných nároků je možné prostřednictvím soudního řízení vyžadovat zároveň, i jednotlivě. Rovněž existuje možnost využití zabraňovacích právních prostředků v souvislosti s mimosoudním řešením sporů a kompenzačních prostředků ochrany v souvislosti se soudním řešením. Soudně se tak lze domoci vydání předběžného opatření, jímž je možné domáhat se zákazu zrušení nebo převedení registrace doménového jména (příp. zákazu jeho užívání).

3 ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA MIMOSOUDNÍMI ORGÁNY

Mimosoudním orgánem pro řešení sporů o doménová jména je Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Ten v rámci svých kompetencí rozhoduje ve věci sporů o doménová jména.

Spory o doménová jména jsou před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky projednávány dle „Řádu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky“¹⁴⁴ účinného od 1. října 2015 (také označován jako „Řád pro rozhodčí řízení on-line“), jenž byl doplněn „Zvláštním dodatkem Řádu pro rozhodčí řízení on-line (Řád on-line)“¹⁴⁵. Jedná se o relativně novou formu řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky zavedenou prakticky nedávno. Poněvadž je Řád pro rozhodčí řízení on-line nedílnou součástí Řádu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky a Řádu pro vnitrostátní spory¹⁴⁶ je nutno užívat subsidiárně rovněž tyto předpisy.

Důkazní břemeno neboli povinnost k předkládání podkladů dokazujících zasažení do práv náleží žalobci. V případech, kdy žalobce nepředloží postačující důkazní argumenty, je ze strany Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky rozhodnuto v jeho neprospěch. Žalovaný je oprávněn argumentace k vlastnímu prospěchu, avšak se nejedná o jeho povinnost – toto spočívá v síle důkazů předložených žalobcem. Důležitou změnou vůči jiným rozhodčím řízením je skutečnost, že účastníci řízení vzájemně komunikují prostřednictvím internetu. Pro doručování jsou v rámci on-line řízení

¹⁴⁴ Řád Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2015 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.soud.cz/rady/rad-rozhodciho-soudu-01-07-2012-uz-01-10-2015>.

¹⁴⁵ Zvláštní dodatek Řádu pro rozhodčí řízení on-line (Řád on-line). *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2007 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.soud.cz/rady/zvlastni-dodatek-radu-pro-rozhodci-rizeni-on-line-2007>.

¹⁴⁶ Řád pro vnitrostátní spory. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2007 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.soud.cz/rady/rad-pro-vnitrostatni-spory-2007>.

využívány e-mailové adresy sporných stran (v případě držitele doménového jména se jedná o e-mailovou adresu, která je uvedena v záznamu o registraci domény, o kterou je spor veden). V praxi však mohou nastat situace, kdy jeden z účastníků řízení nebude schopen naplnění podmínky rozhodčího řízení dle Řádu pro rozhodčí řízení on-line. K tomuto může dojít v případech, kdy jedna ze sporných stran nebude disponovat příslušným technickým vybavením nezbytným pro vedení rozhodčího řízení v režimu on-line, nebo v případech, kdy žalovanému nemůže být prostřednictvím e-mailu doručeno vyrozumění o žalobě a o zpřístupnění soudu. V takových případech může být ze strany Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky rozhodnuto, že rozhodčí řízení nebude probíhat dle Řádu pro rozhodčí řízení on-line, nýbrž dle Řádu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky či dle Řádu pro vnitrostátní spory. K takovému závěru může Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky dojít také z jakéhokoliv jiného důvodu. Podstatný rozdíl vůči klasickému druhu rozhodčího řízení spočívá ve skutečnosti, že spory o doménová jména jsou rozhodovány jen jedním rozhodcem. Ten je jmenován předsedou Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Toto přispívá k rychlejšímu vyřešení sporu o doménové jméno, což je nespornou výhodou, avšak rovněž se zde zvyšuje riziko lidské chyby, což je negativem.

Podmínkou rozhodování sporu o doménové jméno v rámci rozhodčího řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je uzavření písemné rozhodčí smlouvy (resp. rozhodčí doložky) ku prospěchu tohoto soudu. Ta utváří obvykle jedno ujednání majetkového kontraktu mezi smluvními stranami. V případech, kdy byl tento kontrakt uzavřen již dříve (bez rozhodčí doložky), lze k tomuto kontraktu uzavřít dodatek, který obsahuje dodatečné ujednání stran o příslušnosti Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky k řešení případného sporu z tohoto kontraktu ¹⁴⁷. V souvislosti s řešením sporu o doménové jméno řešeného před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je tedy podmínkou uzavření tzv. rozhodčí doložky. Doporučená znění rozhodčích doložek jsou uvedena v následujícím textu:

¹⁴⁷ O Rozhodčím soudem. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.soud.cz/o-rozhodcim-soudu>.

„Doporučená znění rozhodčích doložek do smluv

„Všechny spory vznikající z této smlouvy a v souvislosti s ní budou rozhodovány s konečnou platností u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky podle jeho řádu jedním rozhodcem jmenovaným předsedou Rozhodčího soudu.“

Alternativně je možno zapracovat toto ustanovení:

„Všechny spory vznikající z této smlouvy a v souvislosti s ní budou rozhodovány s konečnou platností u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky podle jeho řádu třemi rozhodci.“

Doporučené znění dodatku s rozhodčí doložkou k existujícím smlouvám:

Smluvní strany se dohodly na uzavření dodatku č. ... ke smlouvě č. ... ze dne v tomto znění:

zde uvést příslušné dohodnuté znění rozhodčí doložky (viz výše)

V, dne

.....

podpisy zástupců smluvních stran

Doporučená rozhodčí doložka pro řízení on-line:

„Všechny spory, které vzniknou z této smlouvy anebo v souvislosti s ní, budou rozhodovány s vyloučením pravomoci obecných soudů s konečnou platností v rozhodčím řízení u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky v Praze podle jeho Řádu on-line jediným rozhodcem určeným předsedou Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky.“

Strany pro toto řízení volí tyto e-mailové adresy pro vedení řízení on-line:

.....

.....

Upozornění:

Strany se mohou dohodnout, že rozhodčí řízení bude probíhat v některém ze sudišť nebo na kontaktním místě Rozhodčího soudu při HK ČR a AK ČR.

Rozhodčí řízení se koná v českém jazyce, ovšem strany si mohou v rozhodčí smlouvě stanovit jazyk odlišný.

S účinností od 1. 12. 2017 již nelze platně uzavřít rozhodčí doložku ve smlouvě se spotřebitelem. Spory vycházející ze smluv obsahujících rozhodčí doložku, uzavřených do této doby, budou ovšem Rozhodčím soudem projednány na základě účinných předpisů chránících práva spotřebitele.“¹⁴⁸.

Rozhodčí řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky probíhá ve většině případů dle řádu, který je publikován v Obchodním věstníku (v případech, kdy se strany sporu nedohodnou jinak). Řád a všechny další potřebné informace jsou účastníkům rozhodčího řízení (příp. i dalším osobám) zpřístupněny elektronicky na internetových stránkách Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, a to v českém, anglickém, německém a ruském jazyce (rovněž jsou zdarma k dispozici v tištěné formě, a to v sídle tohoto soudu, v sudištích nebo sídlech hospodářských a agrárních komor České republiky). Ze strany Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky byla uzavřena dohoda o spolupráci s některými hospodářskými komorami (příkladně v Olomouci či v Mostě), přičemž spolehlivá sudiště jsou také v Brně, v Ostravě, v Plzni, v Olomouci a v Hradci Králové¹⁴⁹. Rozhodčí řízení sporu o doménové jméno před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je vedeno v českém jazyce (příp. v jazyce slovenském). V těchto jazycích jsou vydávána také rozhodnutí. V případě vnitrostátních sporů a zájmu stran sporu o vedení rozhodčího řízení v jiném než českém jazyce je zapotřebí zaplacení příslušného poplatku. U mezinárodních sporů o doménová jména lze požádat o tlumočení do jiného jazyka a následně

¹⁴⁸ Doporučená znění rozhodčích doložek do smluv. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.soud.cz/o-rozhodcim-soudu>.

¹⁴⁹ O Rozhodčím soudě. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.soud.cz/o-rozhodcim-soudu>.

přeložení rozhodnutí. Možné je rovněž provedení ústního jednání a vynesení rozsudku v jiném jazyce (k tomu je zapotřebí souhlasu obou stran sporu).

Rozhodčí řízení sporu o doménové jméno vedené před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky má vůči řešení doménových sporů před obecnými soudy, jak již bylo uvedeno i výše, celou řadu výhod – zvláště rychlost při rozhodování, nižší náklady na řízení atd. Proto lze rozhodčí řízení vedené on-line formou považovat za vhodné také pro řešení menších sporů.

3.1 Řešení sporů mezi zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC a držitelem doménového jména

Spory mezi zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC a držitelem doménového jména, která se týkají doménových jmen, jež jsou registrována držitelem, mohou být dle ustanovení Článku 23 Pravidel registrace doménových jmen v ccTLD.CZ o řešení sporů mezi držitelem a sdružením CZ.NIC řešeny na základě volby držitele domény Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ¹⁵⁰.

V případech, kdy se držitel doménového jména nedohodne se sdružením CZ. NIC na vyřešení vzájemného sporu, který se týká doménového jména registrovaného ze strany držitele, a pokud tento držitel podá proti sdružení CZ.NIC návrh na zahájení řízení u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, je sdružením CZ.NIC pravomoc tohoto soudu akceptována za splnění podmínky, že samotné rozhodčí řízení bude konáno třemi rozhodci, v Praze a v českém jazyce, a to dle platného řádu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, bez vyloučení ústních jednání, přičemž rozhodčí nález bude pro obě strany

¹⁵⁰ PRAVIDLA A POSTUPY. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/314/pravidla-a-postupy/>.

konečný a závazný¹⁵¹. Jedná se o „Řád pro řešení sporů o domény .cz“¹⁵², jímž „se upravuje postup p i alternativním řešení sporů vzniklých ve věci registrace nebo užívání doménového jména mezi navrhovatelem a odpůrcem na základě na základě Pravidel alternativního řešení sporů vydaných sdružením CZ.NIC, z. s. p. o., jako správcem domény nejvyšší úrovně .cz.“¹⁵³.

Pokud je držitel doménového jména spotřebitelem, je v případech spotřebitelských sporů ze smlouvy o registraci doménového jména subjektem mimosoudního řešení těchto sporů o doménová jména Česká obchodní inspekce^{154 155} (ČOI). Na internetových stránkách ČOI jsou zveřejněny informace o mimosoudním řešení spotřebitelských sporů zvláště pro spotřebitele¹⁵⁶, a zvláště pro podnikatele – prodejce zboží a služeb¹⁵⁷.

V ostatních případech jsou vzájemné spory mezi držitelem doménového jména a sdružením CZ.NIC řešeny v rámci kompetencí obecných soudů České republiky¹⁵⁸.

¹⁵¹ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Článek 23, bod 23.1.

¹⁵² Řád pro řešení sporů o domény .cz. *Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2015 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/html/cz/adr/adr_rules/rad2015.pdf.

¹⁵³ Tamtéž, Část první, § 1, odst. 1.

¹⁵⁴ Česká obchodní inspekce [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.coi.cz/>.

¹⁵⁵ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Článek 23, bod 23.2.

¹⁵⁶ Informace o mimosoudním řešení spotřebitelských sporů (ADR). *Česká obchodní inspekce* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.coi.cz/informace-o-adr/>.

¹⁵⁷ Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů (ADR). *Česká obchodní inspekce* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.coi.cz/pro-podnikatele/informace-pro-prodejce-zbozi-a-sluzeb/mimosoudni-reseni-spotrebitelskych-sporu-adr/>.

¹⁵⁸ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Článek 23, bod 23.3.

3.2 Řešení sporů mezi držitelem doménového jména a třetí osobou formou mimosoudního řešení sporů

Problematikou řešení sporů mezi držitelem doménového jména a třetí osobou se zabývá Článek 24 Pravidel registrace doménových jmen v ccTLD.CZ: Držitel doménového jména má povinnost k vyvinutí veškerých snah, jenž je po něm možné spravedlivě požadovat, ke smírnému řešení sporů o doménová jména či jejich registraci, k jejichž vzniku může dojít mezi držitelem domény a jinými osobami. V případech, kdy se strany sporu o doménové jméno nedohodnou na smíru, je jim ponechána plná volnost k vyřešení tohoto sporu v souladu s platnými právními předpisy (tj. prostřednictvím rozhodčího řízení, obecných soudů či řešení sporů dle Pravidel alternativního řešení sporů)¹⁵⁹. Držitel doménového jména má v případě, že se jedná o všechny jeho domény zařazené v elektronické databázi doménových jmen v ccTLD .cz, kterou spravuje sdružení CZ. NIC, a za podmínek, které jsou uvedeny v Pravidlech alternativního řešení sporů, dále povinnost podřídit se řešení sporu dle těchto pravidel¹⁶⁰. V neposlední řadě je držiteli doménového jména uložena povinnost informovat sdružení CZ.NIC, a to bez zbytečného odkladu, o zahájení řízení či řešení sporu o doménové jméno¹⁶¹.

Nedílnou součástí Pravidel registrace doménových jmen v ccTLD.CZ je od 1. března roku 2015 zcela nový dokument označovaný jako „Pravidla alternativního řešení sporů“¹⁶² (o tomto dokumentu a pravidlech pro řešení sporů o doménová jména alternativními způsoby pojednává podkapitola 3.3 tohoto podkladového textu dále).

Systém řešení sporů o doménová jména dle těchto pravidel není rozhodčím řízením dle platného zákona (*de lege lata*). V případech, kdy dojde k volbě takového způsobu řešení sporu o doménové jméno ze strany navrhovatele, držitel doménového jména je zavázán se mu podřídit. Řešení sporů je v těchto případech uskutečňováno na základě platformy, kterou

¹⁵⁹ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Článek 24, bod 24.1.

¹⁶⁰ Tamtéž, Článek 24, bod 24.2.

¹⁶¹ Tamtéž, Článek 24, bod 24.3.

¹⁶² Tamtéž, Příloha 3.

spravuje Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, již je již zmiňovaný Řád pro řešení sporů o domény .cz. Podstatou takového způsobu řešení sporů je smluvní základ, nikoliv rozhodčí řízení ve smyslu zákona o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, přičemž v něm nelze nárokovat nic jiného, než jen zrušení registrace doménového jména či jeho převod. To znamená, že není možné přiznání dalších nároků (zvláště nákladů na řízení nebo náhradu škody). Vydané rozhodnutí nepředstavuje exekuční titul k výkonu rozhodnutí. Řešení sporů, které probíhá dle Pravidel alternativního řešení sporů, není překážkou probíhajícího řízení týkajícího se téže věci a ukončení sporu v tomto systému nepředstavuje bariéru ve věci rozhodnuté. Se stejnými nároky je během řešení sporu nebo po jeho skončení možné obrátit se na příslušný obecný soud. Takový systém řešení sporů je závazný pro držitele doménových jmen, jenž si svá doménová jména zaregistrovali nebo jejich platnost prodloužili od 1. března roku 2015.

Nezávislý odborník neboli expert či rozhodce (konkrétně se jedná o tyto osoby: „*JUDr. Jiří Čermák; Mgr. Aleš Chamrád, LL.M.; JUDr. Radim Charvát, Ph.D. LL.M. LL.M.; Mgr. Barbora Donathová, LL.M.; JUDr. Michal Havlík; JUDr. Vít Horáček, Ph.D.; JUDr. Petr Hostaš; JUDr. Milan Klouda; Mgr. Přemysl Libal; JUDr. Martin Maisner; JUDr. Ing. Michal Matějka; JUDr. Ing. Miloš Olík, LL.M.; doc. JUDr. Radim Polčák, Ph.D.; JUDr. Ing. Pavel Šafář; Mgr. Karel Šindelka; JUDr. Otakar Švorčík; prof. JUDr. Ivo Telec, CSc.; JUDr. Vojtěch Trapl*“¹⁶³) v rámci řešení sporů o doménová jména v mimosoudním řízení postupuje dle Řádu pro řešení sporů o domény .cz. Mimosoudní řešení sporů o doménová jména mezi jeho držitelem a třetí osobou je uskutečňováno elektronickou cestou, bez fyzické přítomnosti stran sporu, a to v rámci on-line platformy, kterou provozuje Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky¹⁶⁴. Spor o doménová jména mezi držitelem domény a třetí osobou mimosoudní cestou může být řešen jedním expertem nebo panelem sestávajícím ze tří expertů, jenž jsou určeni dle Řádu pro řešení sporů o domény .cz.

¹⁶³ Experti. *Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/adr/panelists/index.php?order_by=name&dir=ASC.

¹⁶⁴ On-line platforma. *Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://domeny.soud.cz/arbitration_platform/secure_login.php.

Pro účely komunikace s držitelem předmětného doménového jména ve sporu je využíváno primárně e-mailové adresy, která je uvedena u jeho kontaktu v centrálním registru doménových jmen, který spravuje zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC.

Náklady (především poplatky na řešení sporů ve výši určené Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky – viz tabulka 3 a 4 dále, další náklady spojené se sporem, výdaje na právní zastoupení, příp. další výlohy), které jsou spojeny s mimosoudním řešením sporů o doménová jména mezi držiteli domény a třetími osobami, si nesou všichni účastníci sporu samostatně. V rámci systému mimosoudního řešení sporů o doménová jména mezi držiteli domén a třetími stranami sice nelze přiznat náhradu nákladů řízení, avšak řešení tohoto nároku lze řešit prostřednictvím obecných soudů¹⁶⁵.

Tabulka 3: Sazebník odměn jedinému expertovi a Rozhodčímu soudu, včetně poplatků hrazených stranou mimosoudního sporu o doménová jména mezi držiteli domény a třetími stranami

Počet sporných doménových jmen, která jsou předmětem návrhu	Odměna jedinému expertovi [Kč]	Odměna Rozhodčímu soudu [Kč]	Poplatky hrazené stranou [Kč]
1 - 5	23 500	10 500	34 000
6 - 10	28 500	13 500	42 000
11 - 20	34 000	16 000	50 000
21 - 30	39 000	18 500	57 500
31 - 40	44 500	21 000	65 500
41 - 50	50 000	23 500	73 500
51 a více	Rozhodnutí na poradě s Rozhodčím soudem		

Zdroj: Vlastní zpracování dle Sazebník. *Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2015 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/html/cz/adr/fees/sazebnik_2015_03_01.pdf.

¹⁶⁵ PRAVIDLA A POSTUPY. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/314/pravidla-a-postupy/>.

Tabulka 4: Sazebník odměn panelu expertů (předsedajícímu a spolurozhodujícímu) a Rozhodčímu soudu, včetně poplatků hrazených stranou mimosoudního sporu o doménová jména mezi držiteli domény a třetími stranami

Počet sporných doménových jmen, která jsou předmětem návrhu	Odměny expertům			Odměna Rozhodčímu soudu [Kč]	Poplatky hrazené stranou [Kč]
	Panel expertů celkem [Kč]	Předsedající [Kč]	Spolurozhodující [Kč]		
1 - 5	63 000	31 000	16 000	18 000	81 000
6 - 10	80 500	38 500	21 000	23 500	104 000
11 - 20	93 500	46 500	23 500	28 500	122 000
21 - 30	108 000	54 000	27 000	34 000	142 000
31 - 40	124 000	62 000	31 000	39 000	163 000
41 - 50	140 000	70 000	35 000	44 500	184 500
51 a více	Rozhodnutí na poradě s Rozhodčím soudem				

Zdroj: Vlastní zpracování dle Sazebník. *Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2015 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/html/cz/adr/fees/sazebnik_2015_03_01.pdf.

3.3 Pravidla alternativního řešení sporů – způsob mimosoudního řešení sporů o doménová jména mezi jejich držiteli a třetími stranami

Zájmové sdružení právnických osob CZ. NIC, z. s. p. o., které je správcem národní domény nejvyšší úrovně ccTLD .cz, vydalo dokument zvaný „Pravidla alternativního řešení sporů“. Tato se vztahují na alternativní řešení sporů, které vznikly ve věci registrace či užívání doménového jména mezi jeho držitelem a třetí osobou. Pravidla alternativního řešení sporů jsou součástí Pravidel registrace doménových jmen v ccTLD.CZ a smlouvy o registraci doménového jména. Jak již bylo zmíněno výše, řešení sporů o doménová jména dle pravidel alternativního řešení sporů není rozhodčím řízením dle právních předpisů, které upravují rozhodčí řízení (již uvedený zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů). Cílem

řešení sporů o doménová jména dle Pravidel alternativního řešení sporů je s uvědoměním si jejich technické, obchodní a ekonomické funkce, dát možnost k rychlému řešení sporů týkajících se domény „.cz“ s ohledem na kvalitu, nestrannost, transparentnost a spravedlnost¹⁶⁶.

3.3.1 Základní zásady alternativního řešení sporů o doménová jména

Držitel doménového jména je zavázán podřídit se řešení sporu dle Pravidel alternativního řešení sporu a dle Řádu pro řešení sporů o domény .cz, pokud ze strany navrhovatele dojde k podání návrhu u správce, jímž se snaží domoci, že doménové jméno držitele je stejné či zaměnitelné s chráněným označením, k němuž má navrhovatel práva v případě, že současně bylo takové doménové jméno zaregistrováno či získáno bez toho, aby měl držitel doménového jména k doméně či ke chráněnému označení právo, či vylo takové doménové jméno zaregistrováno, získáno či využíváno ne v dobré víře¹⁶⁷.

Během řešení sporu o doménové jméno musí dojít k průkazu naplnění podmínky v podobě závaznosti držitele doménového jména k podřízení se řešení sporu dle Pravidel alternativního řešení sporu a dle Řádu pro řešení sporů o domény .cz, pokud ze strany navrhovatele dojde k podání návrhu u správce, jímž se snaží domoci, že doménové jméno držitele je stejné či zaměnitelné s chráněným označením, k němuž má navrhovatel práva. Současně musí být naplněna nejméně jedna z podmínek – tedy buď registrace nebo získání doménového jména bez držení práva držitele k doméně nebo ke chráněnému označení, nebo registrace, získání nebo využívání doménového jména ve zlé víře¹⁶⁸.

Průkazem uvedeného práva držitele doménového jména je, pokud:

- držitel domény náleží práva ke chráněnému označení stejného s doménovým jménem;

¹⁶⁶ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Příloha 3, Článek 1, bod 1.1 a 1.2.

¹⁶⁷ Tamtéž, Příloha 3, Článek 3, bod 3.1.

¹⁶⁸ Tamtéž, Příloha 3, Článek 3, bod 3.2.

- pokud držitel využíval doménové jméno k poctivým účelům v rámci nabídky zboží či služeb před oznámením o zahájení sporu nebo pokud prokazatelně uskutečnil přípravy k tomuto využívání doménového jména;
- pokud se jedná o všeobecně známého držitele doménového jména, i když mu chránění označení nesvědčí;
- pokud držitel doménové jména využívá doménu k poctivým účelům bez úmyslu uvedení třetích osob v omyl či poškození pověsti navrhovatele nebo jeho chráněného označení ¹⁶⁹.

Naproti tomu na zlou víru může být ze strany experta pohlíženo v případě, že:

- držitel doménového jména bez předešlé dohody s navrhovatelem či v rozporu s touto dohodou zaregistroval či získal doménu s cílem jejího prodeje, převodu, pronájmu či jiného podobného nakládání s ní nebo její registrací;
- ze strany držitele doménového jména došlo k registraci či získání domény za účelem zabránění využití takového chráněného označení korespondujícího s doménovým jménem navrhovateli za splnění podmínky zapojení se držitele do tohoto nekalého jednání opětovně, či podmínky řádného nevyužívání doménového jména po minimálně 2 roky od jeho registrace;
- bylo doménové jméno zaregistrováno či získáno za účelem narušení hospodářských aktivit navrhovatele;
- bylo doménové jméno využito k získávání uživatelů internetové sítě na webovou stránku nebo jiný on-line zdroje zcela cíleně, a to s cílem dosažení zisku, a to prostřednictvím tvorby pravděpodobnosti záměny s chráněným označením, které náleží navrhovateli ¹⁷⁰.

¹⁶⁹ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Příloha 3, Článek 3, bod 3.3.

¹⁷⁰ Tamtéž, Příloha 3, Článek 3, bod 3.4.

Navrhovatel se v rámci alternativního řešení sporu o doménové jméno může domáhat jen zrušení či převodu registrace doménového jména ¹⁷¹.

Zahájení alternativního řešení sporu o doménové jméno není bariérou zrušení či převedení registrace domény v případech, kdy ve věci nebylo vydáno ze strany obecného soudu předběžné opatření, či v případech, kdy doména nebyla na základě žádosti zablokována ¹⁷².

Podáním návrhu ze strany navrhovatele, kterým se snaží domoci, že je doménové jméno držitele stejné či zaměnitelné s chráněným označením, k němuž má práva, prohlašuje, že není slabší stranou a vzdává se všech nároků na náhradu újmy vzniklé v souvislosti s doménou, její registrací či alternativním řešením sporů vůči zájmovému sdružení právnických osob CZ.NIC, správci a expertům v případě, že taková újma nebyla zapříčiněna na přirozených právech, záměrně či z hrubé nedbalosti ¹⁷³.

3.3.2 Odborné rozhodnutí sporu o doménové jméno řešeného alternativní cestou

Alternativní řešení sporu o doménové jméno je na základě odborného rozhodnutí experta ukončeno:

- zrušením registrace doménového jména při naplnění podmínek uvedených v podkapitole 3.3.1 těchto podkladů výše, přičemž se navrhovatel zrušením registrace domény domáhal;
- převodem registrace doménového jména na navrhovatele (rovněž zde splnění zmiňovaných podmínek), pokud se navrhovatel tohoto domáhal;
- zastavením projednávání sporu o doménové jméno, pokud:
 - se strany sporu dohodly na jeho smírném vyřešení;

¹⁷¹ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Příloha 3, Článek 3, bod 3.5.

¹⁷² Tamtéž, Příloha 3, Článek 3, bod 3.6.

¹⁷³ Tamtéž, Příloha 3, Článek 3, bod 3.7.

- byl spor o doménové jméno, jenž je předmětem návrhu navrhovatele, před podáním návrhu pravomocně rozhodnut ze strany soudu, rozhodčího soudu či rozhodce;
- zamítnutím návrhu navrhovatele, pokud nedošlo k naplnění uvedených podmínek¹⁷⁴.

Zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC uvádí akceptovatelná rozhodnutí, která jsou podkladem pro realizaci kroků v rámci rozhodnutí týkajících se doménových jmen. Kromě rozhodnutí obecných soudů, rozhodčího soudu a ad hoc jmenovaného rozhodce se jedná právě o odborné rozhodnutí experta. Toto rozhodnutí musí být tomuto sdružení předloženo buď v originále či v úředně ověřené kopii. Rozhodnutí musí mít doložku, která osvědčuje jeho právní moc a vykonatelnost (tato podmínka se nevztahuje na předběžná opatření)¹⁷⁵.

Sdružení CZ.NIC dále uvádí, že v rozhodnutí musí být jednoznačně identifikováno doménové jméno, jehož se týká. Pokud tomu tak není, není možné provést úkony, které jsou uvedeny dále. Taktéž musí být v rozhodnutí jednoznačně identifikován i držitel doménového jména, jehož se takové rozhodnutí týká. Podmínkou k uskutečnění dále charakterizovaných úkonů vyplývajících z rozhodnutí není účast sdružení CZ.NIC v řízení sporu o doménové jméno, jenž vydání rozhodnutí předcházelo. Ze strany tohoto sdružení budou požadované úkony provedeny také v případech, kdy není žalovanou stranou, a kdy byla žaloba orientována jen vůči držiteli předmětné domény. Pokud je sdružení CZ.NIC na základě rozhodnutí povinné k provedení změny držitele doménového jména, musí osoba v pozici nového držitele domény, nejpozději do 3 dnů od předložení rozhodnutí prezentovat také označení kontaktu, pro něhož má být registrace uskutečněna. Pokud k tomuto nedojde, je sdružením CZ.NIC držiteli vygenerován nový kontakt, pro něhož dojde k realizaci registrace.

¹⁷⁴ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Příloha 3, Článek 4, bod 4.1.

¹⁷⁵ PRAVIDLA A POSTUPY. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/314/pravidla-a-postupy/>.

Identifikační znaky subjektu jsou pak držiteli doménového jména ze strany sdružení pochopitelně sděleny ¹⁷⁶.

Nejčastější varianty úkonů používaných v rozhodnutích, které se týkají doménových jmen, detailní popis aktivit, které jsou sdružením CZ.NIC na jejich základě provedeny jsou uvedeny v následující tabulce 5.

Tabulka 5: Nejčastější varianty používané v rozhodnutích týkajících se doménových jmen, podrobnější popis činností sdružení CZ.NIC, které na jejich základě provede

Pořadové číslo	Úkon uvedený v rozhodnutí	Činnost sdružení CZ.NIC provedené v rámci požadovaného úkonu uvedeného v rozhodnutí
1	Zdržet se užívání (provozování) doménového jména	<i>CZ.NIC zruší delegaci doménového jména, tedy odstraní záznamy o doménovém jménu z primárního jmenného serveru. Tím však nebude vyloučeno, aby služba, na kterou doménové jméno odkazovalo (např. http, ftp, mail atd.) nebyla přístupná jiným způsobem (např. přes IP adresu).</i>
2	„Zdržet se převodu doménového jména na třetí osobu vyjma žalobce	<i>CZ.NIC zablokuje možnost provádět změnu držitele doménového jména. V případě převodu doménového jména na žalobce CZ.NIC odblokuje možnost provádět změnu držitele doménového jména pouze pro účely převodu na jednoznačně identifikovaného žalobce.</i>
3	Převod doménového jména na určenou osobu	<i>CZ.NIC provede změnu držitele doménového jména.</i>
4	Zdržet se publikování určitých informací prostřednictvím doménového jména	<i>Nelze ze strany CZ.NIC zajistit. CZ.NIC může pouze zrušit delegaci doménového jména, tím však dojde ke znemožnění užívání doménového jména pro jakékoliv účely (např. e-mail). Nelze však selektivně ovlivňovat, které internetové služby bude možno v souvislosti s doménovým jménem použít a které ne.</i>

¹⁷⁶ PRAVIDLA A POSTUPY. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/314/pravidla-a-postupy/>.

Pořadové číslo	Úkon uvedený v rozhodnutí	Činnost sdružení CZ.NIC provedené v rámci požadovaného úkonu uvedeného v rozhodnutí
5	<i>Odstranit www stránku pod doménovým jménem</i>	<i>Nelze ze strany CZ.NIC zajistit. CZ.NIC může pouze zrušit delegaci doménového jména, tím však dojde ke znemožnění užívání doménového jména pro jakékoliv účely (např. e-mail). CZ.NIC tak nemůže selektivně ovlivňovat, které internetové služby bude možno v souvislosti s doménovým jménem použít a které ne.</i>
6	<i>Zákaz zrušení doménového jména</i>	<i>CZ.NIC zablokuje možnost provádět jakoukoliv změnu údajů o doménovém jménu.</i>
7	<i>Pozastavení registrace doménového jména</i>	<i>CZ.NIC zablokuje možnost provádět jakoukoliv změnu údajů o doménovém jménu.</i>
8	<i>Zdržet se zřízení zástavního nebo jiného obdobného práva k doménovému jménu</i>	<i>Nelze ze strany CZ.NIC zajistit. Částečně však půjde o následek kroků, které spadají bod 1) nebo 2).</i>
9	<i>Zdržet se poskytování doménového jména k užívání ve prospěch třetích osob</i>	<i>Nelze ze strany CZ.NIC samostatně zajistit jinak než jako částečný následek kroků, které spadají bod 1) nebo 2).“</i>

Zdroj: Upraveno dle PRAVIDLA A POSTUPY. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/314/pravidla-a-postupy/>.

V souvislosti s prováděním úkonů vyplývajících z rozhodnutí sporu o doménová jména nutno podotknout, že účinek některých z výše uvedených kroků nemusí být bezprostřední. Toto se vztahuje zvláště k zásahům do jmenných serverů, kdy jsou záznamy na

primárním jmenném serveru promítány na ostatní jmenné servery se zpožděním, což není ze strany sdružení CZ.NIC nikterak ovlivnitelné ¹⁷⁷.

Pokud je rozhodnuto o zrušení registrace doménového jména a současně nedošlo k uložení povinnosti k jeho převedení na žalobce, sdružení CZ.NIC provede zrušení registrace doménového jména, přičemž žalobci je ponechána lhůta jednoho měsíce pro podání žádosti o registraci stejného doménového jména. Do této doby není registrace totožné domény jinému žadateli vůbec umožněna. Takový postup vychází z praxe Nejvyššího soudu České republiky, jenž dospěl k závěru, že v řízení, které se týká doménového jména, se není možné domáhat převodu domény jako nápravy závadného stavu. Z důvodu, že pouhé zrušení registrace doménového jména může směřovat k zaregistrování si domény ze strany odlišného subjektu než je žalobce, což může mít za následek porušování jeho práv, čímž bude žalobce nucen k podání nové žaloby, přistoupilo sdružení CZ.NIC k tomu, že v případě dosažení žalobce soudního rozhodnutí, které ukládá zrušení registrace doménového jména, je oprávněn (ne povinen) požádat v určené lhůtě o registraci této domény, čímž mu sdružení CZ.NIC přednostně vyhoví ¹⁷⁸.

V souvislosti s alternativním řešením sporu o doménové jméno není možné přiznat náhradu vzniklé újmy, náhradu vynaložených nákladů na řešení doménového sporu, ani náhradu poplatků, které jsou zaplacený správci ¹⁷⁹.

Odborné rozhodnutí sporu o doménové jméno řešeného alternativní cestou ze strany experta je konečné a není možné jej přezkoumat. Tímto není dotčeno právo jakékoliv ze stran k zahájení soudního nebo rozhodčího řízení ve věci doménového jména příslušných právních předpisů ¹⁸⁰.

¹⁷⁷ PRAVIDLA A POSTUPY. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/314/pravidla-a-postupy/>.

¹⁷⁸ Tamtéž.

¹⁷⁹ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Příloha 3, Článek 4, bod 4.2.

¹⁸⁰ Tamtéž, Příloha 3, Článek 4, bod 4.3.

3.3.3 Postup alternativního řešení sporu o doménové jméno

Alternativní řešení sporu o doménové jméno začíná podáním návrhu, který musí být v souladu s Řádem pro řešení sporů o domény .cz. Alternativní řešení sporu o doménové jméno je, jak již bylo naznačeno výše, realizováno elektronickou cestou, a to na on-line platformě, kterou provozuje správce¹⁸¹.

E-mailová adresa držitele doménového jména, která je uvedena v záznamu o registraci jakékoliv domény, o které je veden spor, slouží v rámci alternativního řešení sporu o doménové jméno k doručování informací držiteli domény. Zároveň uvedením této adresy držitel doménového jména stvrzuje, že prostřednictvím ní bude v souvislosti s alternativním řešením sporu o doménové jméno komunikovat¹⁸².

Poplatek za alternativní řešení sporu o doménové jméno je hrazen navrhovatelem, a to ve výši a ve lhůtě určené správcem¹⁸³.

3.3.4 Postavení sdružení CZ.NIC v rámci alternativního řešení sporu o doménové jméno

Zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC není účastníkem alternativního řešení sporu o doménové jméno¹⁸⁴.

Pokud je ze strany experta rozhodnuto o zrušení či o převodu registrace doménového jména (na navrhovatele), je rozhodnutí sdružením CZ.NIC provedeno, a to nejdříve 15 a nejpozději 30 dnů ode dne doručení odborného rozhodnutí experta a oznámení identifikačních údajů navrhovatele potřebné k uskutečnění převedení registrace doménového jména¹⁸⁵.

¹⁸¹ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Příloha 3, Článek 5, bod 5.1.

¹⁸² Tamtéž, Příloha 3, Článek 5, bod 5.2.

¹⁸³ Tamtéž, Příloha 3, Článek 5, bod 5.3.

¹⁸⁴ Tamtéž, Příloha 3, Článek 6, bod 6.1.

¹⁸⁵ Tamtéž, Příloha 3, Článek 6, bod 6.2.

V okamžiku zrušení či převodu registrace doménového jména je smlouva o registraci domény s jejím držitelem ukončena, čímž zanikají práva k předmětnému doménovému jménu¹⁸⁶.

3.3.5 Vztah alternativního řešení sporu o doménové jméno k soudním či rozhodčím řízením

Samotná pravidla alternativního řešení sporů nejsou dotčena práv navrhovatele nebo držitele plynoucích z platných právních předpisů¹⁸⁷.

Alternativní řešení sporu o doménové jméno není bariérou, která by bránila jakékoliv ze stran sporu obrátit se s případným návrhem ohledně doménového jména na příslušný soud, a to kdykoliv před, během nebo po řešení sporu o doménové jméno alternativní cestou. Toto se týká rovněž rozhodčího řízení, pokud je dána pravomoc stálého rozhodčího soudu či rozhodce¹⁸⁸.

Navrhovatel a držitel doménového jména mají povinnost k předložení expertovi bez zbytečného odkladu všechna rozhodnutí obecných soudů, stálého rozhodčího soudu nebo rozhodce týkající se sporu, který je mezi nimi veden dle Pravidel alternativního řešení sporů, stejně jako vlastní podání k těmto soudům, stálému rozhodčímu soudu nebo rozhodci¹⁸⁹.

Pro soudní nebo rozhodčí řízení, které navazuje na řízení dle Pravidel alternativního řešení sporů, platí také ustanovení Článku 18 Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. Sdružení CZ.NIC zruší delegaci či registraci doménového jména, převede jej na jinou osobu a pozastaví možnost převedení domény na jinou osobu v případě, že je tak stanoveno vykonatelným rozhodnutím (toto platí rovněž v případech, kdy sdružení CZ.NIC nebylo samo účastníkem řízení, v němž bylo toto rozhodnutí vydáno¹⁹⁰).

¹⁸⁶ Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. CZ.NIC: *SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf, Příloha 3, Článek 6, bod 6.3.

¹⁸⁷ Tamtéž, Příloha 3, Článek 7, bod 7.1.

¹⁸⁸ Tamtéž, Příloha 3, Článek 7, bod 7.2.

¹⁸⁹ Tamtéž, Příloha 3, Článek 7, bod 7.3.

¹⁹⁰ Tamtéž, Příloha 3, Článek 7, bod 7.4.

3.4 Statistika soudních rozhodnutí, ve kterých je sdružení CZ.NIC účastníkem, nebo o kterých bylo toto sdružení soudem či účastníky sporu informováno

Zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC za účelem zvyšování informovanosti veřejnosti o doménových jménech a zvláště pak o rozhodnutích soudů České republiky, které se týkají sporů o doménová jména, na svých internetových stránkách zveřejňuje statistiku soudních rozhodnutí, v nichž je CZ.NIC účastníkem, či o nichž bylo ze strany soudu nebo účastníků sporu informováno ¹⁹¹.

Počet žalob (včetně rozhodčích řízení) ve věci doménových jmen v letech 2000 až 2016 je uveden v tabulce 6 a v grafu 2. V období let 2000 až 2016 bylo ve věci doménových jmen podáno celkem 310 žalob, přičemž v 134 případech se jednalo o spory o doménová jména řešená na základě rozhodčího řízení. Největší počet žalob byl zaznamenán v roce 2011 (jednalo se celkem o 32 žalob). Naopak nejméně žalob bylo podáno roku 2000 (tj. 3 žaloby). Rozhodčího řízení začalo být uplatňováno od roku 2005. Tehdy byl v rámci rozhodčího řízení řešen pouze 1 spor o doménové jméno. V loňském roce (tedy v roce 2016) bylo takto řešeno celkem 20 doménových sporů.

Tabulka 6: Počet žalob (včetně rozhodčích řízení) ve věci doménových jmen v letech 2000 – 2016

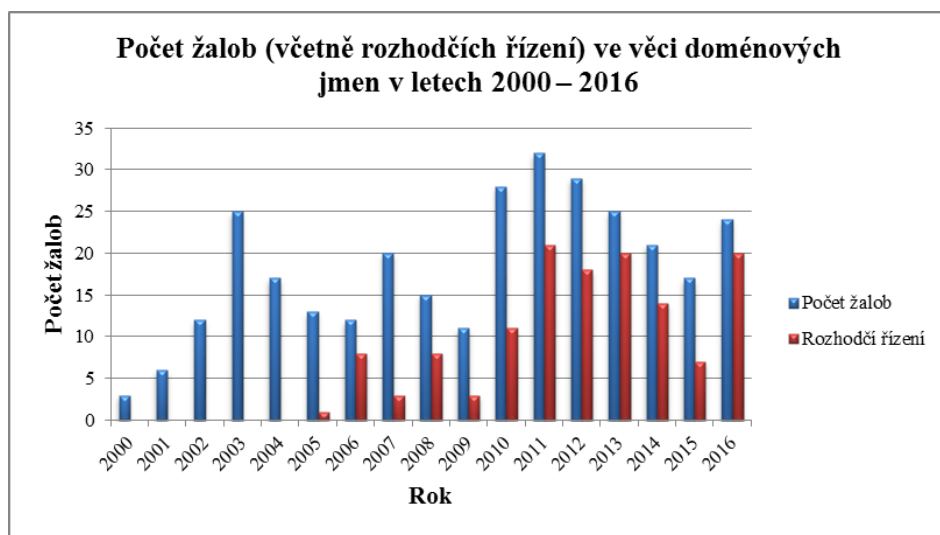
Rok	Počet žalob (z toho rozhodčích řízení)	
2000	3	-
2001	6	-
2002	12	-
2003	25	-
2004	17	-
2005	13	1
2006	12	8

¹⁹¹ PRAVIDLA A POSTUPY. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/314/pravidla-a-postupy/>.

Rok	Počet žalob (z toho rozhodčích řízení)	
	2007	20
2008	15	8
2009	11	3
2010	28	11
2011	32	21
2012	29	18
2013	25	20
2014	21	14
2015	17	7
2016	24	20
Celkem	310	134

Zdroj: Vlastní zpracování dle Statistika soudních rozhodnutí k 31. 12. 2016. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20161231_disputes_stats.xlsx.

Graf 2: Počet žalob (včetně rozhodčích řízení) ve věci doménových jmen v letech 2000 – 2016

Zdroj: Vlastní zpracování dle Statistika soudních rozhodnutí k 31. 12. 2016. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20161231_disputes_stats.xlsx.

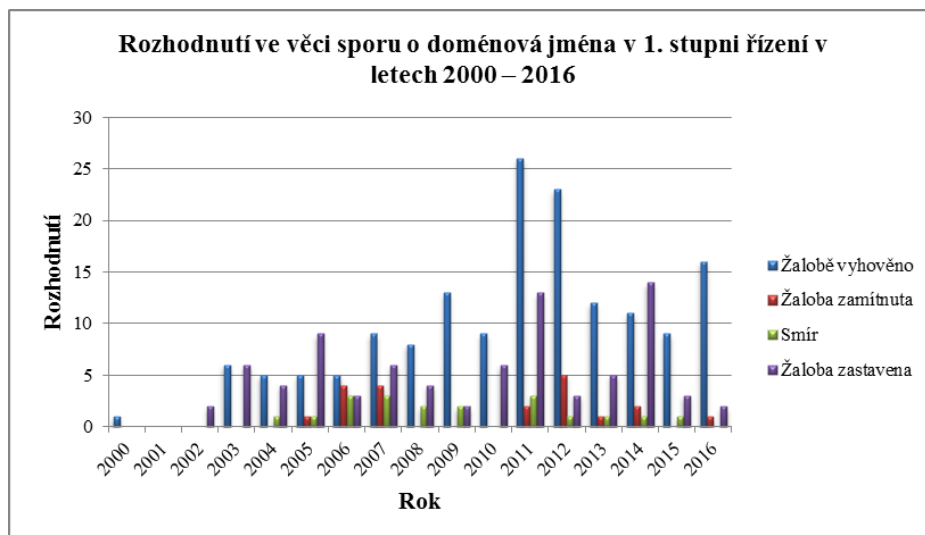
Rozhodnutí ve věci sporu o doménová jména v 1. a 2. stupni řízení v letech 2000 až 2016 je uvedeno v následující tabulce 7, grafické vyjádření pak v grafu 3 a 4 dále. V prvním stupni bylo od roku 2000 do roku 2016 vyhověno žalobě ve 158 případech. Žaloba byla zamítnuta ve 20 případech. U 19 případů došlo ke smíru. V 82 případech byla žaloba zastavena. Ve druhém stupni bylo v tomto období žalobě vyhověno ve 24 případech. Žaloba byla zamítnuta v 17 případech. U 5 případů došlo ke smíru. V 5 případech byla žaloba zastavena.

Tabulka 7: Rozhodnutí ve věci sporu o doménová jména v 1. a 2. stupni řízení v letech 2000 – 2016

Rok	Rozhodnutí v 1. stupni				Rozhodnutí ve 2. stupni			
	Žalobě vyhověno	Žaloba zamítnuta	Smír	Žaloba zastavena	Žalobě vyhověno	Žaloba zamítnuta	Smír	Žaloba zastavena
2000	1	-	-	-	-	9	-	-
2001	-	-	-	-	-	-	-	-
2002	-	-	-	2	-	-	-	-
2003	6	-	-	6	-	-	-	-
2004	5	-	1	4	1	-	3	-
2005	5	1	1	9	1	-	-	-
2006	5	4	3	3	3	-	-	-
2007	9	4	3	6	6	2	-	-
2008	8	-	2	4	2	3	-	1
2009	13	-	2	2	-	1	-	-
2010	9	-	-	6	2	-	1	-
2011	26	2	3	13	3	1	-	2
2012	23	5	1	3	1	-	-	1
2013	12	1	1	5	-	1	-	-
2014	11	2	1	14	-	-	-	1
2015	9	-	1	3	2	-	-	-
2016	16	1	-	2	3	-	1	-
Celkem	158	20	19	82	24	17	5	5

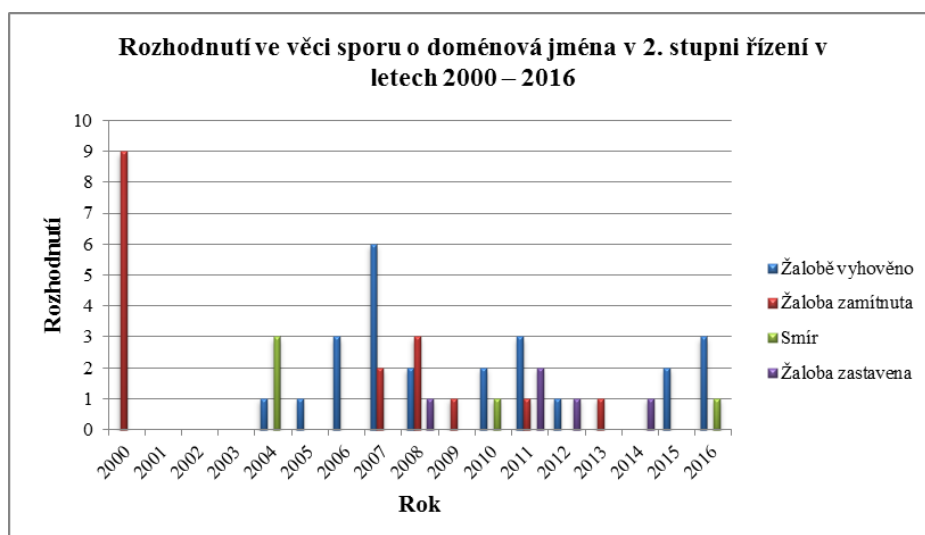
Zdroj: Vlastní zpracování dle Statistika soudních rozhodnutí k 31. 12. 2016. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20161231_disputes_stats.xlsx.

Graf 3: Rozhodnutí ve věci sporu o doménová jména v 1. stupni řízení v letech 2000 – 2016

Zdroj: Vlastní zpracování dle Statistika soudních rozhodnutí k 31. 12. 2016. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20161231_disputes_stats.xlsx.

Graf 4: Rozhodnutí ve věci sporu o doménová jména v 2. stupni řízení v letech 2000 – 2016

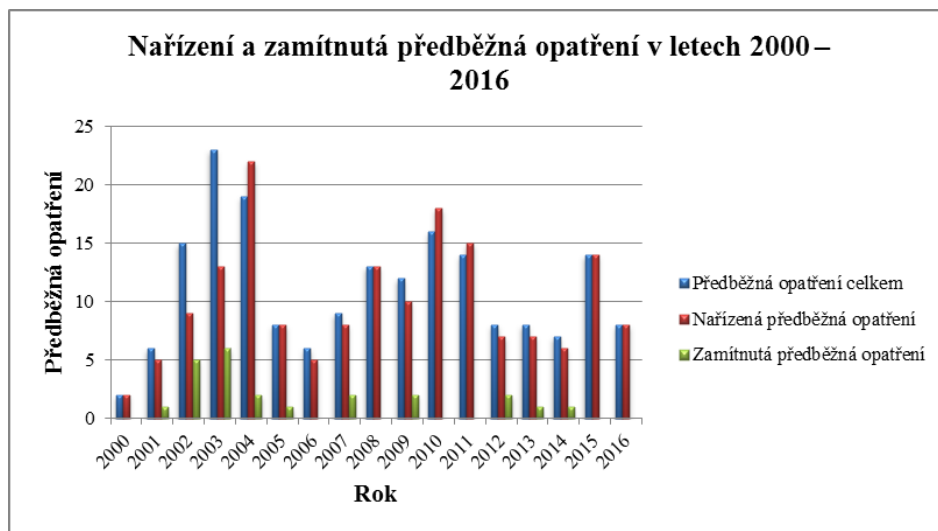
Zdroj: Vlastní zpracování dle Statistika soudních rozhodnutí k 31. 12. 2016. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20161231_disputes_stats.xlsx.

V tabulce 8, již pak odpovídá graf 5 dále, je uveden počet nařízených a zamítnutých předběžných opatření v letech 2000 až 2016. V tomto období bylo soudy vydáno celkem 188 předběžných opatření. Nejvíce jich bylo vydáno v roce 2003 (tj. 23 předběžných opatření). Naopak nejméně v roce 2000 (jednalo se o 2 předběžná opatření). Z celkového počtu vydaných předběžných opatření šlo o 170 předběžných opatření nařízených a 23 předběžných opatření zamítnutých.

Tabulka 8: Nařízená a zamítnutá předběžná opatření v letech 2000 – 2016

Rok	Předběžná opatření		
	Celkem	Nařízená	Zamítnutá
2000	2	2	-
2001	6	5	1
2002	15	9	5
2003	23	13	6
2004	19	22	2
2005	8	8	1
2006	6	5	-
2007	9	8	2
2008	13	13	-
2009	12	10	2
2010	16	18	-
2011	14	15	-
2012	8	7	2
2013	8	7	1
2014	7	6	1
2015	14	14	-
2016	8	8	-
Celkem	188	170	23

Zdroj: Vlastní zpracování dle Statistika soudních rozhodnutí k 31. 12. 2016. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20161231_disputes_stats.xlsx.

Graf 5: Nařízení a zamítnutá předběžná opatření v letech 2000–2016

Zdroj: Vlastní zpracování dle Statistika soudních rozhodnutí k 31. 12. 2016. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20161231_disputes_stats.xlsx.

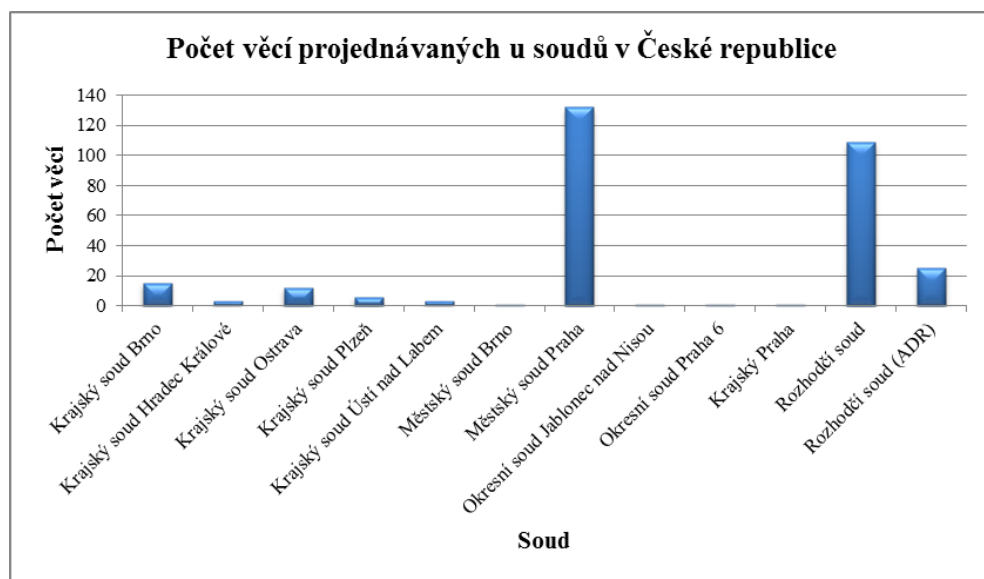
U soudů v České republice bylo projednáváno celkem 284 případů ve věci doménových jmen. Nejvíce takových případů bylo projednáno u Městského soudu v Praze (132 případů – 46,48 %) a u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (109 případů – 38,38 %). Naproti tomu nejmenší počet případů ve věci doménových jmen byl řešen u Městského soudu v Brně, u Okresního soudu v Jablonci nad Nisou, u Okresního soudu v Praze 6 a u Krajského soudu v Praze – vždy se jednalo o 1 případ projednávaný ve věci doménového jména. Těmto údajům odpovídá tabulka 9 a graf 6.

Tabulka 9: Počet věcí projednávaných u soudů v České republice

Soud	Počet věcí	Počet věcí v procentuálním vyjádření [%]
Krajský soud Brno	15	5,28
Krajský soud Hradec Králové	3	1,06
Krajský soud Ostrava	12	4,23
Krajský soud Plzeň	6	2,11
Krajský soud Ústí nad Labem	3	1,06
Městský soud Brno	1	0,35
Městský soud Praha	132	46,48
Okresní soud Jablonec nad Nisou	1	0,35
Okresní soud Praha 6	1	0,35
Krajský Praha	1	0,35
Rozhodčí soud	109	38,38
Rozhodčí soud (ADR)	25	8,8
Celkem	284	100

Zdroj: Vlastní zpracování dle Statistika soudních rozhodnutí k 31. 12. 2016. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20161231_disputes_stats.xlsx.

Graf 6: Počet věcí projednávaných u soudů v České republice

Zdroj: Vlastní zpracování dle Statistika soudních rozhodnutí k 31. 12. 2016. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20161231_disputes_stats.xlsx.

ZÁVĚR

Podkladový text na téma „Domény, doménové jméno, řešení sporů o doménová jména, řešení sporů o doménová jména mimosoudními orgány“ se zabýval problematikou domén a doménových jmen, přičemž se zaměřoval na řešení sporů o doménová jména prostřednictvím mimosoudních orgánů.

Pro účely vymezení, definování a porozumění pojmu „doménové jméno“, i pro další zkoumání právních aspektů doménového jména bylo nejprve vycházeno z popisu a objasnění technické stránky vzniku doménového jména a jeho fungování. Východiskem toho bylo vymezení doménového jména od vzniku internetu, přes vznik virtuálních adres (IP) až po vznik systému doménových jmen (DNS). Historie vzniku internetu sahá do konce 50. let a na počátek 60. let 20. století v USA. Jeho původním účelem bylo spojení významných armádních, vládních a vědecko-výzkumných počítačů, o což se (postupem času úspěšně) snažilo mnoho organizací. Nejprve se jednalo o instituci RAND Corporation, poté o anglickou Národní výzkumnou laboratoř či o agenturu ARPA (resp. DARPA). Výsledkem jejich snah byl vznik sítě ARPANET založené na NCP (později TCP/IP) komunikaci. Kromě této sítě byly uváděny do provozu i další sítě – např. MILNET nebo EARN. Síť ARPANET pak byla nahrazena americkou sítí NSFNET, na jejímž principu funguje internet dodnes. Komunikace mezi počítači prostřednictvím internetu probíhá na základě určitých kódů. Tato komunikace je založena na IP adresách, které jsou zcela unikátní identifikací každého počítače zvlášť. Využíváno je v současné době internetového protokolu TCP/IP (verze 6 - IPv6). Protože jsou však IP adresy tvořeny řadou znaků, kterou jsou pro normální uživatele internetu zcela nezapamatovatelné, došlo časem k jejich převedení do slovní podoby na tzv. doménová jména. V souvislosti s nimi však bylo zapotřebí vytvoření systému DNS, který ještě více usnadnil práci internetovým uživatelům, neboť prostřednictvím vyhledávání ve webových prohlížečích umožnil přiřazení k číselné IP adrese určité doménové jméno, jehož podstatou je zcela jednoznačná identifikace jednotlivých počítačů v internetové síti.

Doménové jméno však není pouhým přepisem IP adresy, nýbrž má v současnosti daleko větší význam. Lze však rozlišovat pojem „doménové jméno“ a pojem „doména“. Zatímco doménové jméno je označením souboru nejméně dvou a více hierarchicky uspořádaných domén, doména představuje jistý prostor v internetové síti. Doménové jméno jako takové je obecně vymezováno ze tří základních pohledů, a to z hlediska uživatelského, technického a právního. Uživatelské vymezení doménového jména vyjadřuje jeho dílčí funkce. Doménové jméno plní několik vzájemně se prolínajících a doplňujících se funkcí. Konkrétně se jedná o funkci identifikační neboli technicko-identifikační, uživatelskou, vyhledávací, informační, propagační a soutěžní. Z hlediska technického vymezení doménového jména se jedná o jeho strukturu a kategorizaci. Doménová jména jsou hierarchicky uspořádaným systémem. Jedná se o tzv. stromovou strukturu doménových jmen, v rámci něhož jsou doménová jména rozdělena na domény o několika úrovních. Vrchol této doménové struktury tvoří prázdné doménové jméno (tj. kořenová doména). Tato doména plní jen technický význam. Ostatními doménami (již zobrazovanými) jsou domény prvního, druhého, třetího a příp. i dalšího řádu. Doménové jméno je složeno z několika částí oddělovaných tečkou. Dílčí části doménového jména jsou uspořádány dle obecnosti zprava doleva (vpravo – tj. na konci doménového jména je umístěna doména nejvyššího řádu, dále směrem doleva doména druhého řádu a doména třetího řádu (subdoména)). V současné době existuje několik druhů doménových jmen. Jedná se o domény nejvyšší úrovně (TLDs), domény prvního řádu (SLD) a domény třetího řádu neboli subdomény. TLDs jsou dále generické (gTLDs), národní (ccTLDs) a infrastrukturní. gTLDs jsou sponzorovanými (např. „.jobs“, „.mobi“, „.museum“, „.post“, „.tel“, „.travel“) nebo nesponzorovanými (např. „.biz“, „.com“, „.info“, „.int“, „.name“, „.net“, „.org“, „.pro“) doménami. ccTLDs mají obvykle příslušnost k danému státu, a to dle příslušného kódu země (ISO 3166-1:2006). Příkladem ccTLDs jsou domény „.cz“ (Česká republika), „.fr“ (Francie), „.de“ (Německo), „.uk“ (Spojené království – Velká Británie), „.us“ (USA) apod. S infrastrukturními TLDs se běžní uživatelé internetu neseťkávají (např. doména „.arpa“). SLD jsou podřízeny TLDs (kupříkladu „www.vsb.cz“). Domény SLD mohou být rozděleny do několika dalších subdomén (např. „cs.wikipedia.org“). Právní vymezení doménového jména znamená jeho právní povahu. Právní povaha doménového jména je velice aktuálním problémem, neboť v současné době neexistuje žádná právní úprava výhradně se týkající doménových jmen, jejich vymezení, definování a pojímání. Doménové jméno je tak s ohledem na současnou platnou právní úpravu dle českého právního řádu z hlediska práva pojímáno jako věc (ve smyslu občanskoprávní úpravy – tedy ve smyslu občanského

zákoníku), absolutní a relativní subjektivní právo (ve smyslu vlastnického práva, problematiky „držby“, smluvních vztahů) či jiná majetková hodnota (ve smyslu ochranné známky, know-how či obchodní firmy atd.). Registrace doménových jmen podléhá organizaci, která je zajišťována koordinovaným postupem dílčích správců a registrátorů domén. V České republice je registrace a správa domén zajišťována zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC založeného v roce 1998. Hlavní činností tohoto sdružení je provozování registru a zajišťování provozu národní domény nejvyšší úrovně „.cz“, včetně osvětové činnosti týkající se problematiky doménových jmen. Registraci doménového jména mohou provést fyzické i právnické osoby. Samotná registrace doménového jména spočívá v několika krocích, a to ve výběru registrovaného doménového jména, ve výběru registrátora, v registraci kontaktů, v registraci sady jmenných serverů a v neposlední řadě v samotné registraci domény.

Doménová jména jsou často předmětem úspěšných i neúspěšných pokusů o co možná nejvyšší využití veškerých možností, jak v rámci nich profitovat. Pro zneužívání doménových jmen je využíváno množství nejrůznějších forem. Problém zneužívání doménových jmen je založen na ojedinělosti v rámci tzv. top-level domén a na kvantitě subjektů, které z jakýchkoliv důvodů zamýšlejí registraci shodných doménových jmen, což je však prakticky nemožné. Uplatňována je totiž zásada „first come – first served“. I přesto je však mnoho doménových jmen registrováno za spekulativními účely – s cílem převodu doménových jmen za účelem zisku. Za těmito účely jsou registrována doménová jména zasahující do práv k ochranným známkám, do práv k obchodní firmě či do jiných práva na označení. K významným a nejčastěji využívaným formám zneužívání doménových jmen patří cybersquatting, cybergripping, typosquatting, domain grabbing a reverse domain hijacking. V rámci charakteristiky těchto forem zneužívání doménových jmen bylo v tomto podkladovém textu využito příslušné judikatury vztahující se ke zkoumané problematice (příklady uvedeny dále). Cybersquatting představuje spekulativní nákup doménového jména shodného nebo zaměnitelného s obchodní firmou, s názvem výrobku či s ochrannou známkou jiného subjektu s cílem získání jakéhokoliv majetkového a nemajetkového prospěchu na úkor jiné osoby. V souvislosti s cybersquattingem byly zmíněny následující spory o doménová jména – spor o doménu „nissan.com“, spor o doménové jméno „oskar.cz“, spor o doménu „lh.com“, spor o doménové jméno „ceskapojistovna.cz“, spor o doménu „quilt.cz“, spor o doménové jméno „komercnibanka.biz“, spory o domény „ministerstvospravedlnosti.cz“, „obvodnisoud.cz“,

„okresnisoud.cz“, „mestskysoud.cz“, „krajskysoud.cz“, „vrchnisoud.cz“ a „nejvyšší soud.cz“ či spor o doménu „e-ikea.com“. Cybergripping spočívá v registraci doménového jména ze strany nějakého subjektu (zejména fyzické osoby), jehož obsahem je vyjma jména společnosti či jejího výrobku nebo služby (totožné s obchodní firmou, s ochrannou známkou či s jiným právem na označení) také pejorativní dodatek či předpona (např. „sucks“ nebo „fuck“). Jako příklad takového jednání byl vybrán spor o doménové jméno „wizzairsucks.com“. Typosquatting spočívá v předpokladu chybování (překlepů nebo pravopisných chyb) uživatelů internetu při zadávání internetové adresy do vyhledávacího řádku webového prohlížeče. Typosquatting byl ukázán na příkladu sporu o doménové jméno „luisvuitton.com“. Domain grabbing je tzv. blokačním záměrem (za současné existence motivu zisku), avšak nikoliv ve formě zisku z prodeje doménového jména, nýbrž ve formě zisku z blokace a zamezení tvorby zisku ze strany třetí osoby. V případě reverse domain hijackingu jde o to, že z finančního hlediska velice silné a všeobecně známé subjekty (tj. společnosti, organizace či fyzické osoby) takto usilují o registraci doménového jména, jež je ve většině případů již dlouho v dobré víře registrováno ku prospěchu jiného subjektu. Uvedené subjekty se prostřednictvím různých metod snaží o znemožnění, ztížení či znepříjemnění využívání doménového jména ze strany třetího subjektu, čímž jej následně přinutí k eventuálnímu převodu doménového jména, přičemž mnohdy využívají vlastní neúměrně lepší finanční situace, držení práv k ochranné známce a schopnosti k financování nákladů na možný soudní spor. Jako příklad reverse domain hijackingu byl uveden spor o doménové jméno „ad-aware.com“ a spor o doménu „kariera.cz“. V České republice bývají spory o doménová jména řešena dvěma způsoby, a to soudně a mimosoudně. Soudně jsou spory o doménová jména řešena před obecnými soudy. Soudní cestou jsou řešeny spory o doménová jména zejména za účelem žádosti ke zdržení se užívání domény, k odstranění závadného stavu, příp. k uhrazení způsobené škody, k přiměřenému zadostiučinění, či k vydání bezdůvodného obohacení, kterého bylo neoprávněně nabyto.

Mimosoudní řešení sporů o doménová jména probíhá v rámci rozhodčího řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Spory o doménová jména řešená před tímto soudem jsou projednávána dle Řádu pro rozhodčí řízení on-line, příp. dle Řádu pro vnitrostátní spory. Podmínkou k projednávání a rozhodování sporu o doménové jméno v rámci rozhodčího řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky je uzavření písemné

rozhodčí smlouvy (resp. rozhodčí doložky). Rozhodčí řízení sporu o doménové jméno vedené před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky má oproti řešení doménových sporů před obecnými soudy množství výhod (zejména jednoinstančnost, rychlost a menší formálnost rozhodčího řízení, dobrá vykonatelnost rozhodčích nálezů, výběr rozhodců, rozumné náklady na vedení sporu či zajištění administrativního zázemí činností sekretariátu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky). Základem mimosoudního řešení sporů o doménová jména jsou Pravidla alternativního řešení sporů vydaná zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC. V praxi dochází nejčastěji k řešení sporů mezi zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC a držitelem doménového jména a k řešení sporů mezi držitelem doménového jména a třetí osobou formou mimosoudního řešení sporů. Tyto jsou rovněž upraveny ve zmiňovaných pravidlech. Jejich součástí jsou dále základní zásady alternativního řešení sporů o doménová jména, popis odborného rozhodnutí sporu o doménové jméno řešeného alternativní cestou, charakteristika postupu alternativního řešení sporu o doménové jméno, specifikace postavení sdružení CZ.NIC v rámci alternativního řešení sporu o doménové jméno a přiblížení vztahu alternativního řešení sporu o doménové jméno k soudním či rozhodčím řízením.

Cílem těchto podkladů bylo zpracování a tím i poskytnutí uceleného přehledu o problematice doménových jmen a řešení sporů ve věci doménových jmen řešených zvláště mimosoudním orgánem, a to Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky dle Pravidel alternativního řešení sporů, které vydalo zájmové sdružení právnických osob CZ. NIC jako správce národní domény nejvyšší úrovně ccTLD .cz.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

DISMAN, Marek. *Právní úprava domény „.eu“*. Praha: Linde, 2011. 200 s. ISBN 978-80-720-1852-9.

KNAPP, Viktor. *Teorie práva*. Praha: C. H. Beck, 1995. 247 s. ISBN 80-7179-028-1.

KNAPPOVÁ, Marta, ŠVESTKA, Jiří, DVOŘÁK, Jan a kolektiv. *Občanské právo hmotné I*. Praha: ASPI, 2005. 523 s. ISBN 80-7357-127-7.

NOVOTNÝ, Petr, KOUKAL, Pavel, ZAHOŘOVÁ, Eva. *Nový občanský zákoník: Náhrada škody*. Praha: Grada Publishing, a. s., 2014. 144 s. ISBN 978-80-247-5165-8.

ONDREJOVÁ, Dana. *Nekalá soutěž v novém občanském zákoníku: Komentář § 2972 – 2990*. Praha: C. H. Beck, 2014. 384 s. ISBN 978-80-7400-522-0.

PELIKÁNOVÁ-MacGREGOR, Radka. *Ekonomické, právní a technické aspekty doménových jmen v globální perspektivě*. Ostrava: Key Publishing, 2012. 246 s. ISBN 978-80-7418-165-8.

PELIKÁNOVÁ, Radka, ČERMÁK, Karel Jr. *Právní aspekty doménových jmen*. Praha: Linde, 2000. 210 s. ISBN 8072012452.

POKORNÁ, Jarmila, VEČERKOVÁ, Eva. *Firma v nových podmínkách*. In *Masarykova univerzita. Dny práva*, 2012. Brno: Právnická fakulta, 2013, s. 1897 – 1911. ISBN 978-80-210-6319-8.

RABAN, Přemysl, MORAVCOVÁ, Marie, a kol. *.eu domain name, .eu doména*. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2006. 448 s. ISBN 978-80-71-79525-4.

SMEJKAL, Vladimír a kolektiv. *Právo informačních a telekomunikačních systémů*. Praha: C. H. Beck, 2004. 770 s. ISBN 80-7179-765-0.

ŠVESTKA, Jiří a kolektiv. *Občanský zákoník - Komentář - Svazek I (obecná část)*. Praha: C. H. Beck, 2009. 1 373 s. ISBN 978-80-7400-108-6.

Periodické zdroje

LAVRUSHIN, Konstantin. Doménové jméno ve světle NOZ. In *Rekodifikace & praxe*, 2015, roč. 3, č. 5, s. 4 – 6. ISSN 1805-6822.

PELIKÁNOVÁ-MacGREGOR, Radka. (Ne)jasné pojetí doménových jmen a jejich režimu v novém občanském zákoníku. In *Rekodifikace & praxe*, 2015, roč. 3, s. 5 – 13. ISSN 1805-6822.

PETERKA, Jiří. IP adresy. In *CHIPweek: Počítačový týdeník*, 1998, roč. 98, č. 15. ISSN 1211-1007.

POLČÁK, Radim. Nekalosoutěžní agrese na internetu. In *Právní rozhledy*, 2005, roč. 13, č. 13, s. 473 – 477. ISSN 1210-6410.

TELEC, Ivo. Nový občanský zákoník ve společnosti sítí. In *Právní rozhledy*, 2012, roč. 20, č. 23 – 24, s. 853 – 855. ISSN 1210-6410.

Internetové zdroje

Annex 5: Total Number of WIPO Domain Name Cases and Domain Names by Year. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: http://www.wipo.int/export/sites/www/pressroom/en/documents/pr_2017_805_annexes.pdf#annex5.

ARBITRATION CENTER FOR .EU DISPUTES [online] 2016 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://eu.adr.eu/index.php>.

ccNSO: Country Code Names Supporting Organisation [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://ccnso.icann.org/>.

CZ.NIC-CSIRT. CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/csirt/>.

CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/>.

CSIRT.CZ [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://csirt.cz/>.

Česká obchodní inspekce [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.coi.cz/>.

Česká pojišťovna vysoudila doménu. *Lupa.cz* [online] 2004 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/ceska-pojistovna-vysoudila-domenu/>.

DARPA [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.darpa.mil/>.

Databáze českých označení původu a zeměpisných označení. *Úřad průmyslového vlastnictví* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://isdv.upv.cz/webapp/opa.formular>.

Definition of: cybersquatting. *PC* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <https://www.pcmag.com/encyclopedia/term/40648/cybersquatting#>.

Doporučená znění rozhodčích doložek do smluv. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.soud.cz/o-rozhodcim-soudu>.

EURid [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://eurid.eu/en/>.

Experti. *Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/adr/panelists/index.php?order_by=name&dir=ASC.

Fakulta bezpečnostního inženýrství: Vysoká škola báňská - Technická univerzita Ostrava [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.fbi.vsb.cz/cs/index.html>.

HRABÁKOVÁ, Markéta, HORÁČEK, Vít. Ochrana doménových jmen. *epravo.cz* [online] 2005 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/ochrana-domenovych-jmen-35871.html?mail>.

ICANN [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.icann.org/>.

Informace o mimosoudním řešení spotřebitelských sporů (ADR). *Česká obchodní inspekce* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.coi.cz/informace-o-adr/>.

Internet, připojení k němu a možný rozvoj (Část 2 – Historie a vývoj internetu). *Internet pro všechny* [online] 2006 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z:

<http://www.internetprovsechny.cz/internet-pripojeni-k-nemu-a-mozny-rozvoj-cast-2-historie-a-vyvoj-internetu/>.

ISO 3166-1:2006 – Codes for the representation of names of countries and their subdivisions – Part 1: Country codes. *ISO: International Organization for Standardization* [online] 2006 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.iso.org/standard/39719.html>.

JAK REGISTROVAT DOMÉNU .CZ. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/313/jak-registrovat-domenu-.cz/>.

JANSA, Lukáš. Cybersquatting a jeho podoby. *IT právo* [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/cybersquatting-a-jeho-podoby>.

KASÍK, Pavel. Pozor na překlepy. Nenechte vydělávat internetové únosce. *iDNES.cz: Technet* [online] 2007 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: http://technet.idnes.cz/pozor-na-preklepy-nenechte-vydelavat-internetove-unosce-pzb-sw_internet.aspx?c=A070611_124031_sw_internet_pka.

KOMÁROVÁ, Lucia. Cybersquatting? Červená spekulantům! (1. díl). *pravoIT.cz* [online] 2007 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/cybersquatting-cervena-spekulantum-1-dil>.

London's Global University [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.ucl.ac.uk/>.

MALIŠ, Petr. Právní povaha doménových jmen – I. díl. *pravoIT.cz* [online] 2010 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.pravoit.cz/novinka/pravni-povaha-domenovych-jmen-i-dil>.

Million dollar domain names. *16thletter.com* [online] 2007 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <http://www.16thletter.com/2007/09/21/million-dollar-domain-names/>.

Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů (ADR). *Česká obchodní inspekce* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.coi.cz/pro-podnikatele/informace-pro-prodejce-zbozi-a-sluzeb/mimosoudni-reseni-spotrebitelskych-sporu-adr/>.

Mimosoudní řešení spotřebitelských sporů (ADR). *Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky* [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/cz/ochrana-spotrebitel/mimosoudni-reseni-spotrebitelskych-sporu-adr/mimosoudni-reseni-spotrebitelskych-sporu-adr--42173/>.

Ministerstvo průmyslu a obchodu České republiky [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.mpo.cz/>.

Ministerstvo spravedlnosti České republiky. *Justice.cz* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.justice.cz/Justice2/MS/ms.aspx?o=23&j=33>.

Ministerstvo spravedlnosti vyhrálo spor o webové domény. *beck-online* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.beck-online.cz/ministerstvo-spravedlnosti-vyhralo-spor-o-webove-domeny/>.

mojeID [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.mojeid.cz/>.

O DNSSEC. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.dnssec.cz/>.

O DOMÉNÁCH A DNS. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/312/o-domenach-a-dns/>.

On-line platforma. *Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://domeny.soud.cz/arbitration_platform/secure_login.php.

O Rozhodčím soudu. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.soud.cz/o-rozhodcim-soudu>.

O SDRUŽENÍ. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/351/>.

Oskar získal doménu oskar.cz. *Lupa.cz* [online] 2003 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/oskar-ziskal-domenu-oskar-cz/>.

O Správci. *ROZHODČÍ CENTRUM PRO SPORY O DOMÉNY .CZ* [online] 2010 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/about_us/court/index.php.

POČET .CZ DOMÉN. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://stats.nic.cz/stats/number_of_domains/.

POSTEL, J., REYNOLDS, J. Domain Requirements. *RFC-Base* [online] 1984 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.rfc-base.org/txt/rfc-920.txt>.

PRAVIDLA A POSTUPY. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/page/314/pravidla-a-postupy/>.

PŘIBYL, Tomáš. Kapitoly z historie hackingu: Cybersquatting. *COMPUTERWORLD* [online] 2011 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://computerworld.cz/securityworld/kapitoly-z-historie-hackingucybersquatting-48088>.

PTÁČEK, Tomáš. 2002. Doménová jména: všechno jasné? *epravo.cz* [online] 2002 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/domenova-jmena-vsechno-jasne-19897.html>.

RAND Corporation [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.rand.org/>.

REGISTRÁTOŘI POSKYTUJÍCÍ TAKÉ SLUŽBY KONCOVÝM DRŽITELŮM. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/whois/registrars/>.

Resources: Registries. *ICANN* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/registries/registries-en>.

ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.soud.cz/>.

Rozsudek ohledně domény ceskapojistovna.cz. Co je špatně? *Lupa.cz* [online] 2004 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/rozsudek-ohledne-domeny-ceskapojistovna-cz-co-je-spatne/>.

Rules for Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy. *ICCAN: ARCHIVES* [online] 1999 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://archive.icann.org/en/udrp/udrp-rules-29sept99.htm>.

Sazebník. *Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2015 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/html/cz/adr/fees/sazebnik_2015_03_01.pdf.

SEHNÁLEK, David. Právní povaha doménového jména. *IT právo* [online] 2003 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=132115>.

SEKERA, Miroslav. Nové doménové koncovky se blíží. S čím počítat a jak se připravit. *tyinternety.cz* [online] 2013 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://tyinternety.cz/ostatni/nove-domenove-koncovky-se-blizi-s-cim-pocitat-a-jak-se-pripravit/>.

Spor o doménu KARIERA.CZ: Oznámení o vyhraném soudním sporu. *Superkariera* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.superkariera.cz/spor-o-domenu>.

Spor o doménu kariera.cz: soud zakázal jejímu držiteli s ní nakládat. *Lupa.cz* [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.lupa.cz/clanky/spor-o-domenu-kariera-cz/?nahled=0>.

SRI International [online] 2016 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.sri.com/>.

Statistika soudních rozhodnutí k 31. 12. 2016. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/20161231_disputes_stats.xlsx.

TALÍŘ, Jaromír. DNSSEC v poslední nezabezpečené poddoméně .ARPA. *Blog zaměstnanců CZ.NIC* [online] 2011 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://blog.nic.cz/2011/04/07/dnssec-v-posledni-nezabezpecene-poddomene-arpa/>.

Top-Level-Domain (TLD). *just law Rechtsanwälte* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.domainrecht.justlaw.de/top-level-domain-tld.htm>.

The University of Utah [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.utah.edu/>.

UCLA [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.ucla.edu/>.

UC SANTA BARBARA [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.ucsb.edu/>.

UDRP. *404M.COM* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://404m.com/udrp/>.

Uniform Domain Name Dispute Resolution Policy. *ICANN* [online] 2012 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/policy-2012-02-25-en>.

Uniform Domain-Name Dispute-Resolution Policy. *ICANN* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <https://www.icann.org/resources/pages/help/dndr/udrp-en>.

Úřad průmyslového vlastnictví [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs.html>.

VYHLEDÁVÁNÍ V REGISTRU (WHOIS). *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.nic.cz/whois/>.

WIPO Cybersquatting Cases Hit Record in 2016, Driven by New Top-Level Domain Names. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: http://www.wipo.int/pressroom/en/articles/2017/article_0003.html.

WIPO: World Intellectual Property Organization [online] 2017 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/portal/en/index.html>.

Zahranční databáze. *Úřad průmyslového vlastnictví* [online] 2017 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.upv.cz/cs/sluzby-uradu/databaze-on-line/databaze-zemepisnych-oznaceni-a-oznaceni-puvodu/zahranicni-databaze.html>.

Právní a ostatní předpisy dostupné na Internetu

Důvodová zpráva. *Nový občanský zákoník* [online] 2011 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://obcanskyzakonik.justice.cz/index.php/home/zakony-a-stanoviska/legislativni-proces>.

Koncepce sdružení CZ.NIC pro období 2016 – 2019. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2016 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Koncepce_CZNIC_2016_2019.pdf.

POLČÁK, Radim. Vybraná judikatura – „ceskapojistovna.cz“. *Kolizní otázky internetových právních vztahů. Právnická fakulta Masarykovy univerzity: Pracovní skupina pro právo a ICT Právnické fakulty MU* [online] 2004 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://is.muni.cz/elportal/estud/praf/js09/kolize/web/pages/judikatura-ceskapojistovna.html>.

Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz. *CZ.NIC: SPRÁVCE DOMÉNY CZ* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: https://www.nic.cz/files/nic/doc/Pravidla_registrace_CZ_DSDng_20120601.pdf.

Řád pro vnitrostátní spory. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2007 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.soud.cz/rady/rad-pro-vnitrostatni-spory-2007>.

Řád pro řešení sporů o domény .cz. *Rozhodčí soud při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2015 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://domeny.soud.cz/html/cz/adr/adr_rules/rad2015.pdf.

Řád Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře*

České republiky [online] 2015 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.soud.cz/rady/rad-rozhodciho-soudu-01-07-2012-uz-01-10-2015>.

Vyhláška č. 74/1959 Sb., o Úmluvě o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů (Newyorská úmluva), ve znění pozdějších předpisů. *NEW YORK ARBITRATION CONVENTION* [online] 1959 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.newyorkconvention.org/11165/web/files/document/2/1/21350.pdf>.

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod. *BusinessCenter.cz* [online] 1993 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/listina-zakladnich-prav-a-svobod/>.

Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. *BusinessCenter.cz* [online] 1964 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcanzak/>.

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů. *BusinessCenter.cz* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik/>.

Zákon č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 1963 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1963-99>.

Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů. *Zákony pro lidi.cz* [online] 1994 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1994-216>.

Zvláštní dodatek Řádu pro rozhodčí řízení on-line (Řád on-line). *ROZHODČÍ SOUD při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky* [online] 2007 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.soud.cz/rady/zvlastni-dodatek-radu-pro-rozhodci-rizeni-on-line-2007>.

Judikatura

Deutsche Lufthansa AG v. Future Media Architects, Inc.: Claim Number: FA0802001153492. *NATIONAL ARBITRATION FORUM* [online] 2008 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.adrforum.com/Domaindecisions/1153492.htm>.

eCash Technologies, Inc. v. Guagliardo, 210 F. Supp. 2d 1138 (C. D. Cal. 2001). *JUSTIA US Law* [online] 2001 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://law.justia.com/cases/federal/district-courts/FSupp2/210/1138/2579569/>.

Inter-IKEA Systems B.V v. Technology Education Center: Case No D2000-0522. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2000 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2000/d2000-0522.html>.

Lavasoft Limited v. WebAttack Inc., Marco Gransee: Case No. D2011-2034. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2011 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/text/2011/d2011-2034.html>.

LouisVuitton v. Net-Promotion: Case No. D2000-0430. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2000 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2000/d2000-0430.html>.

MATEJKA, Ján. Rozhodnutí Krajského soudu v Plzni („quilt.cz“) ze dne 21. 12. 2000 sp. zn. 22 Cm 38/2000. *IT právo* [online] 2002 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=93965>.

Rozhodnutí NS 23 Cdo 3407/2010. *Nejvyšší soud* [online] 2012 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: http://www.nsoud.cz/Judikatura/judikatura_ns.nsf/WebSearch/4083762A80E4C100C1257A4E006ACD3A?openDocument&Highlight=0,globtour.cz.

Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ohledně domény „ceskapojistovna.cz“. *IT právo* [online] 2005 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=218427>.

Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ohledně domény „ceskapojistovna.cz“. *IT právo* [online] 2005 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://www.itpravo.cz/index.shtml?x=218427>.

United States Court of Appeals, Ninth Circuit. *FindLaw* [online] 2002 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://caselaw.findlaw.com/us-9th-circuit/1483800.html>.

United States District Court: Central District of California. Case no. CV 99-12980 DDP (Mcx). *NISSAN.COM* [online] 2007 [cit. 2017-08-03]. Dostupné z: http://www.nissan.com/Digest/images/Final_Ruling.pdf.

Usnesení Nejvyššího soudu České republiky 23 Cdo 3607/2010 ze dne 29. 5. 2012. *SALVIA, KRAKEN* [online] 2010 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/23Cdo3607/2010>.

Usnesení Ústavního soudu III. ÚS 2912/12 ze dne 6. 3. 2014. *SALVIA, KRAKEN* [online] 2014 [cit. 2017-08-16]. Dostupné z: <http://kraken.slv.cz/III.US2912/12>.

Wal-Mart Stores, Inc. v. wallmartcanadasucks.com and Kenneth J. Harvey: Case No. D2000-1104. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2000 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2000/d2000-1104.html>.

WIZZ Air Hungary Airlines Limited Liability Company v. Holden Thomas: Case No. D2009-1105. *WIPO: World Intellectual Property Organization* [online] 2009 [cit. 2017-08-21]. Dostupné z: <http://www.wipo.int/amc/en/domains/decisions/html/2009/d2009-1105.html>.

SEZNAM GRAFŮ

ÚVOD	3
1 DOMÉNOVÉ JMÉNO	6
1.1 Vymezení doménového jména od vzniku internetu, přes vznik virtuálních adres (IP) až po vznik systému doménových jmen (DNS)	6
1.2 Uživatelské vymezení doménového jména – funkce doménového jména.....	12
1.3 Technické vymezení doménového jména – struktura a kategorizace doménových jmen	14
1.3.1 Domény nejvyššího řádu (Top Level Domains – TLDs)	16
1.3.2 Domény druhého řádu (Second Level Domain – SLD)	18
1.3.3 Domény třetího řádu – subdomény.....	18
1.4 Právní vymezení doménového jména – právní povaha doménového jména v České republice	19
1.4.1 Doménové jméno jako věc	20
1.4.2 Doménové jméno jako absolutní a relativní subjektivní právo	24
1.4.3 Doménové jméno jako jiná majetková hodnota	26
1.5 Registrace doménového jména a její zásady.....	27
2 ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA	34
2.1 Formy zneužívání doménových jmen	35

2.1.1	Cybersquatting, cybergripping a typosquatting	40
2.1.2	Domain grabbing a reverse domain hijacking	54
2.2	Možnosti řešení sporů o doménová jména v České republice	58
2.2.1	Mimosoudní řešení sporů o doménová jména	58
2.2.2	Soudní řešení sporů o doménová jména	62
3	ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA MIMOSOUDNÍMI ORGÁNY	65
3.1	Řešení sporů mezi zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC a držitelem doménového jména	69
3.2	Řešení sporů mezi držitelem doménového jména a třetí osobou formou mimosoudního řešení sporů	71
3.3	Pravidla alternativního řešení sporů – způsob mimosoudního řešení sporů o doménová jména mezi jejich držiteli a třetími stranami	74
3.3.1	Základní zásady alternativního řešení sporů o doménová jména	75
3.3.2	Odborné rozhodnutí sporu o doménové jméno řešeného alternativní cestou	77
3.3.3	Postup alternativního řešení sporu o doménové jméno	81
3.3.4	Postavení sdružení CZ.NIC v rámci alternativního řešení sporu o doménové jméno	82
3.3.5	Vztah alternativního řešení sporu o doménové jméno k soudním či rozhodčím řízením	82
3.4	Statistika soudních rozhodnutí, ve kterých je sdružení CZ.NIC účastníkem, nebo o kterých bylo toto sdružení soudem či účastníky sporu informováno	83
ZÁVĚR	89
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	94
Seznam grafů	104
Seznam obrázků	106
Seznam tabulek	109

SEZNAM OBRÁZKŮ

ÚVOD	3
1 DOMÉNOVÉ JMÉNO.....	6
1.1 Vymezení doménového jména od vzniku internetu, přes vznik virtuálních adres (IP) až po vznik systému doménových jmen (DNS)	6
1.2 Uživatelské vymezení doménového jména – funkce doménového jména.....	12
1.3 Technické vymezení doménového jména – struktura a kategorizace doménových jmen	14
1.3.1 Domény nejvyššího řádu (Top Level Domains – TLDs)	16
1.3.2 Domény druhého řádu (Second Level Domain – SLD)	18
1.3.3 Domény třetího řádu – subdomény.....	18
1.4 Právní vymezení doménového jména – právní povaha doménového jména v České republice	19
1.4.1 Doménové jméno jako věc	20

1.4.2 Doménové jméno jako absolutní a relativní subjektivní právo	24
1.4.3 Doménové jméno jako jiná majetková hodnota	26
1.5 Registrace doménového jména a její zásady	27
2 ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA	34
2.1 Formy zneužívání doménových jmen	35
2.1.1 Cybersquatting, cybergripping a typosquatting	40
2.1.2 Domain grabbing a reverse domain hijacking	54
2.2 Možnosti řešení sporů o doménová jména v České republice	58
2.2.1 Mimosoudní řešení sporů o doménová jména	58
2.2.2 Soudní řešení sporů o doménová jména	62
3 ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA MIMOSOUDNÍMI ORGÁNY	65
3.1 Řešení sporů mezi zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC a držitelem doménového jména	69
3.2 Řešení sporů mezi držitelem doménového jména a třetí osobou formou mimosoudního řešení sporů	71
3.3 Pravidla alternativního řešení sporů – způsob mimosoudního řešení sporů o doménová jména mezi jejich držiteli a třetími stranami	74
3.3.1 Základní zásady alternativního řešení sporů o doménová jména	75
3.3.2 Odborné rozhodnutí sporu o doménové jméno řešeného alternativní cestou	77
3.3.3 Postup alternativního řešení sporu o doménové jméno	81
3.3.4 Postavení sdružení CZ.NIC v rámci alternativního řešení sporu o doménové jméno	82
3.3.5 Vztah alternativního řešení sporu o doménové jméno k soudním či rozhodčím řízením	82
3.4 Statistika soudních rozhodnutí, ve kterých je sdružení CZ.NIC účastníkem, nebo o kterých bylo toto sdružení soudem či účastníky sporu informováno	83
ZÁVĚR	89

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	94
Seznam grafů.....	104
Seznam obrázků	106
Seznam tabulek	109

SEZNAM TABULEK

ÚVOD	3
1 DOMÉNOVÉ JMÉNO	6
1.1 Vymezení doménového jména od vzniku internetu, přes vznik virtuálních adres (IP) až po vznik systému doménových jmen (DNS)	6
1.2 Uživatelské vymezení doménového jména – funkce doménového jména.....	12
1.3 Technické vymezení doménového jména – struktura a kategorizace doménových jmen	14
1.3.1 Domény nejvyššího řádu (Top Level Domains – TLDs)	16
1.3.2 Domény druhého řádu (Second Level Domain – SLD)	18
1.3.3 Domény třetího řádu – subdomény.....	18
1.4 Právní vymezení doménového jména – právní povaha doménového jména v České republice	19
1.4.1 Doménové jméno jako věc	20
1.4.2 Doménové jméno jako absolutní a relativní subjektivní právo	24
1.4.3 Doménové jméno jako jiná majetková hodnota	26
1.5 Registrace doménového jména a její zásady.....	27
2 ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA	34
2.1 Formy zneužívání doménových jmen	35
2.1.1 Cybersquatting, cybergripping a typosquatting	40
2.1.2 Domain grabbing a reverse domain hijacking	54
2.2 Možnosti řešení sporů o doménová jména v České republice	58
2.2.1 Mimosoudní řešení sporů o doménová jména	58
2.2.2 Soudní řešení sporů o doménová jména	62
3 ŘEŠENÍ SPORŮ O DOMÉNOVÁ JMÉNA MIMOSOUDNÍMI ORGÁNY	65

3.1 Řešení sporů mezi zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC a držitelem doménového jména	69
3.2 Řešení sporů mezi držitelem doménového jména a třetí osobou formou mimosoudního řešení sporů	71
3.3 Pravidla alternativního řešení sporů – způsob mimosoudního řešení sporů o doménová jména mezi jejich držiteli a třetími stranami	74
3.3.1 Základní zásady alternativního řešení sporů o doménová jména	75
3.3.2 Odborné rozhodnutí sporu o doménové jméno řešeného alternativní cestou ..	77
3.3.3 Postup alternativního řešení sporu o doménové jméno	81
3.3.4 Postavení sdružení CZ.NIC v rámci alternativního řešení sporu o doménové jméno	82
3.3.5 Vztah alternativního řešení sporu o doménové jméno k soudním či rozhodčím řízením	82
3.4 Statistika soudních rozhodnutí, ve kterých je sdružení CZ.NIC účastníkem, nebo o kterých bylo toto sdružení soudem či účastníky sporu informováno	83
ZÁVĚR	89
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	94
Seznam grafů	104
Seznam obrázků	106
Seznam tabulek	109

Doménové spory

Abstrakt

Tato rigorózní práce s názvem „*Doménové spory*“ se zabývá problematikou pro dnešní dobu aktuální. *Je rozdělena do tří kapitol, v jejíž první kapitole se snažím přiblížit co je „doménové jméno, jeho právní a technické vymezení a zásady jeho registrace“.* Z hlediska právního vymezení doménového jména, představuje povahu doménového jména v České republice. Doménové jméno je bráno jako věc, jako absolutní a relativní právo nebo jako jiná majetková hodnota. Z hlediska technického jde o strukturu a kategorizaci doménových jmen na domény nejvyššího řádu, domény druhého řádu a domény třetího řádu neboli subdomény.

Nejdůležitější a stěžejní část této práce je obsažena ve druhé a třetí kapitole „Řešení sporů o doménová jména včetně řešení sporů o doménová jména mimosoudními orgány“. Zde se věnuji formám zneužívání doménových jmen, možnostem řešení sporů o doménová jména v České republice, a to jak mimosoudní cestou, tak jejich alternativním řešením.

Druhá kapitola této práce „řešení sporů o doménová jména“, se zaměřuje na formy zneužívání doménových jmen, na registraci doménových jmen se spekulativním cílem, kdy cílem subjektů je následné převedení doménových jmen za účelem zisku. Právě takové situace jsou nejčastějšími důvody sporů o doménová jména. Doménová jména mohou mít relativně vysokou hodnotu, kterou lze vyjádřit v penězích a právě proto se i doménová jména ve skutečnosti stávají předmětem úspěšných i neúspěšných pokusů o využití veškerých možností, jak v rámci nich profitovat. Jsou předmětem úsilí některých jedinců k obohacení sebe sama.

V další části druhé kapitoly se zabývám „možností řešení sporů o doménové jména v České republice“. Zde jsem svoji pozornost věnovala mimosoudnímu

řešení sporů o doménová jména, které v rámci rozhodčího řízení probíhá před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky a *soudnímu řešení sporů* o doménová jména před obecnými soudy, kdy příslušnost soudu je určována dle zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu.

Třetí kapitola této práce se zabývá řešením sporů o doménová jména mimosoudními orgány. V této kapitole je pozornost věnována „*řešení sporů mezi zájmovým sdružením právnických osob CZ.NIC a držitelem doménového jména*“ a „*řešení sporů mezi držitelem doménového jména a třetí osobou formou mimosoudního řešení sporů*“. Neoddělitelnou součástí jsou „*pravidla alternativního řešení sporů coby způsobu mimosoudního řešení sporů o doménová jména mezi jejich držiteli a třetími stranami*“. Od 1. března roku 2015 tento zcela nový dokument označovaný jako „Pravidla alternativního řešení sporů“ je součástí Pravidel registrace doménových jmen v ccTLD.CZ.

Spory o doménová jména jsou projednávány před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky dle Řádu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, účinného od 1. října 2015, jehož nedílnou součástí je Řád pro rozhodčí řízení on-line.

Klíčová slova: doména, spory, orgány

Domain disputes

Abstract

This rigorous thesis named *“Domain disputes”* deals with today’s topical issues. *It is divided into three chapters. In the first chapter, I will try to shed light on the “domain name, its legal and technical limitations and principles of its registration”.* Domain name limitations from the legal point of view represent the nature of a domain name in the Czech Republic. Domain name is perceived to be an object, as absolute and relative right or as other property value. *From the technical point of view it is a structure and categorization of domain names into top level domains, secondary domains and tertiary domains or sub-domains.*

The most important and principal part of this thesis is contained in its second and third chapter “Settling domain name disputes, including settling of domain name disputes by extra-judicial authorities”. Here I deal with the various forms of misuse of domain name, dispute-solving possibilities in respect to domain names in the Czech Republic both in extra-judicial way and in alternative solutions.

The second chapter of this thesis dealing with “settling domain name disputes” targets the forms of domain name abuses, registration of domain names with speculative intentions, when the aim is to subsequently transfer domain names at a profit. It is these situations that most often lead to domain name disputes. Domain names can have relatively high value, which may be expressed in money and thus they become the target of successful and unsuccessful attempts to utilize all possibilities to create a profit. They are the target of some individuals, who seek to enrich themselves.

In the next part of the second chapter I deal with the “settling of domain name disputes in the Czech Republic”. Here I concentrate on *the extra-judicial settling* of domain name disputes, which take place in arbitration proceedings before the Arbitration Court of the Czech Chamber of Commerce of the Czech Republic and the Czech Chamber of Agriculture of the Czech Republic and *to settling of domain name disputes* before general courts, where their competence is determined in line with Act no. 99/1963 Coll. of Civil Court Procedure.

The third chapter of this thesis deals with settling of domain name disputes by extra-judicial authorities. Attention is paid to “settling of disputes between the association of legal entities CZ.NIC and domain name holders” and “settling of disputes between the domain name holder and

third parties in extra-judicial manner". An integral part are the "*rules for alternative settling of disputes in extra-judicial settlement in respect to domain names between their holders and third parties*". As of March 1st, 2015 this new document named "Rules of alternative settling of disputes" is part of the Rules for registration of domain names in ccTLD.CZ.

Domain name disputes are settled before the Arbitration Court of the Arbitration Court of the Czech Chamber of Commerce of the Czech Republic and the Czech Chamber of Agriculture of the Czech Republic in line with the Code of the Arbitration Court of the Arbitration Court of the Czech Chamber of Commerce of the Czech Republic and the Czech Chamber of Agriculture of the Czech Republic, effective of October 1st, 2015, which includes the Code of online arbitration proceedings.

Klíčová slova: domains, organs, disputes